

«ШЧАСЛІВАЯ»
ЛЮБАЧКА:
ГІСТОРЫІ
ЧЫТАЧОЎ

6

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

20 ВЕРАСНЯ 2019 г.
ПЯТНІЦА
№ 179 (29046)

9-24 стар.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

+TV ПРАГРАМА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫЯВЛЕННЯ І ДЭПУТАТА МЯСЦОВЫХ САВЕТАў

ВОДГУК
МАГІЛЯЎЧАН
НА НОВЫ
ПАДАТКОВЫ
КОДЭКС

MC

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр РУМАК,
намеснік міністра працы
і сацыяльнай абароны:

«Беларусь, як і нашы найбліжэйшыя суседзі і краіны ЕС, характарызуецца доўгатэрміновым і прагрэсуючым працэсам старэння насельніцтва. На пачатак 2019 года ў краіне пражывала больш за два мільёны пажылых людзей — старэйшых за 60 гадоў, што складае каля 22 % усяго насельніцтва. Для параўнання, у 2012 годзе пажылых людзей у нас было 19,4 %. Згодна з дэмаграфічным прагнозам, да 2030 года доля такіх грамадзян складзе больш за 27 %. Гэта ставіць на парадак дня пытанне ўдасканалення сістэмы сацыяльнага абслугоўвання».

Мужчынская забава

Фота Анатоля Кіеўчука

КОРАТКА

• Больш за 900 тысяч чалавек, старэйшых за 70 гадоў, пражывае ў Беларусі.

• Гарбуз вагой 450 кг, вырашчаны гродзенцам Сяргеям Гаўранічам (на фота злева), прадэманструюць у АК «Каробчыцы».

• Гурт Metallica — самы паспяховы па гастроях у свеце. З 1982 года калектыў музыкантаў пабываў на ўсіх кантынентах, у 48 краінах, зарабіўшы \$1,4 млрд.

ПАСТУПАЛЬНАЕ РАЗВІЦЦЁ ДЛЯ ўМАЦАВАННЯ ЛІДАРСТВА

Сёлета Гродзенская вобласць адзначае свой 75-гадовы юбілей, святочныя мерапрыемствы распачнуцца ўжо сёння. Напярэдадні гэтай значнай даты «Звязда» сустрэлася са старшынёй Гродзенскага аблвыканкама Уладзімірам КРАЎЦОВЫМ, каб пагутарыць пра асноўныя кірункі развіцця рэгіёна, яго дасягненні і задачы на перспектыву. А яшчэ закрунулі тэмы будаўніцтва АЭС у Астраўцы і рэстаўрацыі Старога замка ў Гродне.

СТАР. 4-5

З юбілеем жыхароў Гродзенскай вобласці павіншаваў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка

«Найноўшая гісторыя рэгіёна вядзе адлік з 20 верасня 1944 года, калі ў найскладанейшы час пасля вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў была створана вобласць з цэнтрам у старажытным горадзе Гродна. Ваша плённая праца і шчырая любоў да малой радзімы паднялі яе з пасляваенных руін, зрабілі выдатным і квітнеючым краем, якім сёння ганарыцца ўся краіна», — гаворыцца ў віншаванні.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што Гродзенская вобласць славіцца сваімі традыцыямі, заснаванымі на працавітасці, гасціннасці і ветлівасці. «Спакон веку гэта зямля энергічных і моцных духам людзей, ініцыятыўных, дзейных і таленавітых», — адзначыў ён.

«Нязменна высокая дасягненні ў сельскай гаспадарцы вывелі вобласць у лік лідараў па вытворчасці прадуктаў харчавання і з'яўляюцца прыкладам для аграрыяў нашай краіны. Неацэнны ваш унёсак у захаванне нацыянальнай духоўнай і гісторыка-культурнай спадчыны, развіццё прамысловага і турыстычнага патэнцыялу краіны», — канстатаваў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка выказаў перакананне, што энергія, настойлівасць і мэтанакіраванасць і надалей будуць для жыхароў рэгіёна вернымі спадарожнікамі ў рэалізацыі маштабных планаў і задач на карысць роднай Беларусі.

Кіраўнік дзяржавы пажадаў жыхарам Гродзенскай вобласці поспехаў ва ўсіх пачыненнях, моцнага здароўя, шчасця, міру і дабрабыту.

Падпішыся на «Звязду» — і выйграй карысны приз!

Ідзе падпіска на IV квартал 2019 года

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ - БУДЗЕ ЦІКАВА!

ГЛЯДЗЕЦЬ УГЛЫБ — І Ё ЭКАНОМІЦЫ, І Ё «САЦЫЯЛЦЫ»

Сціплы і крайне няўстойлівы — такую характарыстыку эканамічнаму росту даў Прэзідэнт падчас даклада па эканоміцы. На сустрэчы разгледзелі пакет прагнозных дакументаў на 2020 год. У іх ліку — ключавыя параметры сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны, праект бюджэту, Дзяржаўная праграма кіравання дзяржаўнымі фінансамі, Асноўныя напрамкі грашова-кредытнай палітыкі. Не застаўся без увагі Прэзідэнта — як лідара краіны і як педагога — выпадак у гомельскай школе № 15, калі пасля канфлікту з вучнем педагога была адразу звольнена.

Прагноз надвор'я ў эканоміцы

«Настаў момант сур'ёзна звярнуцца да таго, як мы працуем сёлета, калі мы вельмі дрэнна выконваем уласныя планы, якія мы самі для сябе прапісваем, стаіць пытанне, навошта нам увогуле тады збірацца ў такім фармаце напружаны канца года і разглядаць нейкія планы і прагнозы, калі мы іх не выконваем?» — заўважыў Прэзідэнт.

На дакладзе ў Палацы Незалежнасці прысутнічалі не толькі распрацоўшчыкі дакументаў, але і тыя, хто даваў па іх заключэнні альбо мае альтэрнатыўны пункт гледжання. Прагноз на гэты год прымаўся дзеючым складам урада.

Лідар дзяржавы адзначыў, што на леташняй нарадзе ён чуў доказы, што прагноз вывераны, абгрунтаваны і пралічаны, і яго даручэнне выданае — усё запланаванае павінна быць рэалізавана.

«У многіх з вас і асобных іншых чыноўнікаў у галаве думка, вось выбары ды іншае, хто будзе і як будзе працаваць. Публічна адказваю вам на гэта пытанне: той, хто сёння працуе і выконвае прагнозы, планы, прыносяць краіне карысць, той будзе працаваць, натуральна, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — У мяне няма палітыкі асабліва набліжаных, аддаленых. І як там сёння актыўна папісваюць у інтэрнэце — «Лукашэнка, транзіт улады, хто будзе ва ўладзе» і гэтак далей... Дзяцей пачынаюць перабіраць. Дык вось, паслухайце мяне, ніякіх дзяцей не перабірайце. Ніякіх дзяцей і мяне не рыхтуюцца ні да якога транзіту ўлады».

Па словах Аляксандра Лукашэнка, працаваць з ім (як і раней) будуць

толькі тыя, хто хоча гэта рабіць, умею слухаць, выконваць даручэнні, каб не было так, як у выпадку з настаўніцай у Гомелі.

Навесці парадак у школе

«Калі Румас, і Качанова, і іншыя віцэ-прэм'еры, міністры мяне не чуваюць, вы лепш збірайце партфелі і сыходзьце адразу. І справа не ў гэтай настаўніцы, а справа ў тым, што вы не пачулі мяне на лінейцы (калі я адкрываў новую школу ва Уруччы), — у нас бардак у школе. Там парадак трэба наводзіць. Вы што, чакаеце яшчэ, каб як у Стоўбцах у нас адбылося?», — нагадаў лідар дзяржавы жыхары выпадак забойства двух чалавек старшакласнікам.

На думку Аляксандра Лукашэнка, усё пачынаецца са здзекаў з настаўнікаў. Асабліва абурыўся ён тым, што гэта здымаюць на камеру тэлефона вучні чацвёртага класа, а ім па 9—10 гадоў.

Прэзідэнт звярнуўся да старшыні Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта Генадзя Салая: «У цябе куля праляцела побач з вухам, таму што ты там зусім нядаўна, а тое табе б было, што і ўсім астатнім».

Аляксандр Лукашэнка асудзіў кіраўнікоў, якія, спалохаўшыся выкладзенага ў інтэрнэце відэа, зладзілі разборкі і пакаралі педагога. «Я на месцы гэтага настаўніка галаву б адкруціў ішчанюку якомусьці. У тэлефонах сядзяць там... Няўжо вы не разумееце, у вас жа свае дзеці, што айфон, тэлефон ды іншыя гаджэты ў школе — гэта не толькі адцягванне ад заняткаў. Яны перастаюць думаць», — абурыўся Прэзідэнт.

Ён адзначыў: нядаўна на сустрэчы міністр адукацыі Ігар Карпенка запэўніў, што ў сістэме ўсё выдатна. А на самай справе...

«Калі такі бардак у школе, не патрэбны ні падручнікі, ні праграмы, ні новыя метадычкі — усё гэта пустая трата грошай, — выказаў думку беларускі лідар. — Разважалі ды меркавалі, стрэлачніка знайшлі. Углыб глядзіце».

Узровень жыцця — асноўны паказчык

Такая ж сітуацыя, па словах Прэзідэнта, і ў эканоміцы: «Яшчэ раз паўтараю: не будуць выкананы параметры

развіцця на 2019 год — усе адказныя, ад прэм'ер-міністра, сідзеце».

Дарэчы, гэтую ўстаноўку Аляксандр Лукашэнка даваў год таму, калі зацвердзілі планы на 2019-ы. Лідар дзяржавы падкрэсліў, што такія меры не маюць нічога агульнага з выбарчай кампаніяй.

Ды і ў эканоміцы справа не столькі ў паказчыках — станоўчыя вынікі яе работы павінны адчуваць на сабе людзі праз павышэнне свайго дабрабыту і ўзроўню якасці жыцця. Без эканамічнага росту гэтага дамагчыся немагчыма.

«Аднак мяне насцярожвае, што гэты эканамічны рост не толькі сціплы, але і вельмі няўстойлівы, калі казаць мякка. Гэтую тэндэнцыю неабходна мяняць. Хто хоча і можа — заставайцеся і змяняйце. З аднаго боку, урад перасцерагае, што хуткія тэмпы стварэння пагрозу для макраэканамічнай раўнавагі, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Навошта вы мне гэты радок напісалі? Хто зразумее, што я сказаў? Што, калі мы створым больш і прададзім, — гэта горш для краіны, што мы так ужо разарэлі эканоміку, што заўтра ўся краіна палыхне ад гэтага разарэву».

Прэзідэнта цікавіла, перш за ўсё, што зроблена і што трэба зрабіць для таго, каб эканоміка была трывалая, а фактары, якія могуць прыводзіць да эканамічных дыспарорцый, канчаткова ліквідаваны.

«Мы не можам заняць пазіцыю пачобных назіральных і задавальваюцца збалансаванасцю, выдуманай, напісанай на паперцы. Людзі, аказваючы давер у ходзе рознага кштальту палітычных (у тым ліку) кампаній, не за гэта галасавалі, не гэтага ад нас патрабуюць», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік краіны папрасіў дакладчыкаў сканцэнтравацца на тым, як будуць выконвацца ўсе абяцанні, дадзеныя Прэзідэнту, а ім у сваю чаргу — народу.

Першым з дакладам выступіў прэм'ер-міністр Сяргей Румас. Па яго словах, з сямі зацверджаных на 2019-ы год прагнозных паказчыкаў выконваюцца чатыры. Не выходзіць эканоміка на прагножны ўзровень па тэмпах росту экспарту, прадукцыйнасці працы, не выконваюцца заданні па валавым унутраным прадукце.

За экспарт тавараў і паслуг ва ўрадзе адказнасць была ўскладзена на віцэ-прэм'ераў. Але выкананне гэтага паказчыка — задача кожнага і асабліва Міністэрства замежных спраў, якое мае шырокую сетку дыпрадстаўніцтваў у свеце.

«Віцэ-прэм'еры не павінны бегаць за міністрамі, а міністры не павінны бегаць за губернатарамі, калі гэта, напрыклад, сельская гаспадарка. Толькі займацца тэхналогіямі. Міністр сельскай гаспадаркі — гэта тэхналогіі, новае нешта, перспектыўнае. Сеяць, убіраць, касіць, вазіць, кансерваваць — гэта справа губернатараў, старшын райвыканкамаў, кіраўнікоў гаспадарак. Гэта іх справа. А віцэ-прэм'ер павінен заняцца ключавым пытаннем, калі гэта сельская гаспадарка, — экспарт прадукцыі», — сказаў аб пастаўленай задачы Прэзідэнт.

У фокусе ўвагі на нарадзе таксама былі інвестыцыі. Асноўнае патрабаванне да іх — эфектыўнасць і выніковасць. Такага ж чакаюць і ад работы прадпрыемстваў. Тут поспех залежыць ад кваліфікаваных кадраў у кіраўніцтве. Не абышлі і тэму заробкаў бюджэткаў: патрабаванне адзінае — дасягнуць 80 % ад сярэдніх па краіне. Асабліва гэта датычыцца найбольш неабароненых колаў сярод супрацоўнікаў дзяржаўнага сектара.

Марыя ДАДАЛКА.

НЕ ЗГУЛЯЕМ, АЛЕ СУПЕРКУБАК ПРЫВЯЗЁМ?

Беларусь гатова прыняць футбольныя спаборніцтвы самага высокага ўзроўню, у тым ліку Суперкубак УЕФА

Аляксандр Лукашэнка падчас перамоў з прэзідэнтам Саюза еўрапейскіх асацыяцый (УЕФА) Аляксандрам Чэферынам адзначыў, што Беларусь можа прыняць спаборніцтвы любога ўзроўню і правесці іх не горш, чым найлепшыя сталіцы нашага кантынента.

Кіраўнік краіны напачатку падзякаваў гасцю за дапамогу федэрацыі самага масавага і папулярнага віду спорту ў Беларусі і выказаў спадзяванне, што з выбраннем Аляксандра Чэферына прэзідэнтам УЕФА кантакты з саюзам павялічацца, і будзе поўнае паразуменне. «Я не магу паскардзіцца і наракаць, што ў мінулыя часы ў нас былі нейкія праблемы з федэрацыяй футбола, — падкрэсліў Прэзідэнт. — УЕФА заўсёды адгукаўся на нашы просьбы, заўсёды дапамагаў нам, асабліва дзіцячаму спорту. І вы ведаеце: ніколі мы не чулі з боку саюза якога-небудзь папроку ў наш адрас, што мы няёмкавы чынам выкарысталі грошы, што мы не дапамагалі дзецям, што мы не дапамагалі футболу».

Аляксандр Лукашэнка запэўніў: дзяржава і далей будзе садзейнічаць развіццю футбола. Але Прэзідэнт адзначыў і недапрацоўку ва ўзаемадзеянні — УЕФА ніколі раней не пеціў Беларусь буйнымі спартыўнымі мерапрыемствамі.

«Калі Саюз еўрапейскіх асацыяцый у гэтым кірунку будзе думаць, ведайце, што мы гатовы прыняць любыя спаборніцтвы, на любым узроўні, што датычыцца нашага кантынента. Я ведаю, што апошнім часам шмат абмяркоўваецца ў розных колах пытанне аб правядзенні суперматча, фінальнага матча на кубак УЕФА. Ведайце, калі ў вас будзе магчымасць вызначыць месца правядзення такога матча нашу сталіцу, нашу Беларусь, мы заўсёды будзем з гэтым салідарныя і згодныя. І зробім гэта не горш, чым найлепшыя сталіцы нашага кантынента», — сказаў кіраўнік краіны.

Даведка

Асацыяцыя «Беларуская федэрацыя футбола» падала дэкларацыю аб зацікаўленасці ў правядзенні Суперкубка УЕФА 2022 ці 2023 гадоў 20 чэрвеня гэтага года. Афіцыйную заяўку неабходна прадставіць да 28 кастрычніка 2019-га. Канчатковае рашэнне аб месцы правядзення спаборніцтва прыме Выканаўчы камітэт Саюза еўрапейскіх асацыяцый (УЕФА) вясной 2020 года. Суперкубак УЕФА разыграваецца ў адным матчы, падчас якога сустракаюцца пераможцы Лігі чэмпіёнаў УЕФА і Лігі Еўропы УЕФА мінулага сезона.

Аляксандр Чэферын адзначыў: УЕФА і Беларуская федэрацыя футбола вельмі добра супрацоўнічаюць, але нават і самае плённае ўзаемадзеянне магчыма яшчэ палепшыць.

«Я рады бачыць, што ў Беларусі спорт атрымлівае такую падтрымку, і я, канешне, асабліва рады за футбол. Заўтра мы пачнём новы этап нашага супрацоўніцтва. І мы плануем падтрымліваць Беларусь і аказваць падтрымку, як мага хутэй. Мы і раней дапамагалі і з фінансавымі сродкамі, і з інфраструктурай. Мы плануем аказваць падтрымку ў плане адукацыі трэнераў», — канстатаваў прэзідэнт УЕФА.

Марыя ДАДАЛКА.

Класныя навіны

У СЕЛЬСКИХ НАСТАЎНИКАЎ — ПЛЮС 20 % ДА АКЛАДУ

Сельскім настаўнікам павысяць тарыфныя стаўкі. Адпаведнае рашэнне замацавана ў пастанове Савета Міністраў ад 18 верасня № 630.

Беларускі ўрад працягвае працаваць над павышэннем аплаты працы некаторых катэгорый бюджэткаў. Чарговае павышэнне заробкаў закране сельскіх педагогаў.

Згодна з рашэннем Саўміна ад 18 верасня № 630, тарыфныя стаўкі (аклады) будуць павялічаны на 20 % тым педагогам, якія працуюць ва ўстановах адукацыі па-за сельскай мясцовасцю, але пры гэтым іх рабочае месца размешчана ў сельскай мясцовасці. Таксама павышаюцца аклады і ў супрацоўнікаў устаноў, якія знаходзяцца ў сельскай мясцовасці. На 20 % павысяцца аклады і ў прыёмных бацькоў, а таксама бацькоў-выхавальнікаў, у якіх рабочае месца размешчана ў сельскай мясцовасці.

Павышэнне тарыфных ставак распаўсюджваецца на адносінны, якія ўзніклі з 1 верасня гэтага года. Дакумент будзе дзейнічаць да канца бягучага календарнага года.

Надзея НІКАЛАЕВА.

У тэму

Пасля нарады яе падрабязнасці раскажаў прэм'ер-міністр Сяргей РУМАС. Сёння ўрад уносіў Прэзідэнту пакет прагнозных дакументаў на 2020 год. Традыцыйна даклад пачаўся з вынікаў 2019 і планаў на будучы год, улічваючы, што ён заключны ў пяцігоддзі.

«Што датычыцца выканання зацверджаных планаў на 2019 год, сёння ўрад выконвае чатыры з сямі даведзеных паказчыкаў. Няма выканання па экспарту, прадукцыйнасці працы, і істотна недавыконваем мы выніковы паказчык валавога ўнутранага прадукту. Кіраўнік дзяржавы падрабязна пытаў пра прычыны невыканання і асабліва доўга спыняўся на прычынах, чаму не выконваецца экспарт сёлета і якія планы па экспарту на 2020 год», — паведаміў Сяргей Румас.

Урад далажыў, што праблемы з экспартам у гэтым годзе звязаны ў асноўным з таварамі нафтавай групы — брудная нафта і падатковы манеўр. «Але разам з тым рэзультуючы паказчык, сальда тавараў і паслуг (за сем месяцаў. — «Зв») у нас станоўчыя — больш за 400 мільянаў рублёў, то-бок тая астача, што застаецца паміж экспартам і імпартам», — адзначыў прэм'ер-міністр.

Па яго словах, Прэзідэнт неаднойчы засяродзіў увагу, што планы, якія былі зацверджаны летась з падачы ўрада, безумоўна павінны быць выкананы.

«У астатнія чатыры месяцы ўрад прыкладзе ўсе намаганні, каб дагнаць тое, што намі недавыканана ў 2019 годзе. Што датычыцца 2020 года: кіраўнік дзяржавы палічыў планы ўрада недастаткова напружанымі, і пакет дакументаў адпраўлены на дапрацоўку», — сказаў кіраўнік урада.

У сціслыя тэрміны Саўмін павінен дапрацаваць дакументы, каб праект бюджэту і Асноўныя напрамкі грашова-кредытнай палітыкі разгледзець бягучым складам парламента.

Падключыцца да ўдасканалення дакумента павінна маніторынгавая група на чале з Міхаілам Мясніковічам, дэпутаткі корпус ніжняй палаты парламента, Адміністрацыя Прэзідэнта, Камітэт дзяржаўнага кантролю, Нацыянальны банк і кіраўнікі аблвыканкамаў.

Выслухаць. Пачуць. Дапамагчы

У гэтую суботу, 21 верасня, у Мінгарвыканкаме і аблвыканкамах пройдуць прамыя тэлефонныя лініі прадстаўнікоў улады з насельніцтвам.

Тэлефонныя лініі з 9.00 да 12.00 у суботу правядуць:

- намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Генадзь Іосіфавіч Барысюк (80162213121);
- намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Уладзімір Мікалаевіч Белавус (80212222222);

- намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Уладзімір Уладзіміравіч Гарбачоў (80232331237);
- першы намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Іван Алёйзавіч Жук (80152735644);
- старшыня МАГІЛЁўСКАГА аблвыканкама Леанід Канстанцінавіч Заяц (80222501869);
- кіраўнік спраў МІНСКАГА аблвыканкама Уладзімір Аляксандравіч Гурыновіч (80175004160);
- намеснік старшыні МІНСКАГА гарвыканкама Арцём Мікалаевіч Цуран (80172224444).

Надвор'е

НЕ СПЯШАЙСЯ, ВОСЕНЬ...

Сіноптыкі абяцаюць, што паветра прагрэецца яшчэ да плюс 20

У пачатку гэтага тыдня на тэрыторыю нашай краіны завіталі атмасферныя фронт і сапраўды халодныя паветраныя масы, якія паступілі з паўночнага захаду Еўропы. Увесь гэты час было няўстойлівае надвор'е з тэмпературным фонам на 1—4 градусаў ніжэй за кліматычную норму. Сярэдзіна верасня і такі халодны сюрпрыз.

А вось і не адгадалі тыя, хто загадзя пачаў хаваць лёгкія летнія рэчы. Яны яшчэ спатрэбяцца, паведамлілі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідрометэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджван-

ня і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды. Вось і ў суботу будзе не самы камфортны дзень, справа ў тым, што ўначы надвор'е ў асноўным будзе фарміраваць вобласць павышанага атмасфернага ціску, раніцай і ўдзень адаб'ецца ўплыў фронтальнага раздзелу, які ссоўваецца з Балтыйскага мора. Уначы па паўночным захадзе, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі краіны чакаюцца кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра ўначы складзе 1—6 цяпла, у многіх раёнах на глебе і месцамі ў паветры чакаюцца замаразкі ад нуля да мінус 3 градусаў. Удзень будзе ад плюс 7 градусаў па паўночным усхо-

дзе да 17 цяпла па паўднёвым захадзе краіны. Паляпшацца ўмовы надвор'я пачнуць у нядзелю. Тэмпература паветра ўначы — 3—10 цяпла, удзень — ад плюс 10 да плюс 17 градусаў, па захадзе краіны паветра прагрэецца да 20 цяпла. Па папярэдніх прагнозах айчынныя сіноптыкаў, у панядзелак надвор'е ў асноўным будзе фарміраваць вобласць павышанага атмасфернага ціску. Тэмпература паветра ўдзень у асноўным складзе 8—15 градусаў цяпла, па паўднёвым захадзе паветра прагрэецца ад плюс 16 градусаў да плюс 20 градусаў. Так значна лепш.

Сяргей КУРКАЧ.

Спажывец

ХТО — ПРАДАЦЬ, ХТО — КУПЛЯЦЬ

На наступным тыдні ў Мінску, а адначасова і ў іншых буйных гарадах краіны пачнецца сезон восеньскіх сельскагаспадарчых кірмашоў. У сталіцы яны будуць праходзіць з 28 верасня да 27 кастрычніка, паведамляе намеснік начальніка аддзела арганізацыі гандлю і грамадскага харчавання Галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінгарвыканкама Дзмітрый ПЛЯХАНАЎ.

Самыя грандыёзныя кірмашы выхаднога дня пройдуць 28—29 верасня, а таксама 5—6, 12—13 і 25—27 кастрычніка на паркоўцы паблізу «Чыжоўка-Арэны». Два цэнтральныя кірмашы запланаваны 19 і 20 кастрычніка на пляцоўцы ў раёне Палаца спорту, дзе таксама можна будзе купіць агародніну, садавіну і іншую прадукцыю. Кірмашы гэтага фармата будуць праходзіць з 9 да 16 гадзін. У той жа час з канца верасня і ўвесь кастрычнік кірмашы пройдуць і ў кожным з раёнаў Мінска. Так, напрыклад, на пляцоўках Маскоўскага, Кастрычніцкага і Першамайскага раёнаў яны разгорнуцца па пятніцах. Інфармацыя па кожнай з пляцовак размешчана на афіцыйным сайце Мінгарвыканкама, а таксама на сайце Галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку гарвыканкама. Мясцовыя чыноўнікі лічаць, што правядзенне кірмашоў дазволіць забяспечыць гараджан плодаагароднінай прадукцыяй наўпрост ад сельгасвытворцаў па мінімальным цэнах. І што гэта, вядома ж, акажа ўплыў на фарміраванне цэн на рынках і ў крамах горада. «У цяперашні час цэнавая сітуацыя ў горадзе стабільная», — падзяліўся Дзмітрый Пляханаў.

Ён, дарэчы, адзначыў, што на мінулым тыдні ў пунктах гандлю спажывецкага рынку Мінгарвыканкама знізіліся цэны на некаторую агародніну. Было заўважана, што на 2 % знізіліся цэны на бульбу, а моркву — да 14 %, на сталовыя буракі і рэпчатую цыбулю — да 24 %. Рознічныя цэны па стане на 18 верасня на бульбу склаліся ў дыяпазоне ад 69 капеек да 1,5 рубля на Камароўскім рынку, ад 35 капеек да рубля на «Ждановічах», ад 50 да 80 капеек на рынку «Малінаўка» і ад 60 да 80 капеек на Чыжоўскім рынку. Прадпрыемствы гандлю Мінска рэалізуюць бульбу па 47 капеек і гранічна па 1,24 рубля за кілаграм. Па словах прадстаўніцка гандлю, буракі прадаюцца па цэне 0,39—1,29 рубля, морква — 0,44—1,63 рубля, капуста — 0,42—1,18 рубля, цыбуля — 0,5—1,68 рубля, часнок — ад 2,5 рубля. Цэннік на самыя танныя таматы на рынку цяпер у межах 25 капеек, на агуркі — 80 капеек. І гэта не дзіўна, бо ў перыяд восеньскіх кірмашоў цэны істотна зніжаюцца. А айчыныя яблыкі прапануюць ад аднаго рубля, а грушы ад двух рублёў за кілаграм. Рэалізуюцца сваю прадукцыю на рынках могуць не толькі буйныя фермерскія гаспадаркі, але і дробныя прыватнікі. Гандаль можна будзе весці пры наяўнасці дакументаў, якія пацвярджаюць якасць і бяспеку прадукцыі. Асобным фізічным асобам трэба будзе прадставіць даведку мясцовых органаў, якія пацвярджаюць, што прадукцыя вырашчана на ўчастку для вядзення асабістай дапаможнай гаспадаркі. Дарэчы, ужо традыцыйна ўдзельнікам ВАВ прадукцыю даставяць па месцы жыхарства абсалютна бясплатна.

Сяргей КУРКАЧ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Трампа прызначыў новага дарадцу па нацбяспецы

Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп прызначыў новым дарадцам па нацыянальнай бяспецы Роберта О'Браена. Аб гэтым паведамляецца на асабістай старонцы прэзідэнта ў Twitter. «Я рады паведаміць, што прызначу Роберта О'Браена, які цяпер вельмі паспяхова працуе на пасадзе спецпасланніка прэзідэнта па справах заложнікаў у дзяржаўным дэпартаменце, нашым новым дарадцам па нацыянальнай бяспецы. Я доўга працаваў з Робертам. Ён выдатна справіцца з работай!» — напісаў амерыканскі прэзідэнт. Раней кіраўнік ЗША называў і іншыя імёны прэтэндэнтаў на пасаду дарадцы па нацыянальнай бяспецы. У прыватнасці, у ліку кандыдатаў разглядаліся таксама адстаўны генерал-маёр Узброеных сіл ЗША Рыкі Уоддэл і кіраўнік Нацыянальнага ўпраўлення ядзернай бяспекі пры міністэрстве энергетыкі ЗША Ліза Гордан-Хэгерці. Дональд Трамп 10 верасня адправіў у адстаўку мінулага дарадцу па нацбяспецы Джона Болтана. Ён займаў гэтую пасаду з красавіка 2018 года.

Зяленскі паабяцаў, што яго рэформа не дазволіць замежнікам купляць зямлю

Толькі грамадзяне Украіны змогуць купляць зямлю ў краіне ў выпадку рэалізацыі рэформы, прапанаванай камандай прэзідэнта Украіны Уладзіміра Зяленскага. Пра гэта заявіў у чацвер сам кіраўнік дзяржавы.

«Зямля належыць украінцам. У мадэлі, якую мы прапануем з урадам, купляць або прадаваць зямлю змогуць толькі ўкраінскія грамадзяне або ўкраінскія кампаніі», — сказаў ён. Зяленскі раскрытыкаваў пункт гледжання, згодна з якім пры адмене мараторыя на продаж зямлі яе будучы масава набываць замежнікі, назваўшы такога кшталту засцярогі «страшылкамі» і «трызненнем». Зяленскі заяўляў раней, што сёлета будзе праведзена зямельная рэформа, якая дазволіць у 2020 годзе стварыць рынак зямлі на 40 мільярд. Ён таксама паставіў перад урадам задачу распрацаваць праект гэтай рэформы да 1 кастрычніка. Узаконіць абарот зямлі ў рыначных умовах ад Украіны патрабуюць Сусветны банк і Міжнародны валютны фонд.

У Пентагоне лічаць, што НАТА страціла перавагу над Расіяй

Старшыня аб'яднанага камітэта начальнікаў штабоў Узброеных сіл ЗША генерал Джоэф Данфард заявіў, што НАТА страціла ваенную перавагу над Расіяй за апошнія гады, перадае Newsweek. Паводле яго слоў, Расія — гэта канкурэнт, над якім перавага НАТА страчана. Таксама Данфард адзначыў, што кіраўнікі міністэрстваў абароны краін Паўночнаатлантычнага альянсу лічаць, што баланс сіл змяніўся. Ён дадаў, што Расія і Кітай старанна вывучылі ваенную стратэгію і дзеянні амерыканскага боку з моманту заканчэння «халоднай вайны». На думку генерала, Расія ўлічыла ўсе слабыя бакі ЗША і паспрабавала разабрацца ў іх тэхналогіях і стратэгіях. Раней паведамлялася, што Данфард назваў Расію адным з галоўных сапернікаў ЗША ў космачы.

Хакей

УВАЙСЦІ Ў ГІСТОРЫЮ

Федэрацыі хакея Беларусі і Латвіі абвешчаюць старт конкурсу на распрацоўку талісмана чэмпіянату свету 2021 года, які прымуць гэтыя краіны

З 18 верасня да 18 кастрычніка 2019 года ўсім ахвотным неабходна даслаць свае работы на адрас mascot@2021iihfw.com, а ўжо з 19 кастрычніка да 8 снежня 2019 года спецыяльнае журы вызначыць пераможцу і лаўрэатаў конкурсу.

У журы, акрамя прадстаўнікоў нацыянальных хакейных федэрацый Беларусі і Латвіі, увайдучь зоркі спорту і шоу-бізнесу з сусветнымі імёнамі. Пра тое, каму ж трэба будзе выбіраць галоўны сімвал чэмпіянату свету ў кампаніі з Генадзем САВІЛАВЫМ, кіраўніком Аргкамітэта чэмпіянату свету — 2021 з беларускага боку, і Эдгарам БУНЦІСАМ, які адказвае за падрыхтоўку форуму ў Латвіі, арганізатары конкурсу паведамаць дадаткова. — Выбар талісмана — адзін з ключавых этапаў падрыхтоўкі маючага адбыцца чэмпіянату свету. Гэта вобраз, з якім сотні тысяч хакейных балельшчыкаў будуць асацыяваць і сам спартыўны форум, і нашу краіну, — адзначыў Генадзь Савілаў. — У 2006-м у Рызе такім сімвалам стаў бабёр Рыск, у 2014-м Беларусь паўстала ў вобразе зубра Волата. Але сёння ў нашых краін ужо новы твар, таму мы шчыра спадзяемся, што талісманам чэмпіянату свету 2021 года будзе зборны вобраз, які спалучае ў сабе традыцыі нашых краін,

але разам з тым, будзе сучасны, дынамічны, яркі, як і ўвесь сусветны хакей. Эдгар Бунцис таксама пракаментаваў старт конкурсу: — Падрыхтоўка да правядзення чэмпіянату свету па хакеі, які Беларусь і Латвія прымуць у 2021 годзе, вядзецца ўжо даўно, аднак конкурс на стварэнне талісмана з'яўляецца, бадай, адным з першых бачных крокаў для грамадскасці. Маскот — вельмі важны кампанент любога турніру, таму мы рады даць магчымасць балельшчыкам самім прыняць удзел у яго стварэнні. Няхай перамога наймацнейшы! Пераможца конкурсу атрымае камплект білетаў на дзве персоны на любыя пяць гульняў чэмпіянату па выбары пераможцы, а таксама атрымае экскурсію на дзве персоны па падтрыбунных памяшканнях афіцыйнай арэны чэмпіянату перад адной з гульняў.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Извещение об открытом аукционе по продаже конфискованного имущества 22 октября 2019 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Условия продажи	Характеристика объекта
1*	Изолированное помещение с инвентарным номером 400/D-155423 (назначение — квартира, наименование — квартира № 40)	г. Гродно, ул. Тавлая, д. 446, кв. 40	75 600,00	7 560,00	Без условий	Квартира общей площадью 58,5 кв. м. Год постройки — 2014. Стены — газосиликатные блоки, кирпич, этаж 4/7. Здание расположено на земельном участке с кадастровым номером 44010000002009258 общей площадью 0,2308 га

* — Лот продается по поручению управления по Гродненской области Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь. Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 407, тел. (0152) 720537, 720010. При проведении торгов предусмотрен шаг аукциона — 10 %. К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внешние задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы: — Копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчётный счёт BY24 АКВВ 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКВВУ21400, УНП 590727594, получатель — коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении. — Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юриди-

ческого лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов. Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица — паспорт и нотариально заверенную доверенность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в день и время, установленные организатором аукциона и указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов. Торги проходят в форме открытого аукциона с условием на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до

тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в течение 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Аукцион состоится 22 октября 2019 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 407, в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 с 23 сентября по 16 октября 2019 года. Телефоны для справок в Гродно: (0152) 720537, 720010. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

ПАСТУПАЛЬНАЕ РАЗВІЦЦЁ

Стратэгічны прынцып — шматвектарнасць

— *Уладзімір Васілевіч, сацыяльна-эканамічнае развіццё — гэта той фундамент, на якім грунтуецца дабрабыт канкрэтнай тэрыторыі. Узровень жыцця вобласці сёння фарміруецца дзякуючы ўдзелу ўсіх звёнаў: ад работы буйных прадпрыемстваў рэгіёна да мікраарганізацый і асобных работнікаў. Якія змены ў сацыяльна-эканамічным становішчы вобласці цягам апошніх 25 гадоў вы б адзначылі найперш? Як бы вы ахарактарызавалі асноўныя тэндэнцыі развіцця рэгіёна сёння?*

— У выніку планамернай работы на працягу апошніх 25 гадоў адбывалася паступальнае развіццё ўсіх галін эканомікі вобласці. За кошт правядзення буйнамаштабнай мадэрнізацыі, стварэння і развіцця новых навукаёмістых, рэсурса- і энергазберагальных вытворчасцяў, павышэння ўзроўню канкурэнтаздольнасці прадукцыі, якая выпускаецца прамысловасцю, вобласць дэманструе дынаміку развіцця.

Трэба сказаць, што Гродзеншчына мае значны прамысловы вытворчы патэнцыял у розных галінах: 192 прадпрыемствы (47 з іх недзяржаўнай формы ўласнасці) вырабляюць каля 10 % прамысловай прадукцыі краіны. Гэта прадукты харчавання, мінеральныя ўгнаенні, хімічныя валокны, лакі і фарбы, будаўнічыя матэрыялы, збожжаўборачныя камбайны, прадукцыя лёгкай, дрэваапрацоўчай прамысловасці.

Дарэчы, у вобласці знаходзіцца ўвесь рэспубліканскі аб'ём вытворчасці аміяку, капралактам, кордных шынных тканін, дзіцячага харчавання, больш за 90 працэнтаў — азотных ўгнаенняў. Дзве траціны ўсіх панчошна-шкарпэтных вырабаў, палова рэспубліканскага аб'ёму вытворчасці драўняна-стружковых пліт вырабляецца менавіта ў Гродзенскай вобласці. Гэтыя дасягненні на рахунок добра вядомых (нават за межамі краіны) прадпрыемстваў рэгіёна — «Гродна Азота», тытунёвай фабрыкі «Нёман», «Белкарда», «Лакафарбы», Скідзельскага цукровага камбіната, «Контэ Сна», «Лідскага піва» і многіх іншых. Пералік можна працягваць.

Трэба сказаць, што больш за палову вырабленай прадукцыі экспартуецца. Многія прадпрыемствы сертыфікавалі сваю прадукцыю на адпаведнасць міжнародным стандартам: па сваіх тэхнічных характарыстыках, надзейнасці ў эксплуатацыі яна цалкам канкурэнтаздольная на сусветных рынках.

Сёння прадукцыя рэгіёна пастаўляецца больш чым у 110 краін свету. Стратэгічны прынцып знешнеэканамічнай дзейнасці — шматвектарнасць, якая спрыяе развіццю гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва ў многіх кірунках. У нас наладжаны сувязі з рэгіёнамі Расіі, краінамі Еўропы, Паўднёва-Усходняй Азіі, Блізкага Усходу, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі, Кітаем і ЗША. Летась аб'ём знешняга гандлю таварамі дасягнуў 2,3 мільярда долараў ЗША, што складае 118,9 % да пазалеташняга ўзроўню.

Паспяхова функцыянуе свабодная эканамічная зона «Гроднаін-

Фота Іваніда ШЧАГЛОВА, БєлПА.

вест», рэзідэнты якой маюць ільготныя падаткі і іншыя прэферэнцыі.

Між іншым, Прынёманне ўжо шмат гадоў утрымлівае планку самага развітога аграрнага рэгіёна Беларусі і забяспечвае больш за 16 % валавой сельскагаспадарчай прадукцыі дзяржавы. Не падвялі мы і сёлета. На 1 верасня па выніках жніва ў агульны каравай гродзенцы паклалі 1189,9 тысячы тон збожжа. І, як заўсёды, мелі самую высокую ўраджайнасць, збіраючы з кожнага гектара 36,7 цэнтнера хлеба. Абласны лідар жатвы — Гродзенскі раён. Тут хлебаводы сабралі 175,8 тысячы тон збожжа пры ўраджайнасці 60 цэнтнераў з гектара.

Не меншую значнасць у сельскай гаспадарцы рэгіёна мае і жывёлагадоўля. Яе ўдзельная вага ў агульным аб'ёме сельгасвытворчасці складае каля 60 працэнтаў. Лічу, што ў свой час у краіне быў правільна абраны кірунак па стварэнні буйных сельскагаспадарчых прадпрыемстваў: гэтыя намаганні дазволілі сканцэнтравана пагалоўе жывёлы на адмысловых комплексах, забяспечыць тэхналагічнасць працэсаў і высокую прадукцыйнасць жывёл.

Хочацца адзначыць, што за дасягненне найлепшых вынікаў у сферы сацыяльна-эканамічнага развіцця Гродзенскай вобласці неаднаразова заносілася на Рэспубліканскую дошку гонару.

Тэхпераўзбраенне і мадэрнізацыя

Вытворчасці

— *Рэалізацыя дзяржаўнай праграмы адраджэння і развіцця вёскі на Гродзеншчыне дала другое нараджэнне 239 населеным пунктам, якія атрымалі статус аграгарадкоў з адпаведнымі станоўчымі зменамі ў іх, у першую чаргу інфраструктурнымі. Разам з тым канцэптальныя змены адбыліся і ў вытворчым аспекце: аграпрамысловы комплекс выйшаў на якасна новы ўзровень дзякуючы мадэрнізацыі і тэхнічнаму перааснашчэнню гаспадарак. Якія дасягненні ў гэтай галіне — асаблівы гонар Прынёмання і вырашэнне якіх задач яшчэ знаходзіцца ў перспектывнай прасторы?*

— Сапраўды, як для краіны, так і для Гродзеншчыны праграма адраджэння і развіцця вёскі прыдала значны імпульс у развіцці сельскіх тэрыторый. Значная дзяржаўная падтрымка дазволіла ў апошнія га-

ды тэхнічна пераўзброіць аграпрамысловы комплекс, палепшыць умовы працы работнікаў і павысіць эканамічную эфектыўнасць.

Ужо на працягу многіх гадоў у аграпрамысловым комплексе вядзецца планамерная работа па мадэрнізацыі і тэхнічным перааснашчэнні сельскагаспадарчай вытворчасці. Абнаўляецца машына-трактарны парк больш новымі энерганасычанымі машынамі. Будуюцца і рэканструююцца малочнатаварныя комплексы, сховішчы травяных кармоў, бульбасховішчы, пладаагароднінасховішчы.

Так, у раслінаводстве праведзены работы па аптымізацыі плошчаў бульбы, агародніны, пладова-ягодных угоддзяў, аптымізаваныя льнаводчыя прадпрыемствы ў бок канцэнтрацыі і ўзбуйнення вытворчасці, што дазволіла атрымаць высокую ўраджайнасць.

У апошнія гады жывёлагадоўчая галіна Гродзенскай вобласці значна мадэрнізавалася, асабліва малочная галіна. Так, з 2009 да 2018 года пабудаваны 81 сучасны малочнатаварны комплекс магутнасцю 700 і больш кароў кожны, праведзена рэканструкцыя 136 малочнатаварных фермаў пад беспрывязнае ўтрыманне з устаноўкай даільных залаў і аднатыпным кармленнем. Гэта дазволіла перавесці 74 % малочных кароў (162 тысячы галоў) ад іх агульнай колькасці на фермы з даільнымі заламі і круглагадовае стойлавае ўтрыманне.

У апошнія гады асабліва ўвага ў сельскагаспадарчай вытворчасці аддавалася патаненню прадукцыі, рэсурсазахаваанню і эканоміі на вытворчасці, тэхнічнаму абнаўленню і пераўзбраенню.

Вялікая работа праводзіцца і для фінансавага аздараўлення і падтрымання сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, якія апынуліся ў складаных фінансавых абставінах. Дзеля структурных пераўтварэнняў у нізкаэфектыўных сельскагаспадарчых арганізацыях праводзіцца пэўная работа: вызначаны папярэдні шэраг фінансава ўстойлівых арганізацый, якія маюць магчымасць выступіць у якасці эфектыўнага інвестара, і работа ў гэтым кірунку працягваецца.

Гэтыя крокі накіраваны на павышэнне фінансавай самадастатковасці сельскагаспадарчых прадпрыемстваў вобласці і стварэнне спрыяльных сацыяльна-эканамічных і экалагічных умоў для жыцця насельніцтва ў сельскай мясцо-

васці, павышэнне прэстыжнасці і ўмацаванне кадраў.

Што датычыцца асноўных задач далейшага развіцця сельскай гаспадаркі на доўгатэрміновую перспектыву, то сярод іх — інавацыйнае развіццё і комплексная мадэрнізацыя эканомікі арганізацый, якія ажыццяўляюць дзейнасць па вытворчасці, захоўванні і перапрацоўцы прадукцыі раслінаводства і жывёлагадоўлі, развіцці экаэфектыўнай і арганічнай вытворчасці, фарміраванні развітой лічбавай інфармацыйнай інфраструктуры аграхарчовага рынку ды многія іншыя.

«Якарны» праект усяго рэгіёна — будаўніцтва АЭС

— *Прыцягненне інвестыцый упывае на развіццё эканомікі рэгіёна — вядомая аксіёма. Якія з рэалізаваных інвестыцыйных праектаў ці тых, што яшчэ знаходзяцца ў стадыі рэалізацыі, вы б вылучылі і чаму?*

— Безумоўна, адным з прыярытэтаў сацыяльна-эканамічнага развіцця Гродзенскай вобласці з'яўляецца інвестыцыйная дзейнасць эканомікі і выгаднае геаграфічнае становішча ствараюць добрыя ўмовы для размяшчэння замежных інвестыцый. Толькі за тры гады бягучай пяцігодкі ў вобласць прыцягнута больш за 230 мільёнаў долараў прамых замежных інвестыцый на чыстай аснове.

У вобласці рэалізаваны шэраг значных інвестыцыйных праектаў. Сёння найбуйнейшым інвестыцыйным праектам не толькі ў Гродзенскай вобласці, але і ў Рэспубліцы Беларусь з'яўляецца будаўніцтва Беларускай атамнай электрастанцыі ў Астраўцы.

Яно з'яўляецца ў нейкім сэнсе «якарным» праектам для ўсяго рэгіёна. Разам з будаўніцтвам аб'екта развіваецца інфраструктура горада, актыўнымі тэмпамі будуюцца жыллё, аб'екты ў сферы паслуг, у тым ліку пры ўдзеле малага і сярэдняга бізнесу.

Прынёманскі край з'яўляецца адной з найбольш прывабных пляцовак для прыцягнення інвестыцый.

Завершана рэалізацыя буйнога інвестпраекта па будаўніцтве цэха азотнай кіслаты магутнасцю 1200 тон у суткі з рэканструкцыяй дзеючай вытворчасці карбамідна-аміячнай сумесі на ААТ «Гродна Азот».

Пры ўдзеле гандскага капіталу рэалізаваны інвестыцыйны праект па пашырэнні вытворчасці садоўных клубніц у Шчучынскім раёне, з удзелам аўстрыйскай кампаніі «Кронаспан» ажыццяўляецца рэалізацыя праекта ў Смаргоні па пашырэнні дрэваапрацоўчай вытворчасці і будаўніцтве завода па выпуску фанеры.

У стадыі завяршэння праект па будаўніцтве лагістычнага цэнтра ў раёне пункта пропуску «Бераставіца», а таксама праект па будаўніцтве комплексу па вырошчванні шампінёнаў у Шчучынскім раёне.

Рэалізацыя такіх праектаў будзе мець не толькі эканамічны, але і станоўчы сацыяльны эфект для рэгіёна.

Месцазнаходжанне мае вырашальнае значэнне

— *Лагістыка і развіццё транспартнай інфраструктуры таксама маюць значэнне ў наданні рэгіёну большай прывабнасці для ўкладання сродкаў з пункту гледжання патэнцыйных інвестараў. Апошні з рэалізаваных у вобласці праектаў — рэканструкцыя аўтамагістралі М6. Што ў далейшых планах?*

— Выгаднае геаграфічнае становішча вобласці, а таксама агульная граніца з краінамі Еўрапейскага саюза: Літоўскай Рэспублікай і Рэспублікай Польшча, безумоўна, ствараюць прывабныя ўмовы для рэалізацыі інвестыцыйных праектаў па будаўніцтве лагістычных цэнтраў. Менавіта таму ў Гродзенскай вобласці аддаецца асабліва ўвага развіццю транспартнай інфраструктуры.

Сёлета кампаніяй ТАА «Влатэ Лагістык» будзе ўведзены ў эксплуатацыю лагістычны цэнтр у раёне пункта пропуску «Бераставіца». Таксама ажыццяўляецца рэалізацыя інфраструктурных праектаў па стварэнні зон чакання з укараненнем сістэмы «электронная чарга» на пунктах пропуску «Брузгі», «Бераставіца», «Каменны Лог».

Так, у раёне пункта пропуску «Брузгі» паспяхова функцыянуе лагістычны цэнтр, пабудаваны кампаніяй ТАА «Влатэ Лагістык». Асабліва сучасна дзейнасць лагістычнага цэнтра з'яўляецца яго непасрэднае прымыканне да самога пункта пропуску, выкарыстанне ў рабоце тэхналогіі бестранзітнага перамяшчэння тавараў, наяўнасць сучасных тэхналагічных магчымасцяў для комплекснай апрацоўкі і захоўвання грузаў.

Стварэнне падобных аб'ектаў шмат у чым будзе спрыяць комплекснаму развіццю пунктаў пропуску, транзітнай прывабнасці рэгіёна.

— *Месцазнаходжанне мае вырашальнае значэнне: Гродзеншчына мяжуе з краінамі Еўрасаюза, таму яе ўдзел у праграмах трансгранічнага супрацоўніцтва і міжнароднай тэхнічнай дапамогі дае свой плён. Рэалізацыю якіх адметных праектаў можна вылучыць з шэрагу іншых?*

— Прыгранічнае супрацоўніцтва паміж Беларуссю і суседнімі краінамі — Польшчай, Літвой і Латвіяй, рэалізацыя сумесных праектаў міжнароднай тэхнічнай дапамогі з'яўляецца вельмі важным кірункам у развіцці двухбаковых узаемаадносін.

ДЛЯ ўМАЦАВАННЯ ЛІДАРСТВА

Гродзенская вобласць актыўна ўдзельнічае ў рэалізацыі праектаў міжнароднай тэхнічнай дапамогі праграм трансгранічнага супрацоўніцтва «Польшча — Беларусь — Украіна» і «Латвія — Літва — Беларусь». Агульная колькасць прынятых да фінансавання Еўрапейскім саюзам праектаў з удзелам арганізацый Гродзенскай вобласці ў межах дзвюх праграм на 2014—2020 гады складае 57 праектаў на суму каля 27 мільёнаў еўра, у тым ліку тры буйнамаштабныя з агульным аб'ёмам фінансавання 8,65 мільёна еўра. Сярод іх два інфраструктурныя праекты з удзелам партнёраў з Польшчы: адзін рэалізуецца Гродзенскай рэгіянальнай мытняй па будаўніцтве рэнтгенаўскай скануючай сістэмы кантролю транспартных сродкаў у аўтадарожным пункце пропуску «Бераставіца», а другі — праект Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС, у рамках якога будзе створаны і абсталяваны навучальны цэнтр для ратавальнікаў і насельніцтва ў Гродне, набыта спецыяльнае абсталяванне для пажарнай касці. Яшчэ адзін буйнамаштабны

Арганізацыі Гродзенскай вобласці праяўляюць цікавасць да рэалізацыі праектаў міжнароднай тэхнічнай дапамогі таксама ў сферах спорту і турызму, культуры, адукацыі, жыллёва-камунальнай гаспадаркі і аховы навакольнага асяроддзя. Сумеснае стварэнне і эфектыўнае развіццё эканамічнай і сацыяльнай інфраструктуры на сумежных тэрыторыях краін-удзельніц, а таксама сумеснае рашэнне эканамічных, транспартных, энергетычных, экалагічных, гуманітарных і іншых пытанняў дазваляюць ствараць умовы, якія спрыяюць паліпшэнню ўзроўню жыцця насельніцтва Гродзенскай вобласці.

Візітная картка для замежнікаў

— *На Гродзеншчыне сканцэнтравана большасць замкаў Беларусі, практычна ў кожным з іх праводзяцца кансервацыйныя і рэстаўрацыйна-аднаўленчыя работы. Некаторыя з іх узнікаюць літаральна з руін... Ці ёсць складанасці з аднаўленнем гістарычнай спадчыны?*

Завяршаюцца будаўнічыя работы ў Паўднёва-заходняй вежы Лідскага замка. Мясцовы гісторыка-мастацкі музей займаецца распрацоўкай мастацкага рашэння і закупкай прадметаў для пабудовы музейнай экспазіцыі ў вежы.

Стары замак у Гродне — гэта візітная картка Беларусі для тых турыстаў і замежных гасцей, якія пачынаюць сваё падарожжа па краіне з наведвання Прынёманскага рэгіёна. Трэба сказаць, што яго рэканструкцыя прадугледжвае некалькі чэргаў будаўніцтва і пэўнаэтапную здачу.

Між іншым, усе работы на гэтым велічным аб'екце забяспечаны належным узроўнем фінансавання. Асноўная задача ў тым, каб знайсці правільныя падыходы да рэалізацыі гэтага праекта. Узнавіць архітэктурныя рашэнні, за якімі хаваецца гісторыя стагоддзяў Старога замка, — задача не з простых, асабліва, калі ў архівах практычна не захавалася апісанняў. Цяпер будаўніцтва працягваецца на ўзной вежы, галерэі, іншых унутраных аб'ектах. Работа зроблена вялікая. Якім замак

справе робяць на развіццё майстэрстваў, якія існуюць са старажытных часоў. Менавіта ў Навагрудскім раённым цэнтры рамёстваў было адноўлена мастацтва выцінанкі-выбіванкі.

У музеі пісанкі ў аграгарадку Сапоцін Гродзенскага раёна можна пазнаёміцца з рэдкай тэхнікай роспісу яек, паўдзельнічаць у майстар-класах, набыць сувенірную прадукцыю.

Прыкладам беражлівых адносін на Гродзеншчыне да беларускіх традыцый з'яўляецца творчасць майстроў па вырабе нацыянальных музычных інструментаў. Адным з унікальных майстроў з'яўляецца Мар'ян Скрамблевіч з аграгарадка Адэльск.

Яскравы прыклад рэгіянальных традыцый у ткацтве Гродзеншчыны — пяць элементаў нематэрыяльнай культурнай спадчыны, якія былі ўключаны ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь.

Адным са шляхоў выяўлення такіх элементаў з'яўляецца правядзенне фальклорных фестываляў, яскравае таму пацвярджэнне — абласны фестываль рэгіянальнага фальклору «Панямоння жыватворных крыніцы», святы рамеснікаў «Гродзенскія традыцыі да свята Вялікадня» і «Казюкі», а таксама рэгіянальны фестываль традыцыйнай культуры «Скарбы Гродзеншчыны», які адбыўся ў канцы ліпеня ў Свіслачы. Гэтая культурная праява падкрэслівае адметнасць нашага прыгранічнага рэгіёна, сведчыць пра адзіную гістарычную спадчыну беларусаў, палякаў, літоўцаў.

Дарэчы, на Гродзеншчыне жыўць прадстаўнікі каля 30 нацыянальных супольнасцяў, якія захавалі і захоўваюць свае этнічныя адметнасці. Развіццё этнакультурнага турызму — этнаграфічныя вёскі, вуліцы майстроў з адпаведнай аўтэнтычнасцю ці стылізацыяй, шматвекавыя традыцыі народаў і этнасаў шматлікіх краін свету прыцягваюць значную ўвагу замежных і айчынных турыстаў. Этнічны турызм — гэта падарожжы ў мэтах вывучэння, далучэння да традыцыйнай культуры народаў, іх бытавога ўкладу і спосабу жыцця.

Шматнацыянальнасць і шматканфесійнасць вобласці азначае, што культурныя адрозненні існуюць і ўнутры яе — таму дыялог культур непазбежны, ён з'яўляецца важным фактарам выпрацоўкі новых каштоўнасцяў і новых стратэгіяў развіцця. Рэгіянальная палітыка ў галіне культуры павінна быць накіравана на фарміраванне ў людзей рэгіёна разумення і ўзаемапавагі паміж нацыямі, культурамі, рэлігіямі на разуменне не толькі правоў, але і абавязкаў у дачыненні адно да аднаго. Гэтая ўсталёўка павінна з'яўляцца дамінантай рэгіянальнай палітыкі ў галіне культуры.

— *І напрыканцы: што б вы жадалі Прынёманню і яго жыхарам з нагоды юбілейнай даты?*

— Каб наш рэгіён быў заўсёды квітнечы і працягваў утрымліваць лідарскія пазіцыі ў краіне. Няхай у ім каласуюць нівы, усміхаюцца дзеці і ярка свеціць сонца! З нагоды 75-годдзя вобласці хачу пажадаць усім яе жыхарам моцнага здароўя, сямейнага дабрабыту і здзяйснення ўсіх мараў. Няхай упэўненасць і стабільнасць натхняюць на новыя здзяйсненні! А кожны новы дзень будзе напоўнены шчасцем і радасцю!

Вольга АНУФРЫЕВА.

«Якарны» праект усяго рэгіёна — будаўніцтва АЭС

праект будзе рэалізаваны лідскай сярэдняй школай № 4 сумесна з партнёрамі з Літвы. Праект прадугледжвае рамонт памяшканняў школы, набыццё мэблі і вучэбнага абсталявання для кабінетаў.

Не застаецца па-за ўвагай і пытанне ўдасканалення і развіцця транспартных паслуг і дарожнай інфраструктуры. Праз удзел камунальнага праектна-рамонтна-будаўнічага ўнітарнага прадпрыемства «Гроднааблдарбуд» у рэалізацыі чатырох сумесных праектаў з партнёрамі з Польшчы ў Гродзенскім раёне ў ваколіцах Аўгустоўскага канала будуць капітальна адрамантаваны дарогі агульнай працягласцю 22 кіламетры. Агульны аб'ём фінансавання — 4,26 мільёна еўра. Таксама хочацца аддаць увагу і праектам у сферы аховы здароўя — агульны аб'ём фінансавання шэсці праектаў па дзвюх праграмах — 2,65 мільёна еўра. На працягу многіх гадоў актыўным удзельнікам рэалізацыі праектаў трансгранічнага супрацоўніцтва ў сферы аховы здароўя з'яўляецца УАЗ «Гродзенская ўніверсітэцкая клініка» (раней УАЗ «Гродзенская абласная клінічная бальніца»), дзякуючы чаму клінікі набылаецца сучаснае дыягнастычнае абсталяванне, медыцынскае абсталяванне для аддзяленняў.

— Каб захаваць і адначасова надаць турыстычную прывабнасць аб'ектам гісторыка-культурнай спадчыны, сёлета працягваюцца рэстаўрацыйна-аднаўленчыя работы на Старым замку ў Гродне, Гальшанскім і Лідскім замках.

Акрамя таго, распрацавана праектна-каштарысная дакументацыя па Навагрудскім і Крэўскім замках. Дабрачынны фонд «Любчанскі замак» з удзелам валанцёраў праводзіць работы па нарыхтоўцы цэглы, якая будзе выкарыстоўвацца для аднаўлення Паўночнай вежы Любчанскага замка. Ужо распрацаваны канцэпцыі музейфікацыі першай чаргі Старога замка, Паўднёва-заходняй вежы Лідскага замка, Паўночнай вежы Гальшанскага замка.

Гэтыя аб'екты знаходзяцца пад пастаяннай пільнай увагай спецыялістаў, таму што ў працэсе адкрываюцца новыя аб'ёмы работ, уносяцца карэкцыроўкі.

Дарэчы, усе спрэчныя моманты вырашаюцца ў самыя кароткія тэрміны.

Цяпер вядуцца супрацьварыўныя работы ў паўночна-ўсходнім корпусе Гальшанскага замка, узмацненне калон з рэстаўрацыяй мура, які прымыкае да Паўночнай вежы, тынкоўка сцен у вежы. Налета ў ёй плануецца адкрыць экспазіцыю.

убачаць гродзенцы і госці абласнога цэнтра пасля рэканструкцыі? Спецыялісты інстытута «Гродна-грамадзянпраект» падрыхтавалі свае прапановы па афармленні ўнутраных інтэр'ераў некаторых памяшканняў. Зараз вырашаецца пытанне, хто возьмецца за рэалізацыю гэтых эскізаў.

Свята ў хату!

— *Гродзеншчына прыцягальнай сваімі брэндавымі мерапрыемствамі, перш за ўсё Рэспубліканскім фестывалем нацыянальных культур. Добра вядомыя за межамі рэгіёна свята памідора ў Іўі, абаранкаў у Смаргоні, Ганенскі кірмаш у Зэльве ды іншыя. Не памылуюся, калі скажу, што кожная тэрыторыя мае свой адметны фестываль. Што яшчэ трэба, каб вобласць стала цэнтрам нацыянальнай і рэгіянальнай культуры?*

— У рэчышчы дзяржаўнай культурнай палітыкі актыўная работа па адроджэнні традыцыйнай нацыянальнай культуры, захаванні і папулярызацыі абрадаў, песеннага, танцавальнага і інструментальнага фальклору, рамёстваў вядзецца ўстановамі культуры Гродзеншчыны. Кожным рэгіёнам назапашаны станоўчы і цікавы вопыт, а цэнтры і дамы рамёстваў акцэнтны ў сваёй

Гродзеншчына: ЛІЧБЫ І ФАКТЫ

✓ 20 верасня спаўняецца 75 гадоў са дня стварэння Гродзенскай вобласці.

✓ Сёння Прынёманскі рэгіён складаюць абласны цэнтр, 14 гарадоў раённага значэння, 16 гарадскіх пасёлкаў, 17 раёнаў, 155 сельсаветаў і 4295 сельскіх населеных пунктаў.

✓ Гродзенская вобласць займае 25,1 тысячы квадратных кіламетраў (ці 12,1% агульнай плошчы краіны) і з'яўляецца самай малой па плошчы вобласцю ў Беларусі.

✓ Сярод раёнаў самым вялікім па тэрыторыі з'яўляецца Гродзенскі (10,3% плошчы вобласці), самым малым — Бераставіцкі (усяго 3%).

✓ На пачатак 2019 года ў рэгіёне жыло 1 мільён 39,3 тысячы чалавек (11% ад агульнай колькасці насельніцтва краіны).

✓ Кожны трэці жыхар вобласці пражывае ў Гродне.

✓ На 1000 мужчын на Гродзеншчыне прыходзіцца 1142 жанчыны: у гарадах — 1162, на вёсцы — 1083 прадстаўніцы прыгожай паловы чалавецтва.

✓ У 2018 чаканая працягласць жыцця склала 74 гады: у мужчын — 68,6, у жанчын — 79,2 года.

✓ На пачатак 2019 года колькасць дзяцей да 17 гадоў склала 210,8 тысячы чалавек (20,3% ад агульнай колькасці насельніцтва). На 1000 дзяўчынак прыходзілася 1053 хлопчыкі.

✓ У 2018 годзе на Гродзеншчыне нарадзілася 5,5 тысячы хлопчыкаў і 5,1 тысячы дзяўчынак. Стала больш нараджацца трэціх і наступных дзяцей.

✓ За апошнія 10 гадоў у галіне адукацыі ўведзены ў эксплуатацыю 21 дзіцячы сад-яслі і 9 школ.

✓ На пачатак года ў Прынёманні функцыянавала 297 бібліятэк, 19 музеяў, 10 кінатэатраў, тры тэатры і запарк.

✓ Займацца фізічнай культурай і спортам дазваляюць 3,4 тысячы фізкультурна-спартыўных збудаванняў, якія функцыянуюць у рэгіёне.

✓ У эканоміцы вобласці занята 436 тысяч чалавек (10,7% ад агульнай колькасці занятых у эканоміцы краіны).

✓ Больш за палову занятых насельніцтва вобласці летась працавала ў сферы паслуг.

✓ У агульнай колькасці рабочых дамінуюць мужчыны (56,5%), сярод служачых — надварот, больш жанчын (71,4%). Пры гэтым кіраўнікоў-мужчын больш, чым кіраўнікоў-жанчын, на 3,1%.

✓ Сярэдні ўзрост працуючых на канец 2018 года — 42,5 года.

ПЕРАД УСІМ.

Добра кухарам: нешта смачнае прыгатавалі, — амаль тут жа атры-малі падзяку...

Людзям, якія пішуць, на нешта падобнае разлічваць цяжка. Ну хіба зрэдку.

Пасля мінулага выпуску рубрыкі («Звезда», нумар за 13 верасня) патэлефанавала чытачка, сказала, што найлепшы творык атрымаўся ў спадарыні Навоенкі з Глыбоччыны «Танцуй... Пакуль не замужам»; што другая гісторыя «Паэзія і проза жыцця» (пра дэфіцыт, можна сказаць, на ўсё...) нагадала ёй, як сын прыехаў з войска ў водпуск, і прывёз ёй з Масквы (!) два пачкі пральнага парашку... А трэцяя — «Дзякуй... Ёсць за што? Ці няма?» (пра бацьку, які пасля чатырох дачушак пры-чакаў сына) — навяла на сумны роздум, што з такіх вась, як правіла, спешчаных сынкаў, вельмі рэдка вырастаюць годныя людзі. А таму — можа, і добра, што з чалавека загадзя збілі пыху...

Тры вяселья і праўдзівыя гісторыі — ад чытачоў... Чытачам. На ўсмешку, на роздум, на ўспамін пра нешта сваё, на знаёмства, а то і сяброўства...

Пішыце! І чытайце новыя дзве.

ЛЮБАЧКА

Гэтай дачніцы зайздросцілі ўсе суседкі, бо ў яе муж — ну хоць да раны прылажы: не курцыць, не п'е, з усімі далікатны, ветлівы. А ўжо што жоначку любіць, дык пра тое і размовы няма. Толькі і чуеш: Любачка ды Любачка!

Яна пра свайго чалавека таксама нічога дрэннага нікому не казалася, толькі ўсмехалася, калі яго хвалілі... Хоць і адчувала, відаць, што гэта з падколкай: маўляў, ах, які твой Мікола, як выглядае. Яму што — пад шэсцьдзесят? Ніколі не дасі!

А васьмь Любачцы — гэта лёгка, бо яна трохі старэйшая за мужа і час яе прыгажосці даўно мінуў. Вырасла адзіная дачушка, жыве зусім іншым жыццём і нават у іншай краіне. А бацькі васьмь тут. Дачы ў нас побач былі, таму што нішто заўсёды чуваць. Вясной, напрыклад, Мікола ветліва прасіў сваю жонку:

— Ты ўжо, Любачка, пастарайся ўскапаі, пасадзі ўсё... Ты ведаеш, я дапамог бы, але ж у мяне работа — яна забірае і час, і сілы.

Любачка гэта, відаць, разумела і штодня, сама — прычым з ранку да вечара — кешкала-ся ў гародзе. Муж прыезджаў хіба што ў нядзелю — вясёлы, бадзёры. З усімі вітаўся, усім усміхаўся, з жонкай вечарам піў гарбату пад вішняю, ды яшчэ і нахвальваў:

— Ах, якое смачнае ў нас варэнне з суніц... А маёй маме і сястры такога наварыш? Ты ўжо, Любачка, пастарайся...

За варэннямі наставала пара так званых закатак. З імі гэтай суседцы таксама ніхто не памагаў, бо муж ездзіў у госці да сваёй радні. Водпуск жа, казаў, у чалавека толькі адзін...

Жонка, як выглядала, разумела і гэта. Але ж неяк «падвляла» свайго Міколу: узяла ды прастудзілася, падхапіла запаленне лёгкіх. Я праведвала яе ў бальніцы і аднойчы заспела там мужа. Ён сядзеў каля ложка, глядзеў на Любачку і старанна еў вялікі прыгожы яблык. Яшчэ два, праўда, горшыя, ляжалі на тумбачцы. А болей хвораі ён нічога не прынёс...

Праўда, перад выпіскай пазваніў, папрасіў, каб мы з мужам па-суседску вырочылі — спачатку дапамаглі прыгатаваць абед (бо трэба ж яго любую па-людску сустрэць), а потым — і ўсе разам — пасядзелі...

Пакуль я тупала па кухні, Мікола паставіў талеркі, адкрыў слоікі

з закаткамі і са смакам з'еў... усе мандарыны, што купіў да агульнага стала.

Любачка прыехала на таксі. Мужу (на твары было напісана) гэта не спадабалася, але ён (ва ўсякім разе пры нас) не сказаў ёй нічога. Усе разам мы селі за стол, налілі па кілішку віна, сталі закусваць...

— Любачка, табе мяса шкодна, — сказаў муж, падчапіў відэльцам катлету з яе талеркі і палажыў сабе ў рот.

Тое ж зрабіў і з другой катлетай. Жонка пачырванела і моўчкі пацягнулася па агрук.

— Правільна, мілая, — пахваліў яе муж, — агурочки карысныя. І грыбочкі еш. Яны табе вельмі ўдаліся, у іх селену шмат.

А потым ужо нам з мужам: — Ведаеце, суседзі, берагу яе як магу! Прашу, каб болей рухалася, сачу за ёжай...

Гаспадыня тым часам па нешта схадзіла ў кухню. Муж ёй тут жа:

— Любачка, ты кран не закрывала... Я ж чую — вада цячэ... Вярніся — закруці.

Мы з поўнымі чаркамі пачалі. Аднак не паспела жонка прыйсці, як Мікола зноў ёй даў даручэнне:

— Любачка, а што гэта ў прыбіральных святло гарыць? Нехта забыўся выключыць? Дык ты схадзі...

Карацей, назаўтра мне хацелася спытаць суседак: ну як, жанчынкі, мы і далей будзем зайздросціць Любе? Ці ўсё ж прыгледзімся да сваіх мужоў ды падумаем (кожная пра свайго), што няхай ён «трохі курцыць і трохі п'е»...

З. М. Наваенка,

г. п. Падсвілле, Глыбоцкі раён.

НА ВАРЦЕ МАЁМАСЦІ

Гісторыі ў нашым «Провадзе...» найчасцей пра даўнейшае жыццё, але ж сённяшняе нічым не горшае: яно таксама ў рубрыку просіцца. На днях васьмь патэлефанавалі знаёмы. Пытаецца: «Хочаш гісторыю?» — «Ну вядома ж, хачу!»

Ён раскажаў, я запісала. Такім чынам...

У адной вёсцы, што на Магілёўшчыне, жыве чалавек мо з дзесяць: усе — жанчыны, усе немаладыя, але ж варушацца, нешта садзяць, даглядаюць...

Зрэшты, гісторыя не пра іх, а, можна сказаць, пра гараджанку,

якая, там нарадзіўшыся, пасля школы пераехала ў райцэнтр, а потым — нібы вярнулася, бо ў вёсцы ў спадчыну атрымала хату. Разы са два на год стала прыезджаць: першым разам — на Радуніцу, каб схадзіць на могілкі (гэта святое), а другім — трохі яблыкаў узяць. Хоць якія там яблыкі, калі садок хварэе ды дзічэе без руплівай рукі...

Вось і нядаўна села гэтая Ганна Пятроўна на ранішні аўтобус, дакалыхалася да вёскі, папрасіла кіроўцу, каб спыніўся ля хаты. Той паслухаў — высадзіў жанчыну (яна даўно ўжо на пенсіі), з'ездзіў на разварот (гэта побач) ды кіруе сабе назад. Бачыць — яго пасажырка, пастаяўшы трохі ля весніц, пераходзіць дарогу, галасуе, каб ехаць назад... Прычым, як потым дазналіся, зусім не дамоў, а ў... міліцыю, каб напісаць заяву, што ў вёсцы (адрас, вядома ж, «дадаваўся») яе... абакралі.

Што канкрэтна ўзялі, як быццам, напісаць не паспела, бо ёй дрэнна стала. Спалоханы дзяжурны выклікаў «хуткую», тая, мігам прымчаўшы, завезла (і пакінула) жанчыну ў бальніцы, бо хваробу ў такім узросце доўга шукаць не трэба... Ды і не знайсці яе ў гэтай пацыенткі проста не маглі: ведалі, што яна ў свой час працавала рэвізорам і лютавала, не раўнуючы нібы смерч! (Дужа прынцыповая была: сумку дэфіцытаў напакуюць — добры акт напіша, а калі не, дык і не...)

Ды што там: яе нават начальства баялася, бо на кожнага ў Пятроўны «дасье» было.

...У міліцыі таксама пра гэта ведалі, а таму ў вёску тут жа, па гарачых слядах, накіравалі групу. Яна, прыехаўшы на месца злачынства, праз «джунглі» з бур'яну падышла да хаты, паглядзела, што замкі на дзвярах не зрэзаны, прабоі не вырваны, шыбы цэлыя (хіба кіт патрэскаўся), ды і вярнуліся ў аддзел — «адпісаліся», што ўзлону няма...

«Як гэта няма?! — дазнаўшыся пра гэта, стала абурацца пацярпелая. — Ды вы не праверылі!... Не даследавалі... Я скардзіцца буду!»

Што рабіць — аператыўная група зноў паехала ў вёску (Ганна Пятроўна, як пані, на пярэднім сядзенні). І зноў, ужо з панятымі з ліку мясцовых жанчын (яны не роўна гарадскім — па кутах хаваюцца не будуць) пайшлі да пацярпелай у хату. А там...

Што ёсць, тое ёсць: слой бруды — ляжыць, хоць карціны па ім пішы (новы від мастацтва быў бы). А ўзяць — ну няма чаго: каб і хацеў, не знойдзеш!

Міліцыя з панятымі на двор: можа, недзе там быў скарб закапаны? Заяўніца і сапраўды падыходзіць да плота ды кажа:

— Вось тут я ручнік вясною павесіла — акно выціралася... А цяпер яго няма, бачыце? Значыць, укралі!

Следчы, пачуўшы гэта, аж малінавы стаў (ад злосці), аператыўніку таксама мову адняло. Толькі шафёр аж зайшоўся ад рогату — ледзь адпоўз за машыну.

— Дык гэта ж ануча была, — усломнілі суседкі «пацярпелай». — Яе, відаць, ветрам знесла...

— Каму ануча, а мне — маёмасць, — заявіла Пятроўна.

...Кажуць, яе потым адвезлі дадому. А што ў міліцыі было, вёска, на жаль, не ведае. Чула толькі, у таго дзяжурнага людзі час ад часу пытаюць: «А што — ручнік яшчэ не знайшлі?»

Л. М. Чыгрынава,

г. Мінск.

Рубрыку вядзе
Валянціна ДОЎНАР.

Неасабісты суб'ектыў

«Трагедыя з тэлефонам»

Ад блазна да мярзотніка — адзін крок.

Асабліва калі ніхто не спыніць

Яніна Мікалаеўна напісала ў рэдакцыю ліст, якому да-ла назву «Трагедыя з тэлефонам». Гісторыя, расказаная ў ім, — амаль вясковым дэтэктыў. Сюжэт яе пры-блізна такі. Наша чытачка была ў вёсцы. Зранку ў хату завітаў мяс-цовы выпівоха, які нідзе не працуе. Чаго хацеў — у лісце не сказана, але, добра ведаючы гэты кантын-гент, можна з упэўненасцю сказаць, што або пахмяліцца, або на бутэль-ку. Жанчына, доўга не думаючы, няпрошанага госця выставіла за дзверы (якія гэтыя таварышы бы-ваюць надакучлівыя, ведаючы ўсе, хто хоць аднойчы з імі сутыкаўся). Пакрыўджаны візіёр сеў на вела-сіпед і з'ехаў, а Яніна Мікалаеўна праз нейкі час убачыла, што няма яе тэлефона, які ляжаў у пакоі на бачным месцы.

Далей дэтэктыў развіваўся па тыповым сцэнарыі. Пацярпелая (ме-навіта так сябе наша чытачка называе ў лісце) пазваніла ў міліцыю і паведаміла аб крадзяжы. Нарад з раёна прыехаў, затрымаў меркава-нага злодзея, але ўкрадзенага пры ім міліцыянеры не знайшлі. Пры-везлі дзецюка на месца крадзяжу і пачалі шукаць той няшчасны тэ-лефон. Шукалі ў двары, на кухні, у пакоях, нават у прыбіральных. Усюды, дзе ён мог яго схавачы, бо пра тое, што пахыла жанчына сама яго кудысь палажыла і забылася, версія адпала: апарат быў недаступны, а значыць, сім-карту з яго вынялі. «Злодзей, седзячы на лаўцы, толь-кі ўсміхаецца, пацярпелая просіць, каб ён аддаў тэлефон, але ён не прызнаецца...» Так і не знайшоўшы аб'екта правапарушэння, суб'екта правапарушэння міліцыя вымушана была адпусціць.

ПРАЎДА, праз пару дзён зло-дзей пракалоўся: падкінуў пад вароты сім-картку (наглядзеўся, пэўна, дэтэктываў, баяўся, што па ёй знойдуць), а брат нашай чытачкі заспеў яго на гэтым. Зноў выклікалі міліцыю, і небарака прызнаўся-та-кі, куды дзеў ўкрадзенае: мабільнік ляжаў у кветніку ў двары пацярпе-лай. Тэлефон забралі і адправілі на экспертызу, а злодзея праз нейкі час... зноў адпусцілі. Крымінальную справу заводзіць не сталі, бо вы-светлілі, што ўкраў ён яго не з мэтай атрымаць матэрыяльную выгаду, а з мэтай помсты за тое, што яго выгналі з хаты. Мабільнік, ляжачы ў кветніку, мог сапсавацца, а гэта ўжо матэрыяльная шкода, але да крымінальнай справы таксама не дацягае — занадта нязначны ўрон: экспертыза ацаніла не новы про-сценькі апарат у шаснаццаць рублёў. Засталася пасля гэтага крыўда на міліцыю і пытанне: ці ўсё яны рабілі правільна, абшукваючы хату, доў-га трымаючы ў сябе мабільны? З гэтым і напісала Яніна Мікалаеўна ў газету.

Мы яе ліст пераадрасавалі аб-ласным начальнікам тых міліцыя-нераў. Няхай сапраўды разбяруча-ца, ці ўсё было законна і па-чала-вечы, тым больш што менавіта «па-чалавечы» пасля нарады з сілавікамі ў Прэзідэнта сёння вы-ходзіць на першы план... Мяне асабіста больш цікавіць другі га-лоўны герой гэтай «трагедыі з тэ-лефонам» — той самы выпівоха Валодзя, які напаскудзіў, папсаваў нервы пажылому чалавеку, заняў па сутнасці і па выніку бессэнсоў-най справай міліцыянераў, якія ў гэты патрачаны без толку час маглі б сапраўды камусьці дапамагчы. Валодзя — у шакаладзе, для яго ўсё скончылася лёгкім спалохам, пра які ён будзе весела раскажваць

сваім сабутэльнікам. Больш за тое, ведаючы гэтую гісторыю, вяскоў-цы (у большасці сваёй пажылыя, а значыць, у нечым безабаронныя людзі) ужо не стануць гнаць яго з хаты, калі прысунецца па чарку ці грошы, а будуць старацца яго ўлагодзіць, каб і з імі не нарабіў падобнага паскудства, якое не па-цягне на пакаранне па законе, але якое ад гэтага не перастане быць паскудствам.

ШТО ёсць, тое ёсць — вяс-ковыя выпівохі сёння пера-тварыліся з блазнаў, з якіх больш смяюцца, чым ад якіх гаруюць, і якія больш ствараюць праблем сабе і сваёй сям'і, але не навакольным (як было, пэўна, спрадвеку), у дробных мярзотнікаў, выбрыкі якіх датычаць менавіта старонніх людзей і зусім не бяскрыўдных. Чаму так сталася? Я думаю, адчуваючы сваю беспера-ранасць. Не з боку міліцыі — участ-ковага яны баяцца і сёння, але час-та яму няма чаго прад'явіць ім, бо ўсе іх агідныя ўчынкі дробныя, не цягнуць нават на правапарушэнне. Яны перасталі баяцца самага галоў-нага — людскога асуджэння і, калі што якое, — адпаведнай рэакцыі. Бо калі б знайшоўся сваяк, сусед — хто заўгодна, які б за фактычны здзек з пажылой жанчыны даў таму Ва-лодзю... не, не балюча, і нават не па мордзе, а проста выспятка пад зад, той, думаю, надоўга б зарокся штосьці падобнае чыніць. А так — ён амаль што герой...

Хтосьці тут захоча запярэчыць збытымі фразамі пра старэнне і дэ-градацыю вёскі, маўляў, каму там заступацца, калі толькі старыя ды выпівохі засталіся? Але нават у самую закінутую далёкую вёску, нават калі ў ёй сапраўды няшмат насельнікаў, прыезджаюць сваякі ды дачнікі. (А вёска, пра якую пі-ша Яніна Мікалаеўна, вялікая і не пустая — ферма працуе, да таго ж ад Мінска недалёка). Але сваякам і дачнікам сёння папросту ўсё роў-на — абы мяне не чапалі, а то скажу што «алкашыку», а ён у мяне пасля цібуло патопча ці мыш у калодзеж укіне. Хай сабе робіць што хоча — нікога ж, не дай бог, не забіў, не пакалечыў. А што бабкам мясцо-вым сваімі выкрунтасамі жыцця не дае — дык хай лепш выпіць яму да-дуць, ён і супакойцца...

У нашай вёсцы гадоў пятна-цаць таму быў вельмі па-казальны выпадак. Прыехаў у за-кінутую бабуліну хату гарадскі ўну-чак — бамбіза гадоў пад сорок, які нядаўна вызваліўся з калоніі. Пры-вёз з сабой чалавек пяць дробна-коў-сабутэльнікаў. Заявіў: буду тут жыць, і за некалькі дзён затэрары-заваў усіх мясцовых бабуль. Мала таго: нашы ціхія мясцовыя выпівохі, якія да гэтага былі сапраўды бя-скрыўдныя, бачачы беспакарнасць гарадскіх, таксама сталі нахабныя і хамаватныя.

Управа на іх знайшлася вельмі хутка. Мясцовы прадпрымальнік, у якога ў вёсцы жывуць маці і це-шча, сабраў чалавек пяць моцных хлопцаў, падагнаў мікрааўтобус, за-грузілі яны прыезджых, вывезлі за межы раёна і высадзілі ў чыстым полі. Натуральна, «госці» болей не вярнуліся. А мясцовыя адразу паці-шэлі, і з таго часу ў нас спакойна. І тэлефон можна класці нават на лаўцы на двары, і ніхто на яго не паквапіцца...

Што, атрымалася, я зноў... Пра чалавечую абы-якавасць і наадварот? Не судзіце строга: амаль усё ў нашым жыцці — менавіта іх наступствы.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

Наименование банка: ОАО «Банк БелВЭБ»

Юридический адрес ОАО «Банк БелВЭБ»:

Республика Беларусь, 220004, г. Минск, просп. Победителей, 29

**КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС**

на 1 июля 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	На 01.07.2019	На 01.01.2019
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	57 620	68 381
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	419	334
4	Средства в Национальном банке	1103	432 787	466 250
5	Средства в банках	1104	176 554	217 825
6	Ценные бумаги	1105	750 641	737 935
7	Кредиты клиентам	1106	2 681 786	2 588 276
8	Производные финансовые активы	1107	211	-
9	Инвестиции в зависимые юридические лица		112	108
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица		-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108	790	790
12	Основные средства и нематериальные активы	1109	157 369	160 442
13	Доходные вложения в материальные активы	1110	4	-
14	Имущество, предназначенное для продажи	1111	928	936
15	Отложенные налоговые активы	1112	14	12
16	Деловая репутация		-	-
17	Прочие активы	1113	31 454	27 924
18	ИТОГО активы	11	4 290 689	4 269 213
19	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
20	Средства Национального банка	1201	20	22
21	Средства банков	1202	1 328 197	1 369 041
22	Средства клиентов	1203	2 302 247	2 204 980
23	Ценные бумаги банка	1204	50 278	102 989
24	Производные финансовые обязательства	1205	244	-
25	Отложенные налоговые обязательства	1206	71	65
26	Прочие обязательства	1207	48 557	49 626
27	ВСЕГО обязательства	120	3 729 614	3 726 723
28	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
29	Уставный фонд	1211	117 408	117 408
30	Эмиссионный доход	1212	-	-
31	Резервный фонд	1213	65 900	65 899
32	Фонд переоценки статей баланса	1214	55 538	53 305
33	Накопленная прибыль	1215	322 229	305 878
34	Всего собственный капитал, принадлежащий головной организации		561 075	542 490
35	Доля неконтролирующих акционеров		-	-
36	ВСЕГО собственный капитал	121	561 075	542 490
37	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	4 290 689	4 269 213

**КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ
о прибылях и убытках**

за 6 месяцев 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	За 6 месяцев 2019 года	За 6 месяцев 2018 года
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	139 583	141 169
2	Процентные расходы	2012	68 386	64 454
3	Чистые процентные доходы	201	71 197	76 715
4	Коммиссионные доходы	2021	49 013	49 219
5	Коммиссионные расходы	2022	16 166	17 464
6	Чистые коммиссионные доходы	202	32 847	31 755
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	97	53
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	82	230
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	8 379	7 147
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(1 398)	(28)
11	Чистые отчисления в резервы	207	26 221	12 120
12	Прочие доходы	208	6 692	5 916
13	Операционные расходы	209	66 892	69 584
14	Прочие расходы	210	8 336	4 509
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	16 447	35 575
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	127	7 817
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	16 320	27 758
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц		4	-
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц		-	-
20	ИТОГО ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)		16 324	27 758
21	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации		16 324	27 758
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)		-	-
23	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях			
24	Базовая прибыль на простую акцию	22	-	-
25	Разводненная прибыль на простую акцию	23	-	-

Председатель Правления банка В.С.Матюшевский

И.о. главного бухгалтера Л.А.Филиппова

Дата подписания: 27 августа 2019 г.

Бухгалтерская (финансовая) отчетность размещена на сайте www.belveb.by в разделе «О банке / Финансовые показатели деятельности банка / Квартальная финансовая отчетность / Квартальная финансовая отчетность за 2019 год, составленная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь».

ОАО «Банк БелВЭБ». Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 21.12.2018 № 6. УНП 100010078.

**Могилевский филиал
РУП «Институт недвижимости
и оценки»**

сообщает о проведении 01.10.2019 повторного
открытого аукциона (цена снижена на 50 %)

Лот № 1: Капитальное строение с инв. № 700/С-67967 — Здание механических мастерских, площадь — 262,8 кв. м, адрес: г. Могилев, ул. Островского, 64. **Склад металлический с бух. инв. № 70024**, площадь — 225,5 кв. м, адрес: г. Могилев, ул. Островского, 64. **Капитальное строение с инв. № 700/С-91627** — Склад, площадь — 163,9 кв. м, адрес: г. Могилев, ул. Островского, 64/2. **Станок токарный 1к-62**, инв. № 882; **Станок токарно-винторезный 1к-62 Б**, инв. № 1038; **Станок токарный 163**, инв. № 1095482; **Станок поперечно-строгальный 7Д36** с гидравлическим приводом, инв. № 1095483; **Станция обезжелезования**, инв. № 071006; **Трансформатор, тип ТМ — 400**, инв. № 453; **Трансформатор, тип ТМ — 400**, инв. № 852; **Станок обдирочно-шлифовальный, модель 3м636**, инв. № 1099300; **Станок деревообрабатывающий КСМ-1А**, инв. № 1099091; **Станок заточной модель 3В642**, инв. № 1099301; **Гидравлический пресс ПСУ-10**, инв. № 1099302; **Автомат этикетировочный GERNER**, инв. № 3915; **Парогенератор ПЭЭ-250**, инв. № 071007; **Компрессор с электрическим двигателем, тип NF-611** в количестве 2 шт., инв. № 1099303; **Автомат розлива по уровню Т1-ВР2Ц**, инв. № 3149; **Трансформатор Тип ТМ — 400/10-75у1**, инв. № 071003; **Участок теплотрассы протяженностью 7,0 м** (инвентарный № 700/С-99163), расположенный по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Островского; **Участок наружной канализации протяженностью 102,9 м** (инвентарный № 700/С-90642), расположенный по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Островского; **Участок наружного водопровода протяженностью 34,8 м** (инвентарный № 700/С-90643), расположенный по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Островского. **Сведения о земельных участках:** земельные участки с кадастровым номером 74010000005005429 (площадь — 0,2210 га) и 74010000005003398 (площадь — 0,4349 га). Отдельный земельный участок для обслуживания лота № 1 не выделен.

Начальная цена продажи: 137 468,01 бел. руб. с учетом НДС

Сумма задатка: 13 746,80 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: аукцион состоится 1 октября 2019 года в 12.30 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Подача заявок (осуществляется лично) и внесения задатка: по 30.09.2019 до 15.00 в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30. Аукцион может быть отменен в любое время, но не позднее, чем за три дня до даты аукциона

Расчетный счет для внесения задатка: получатель платежа — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, р/с IBAN BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, В/С банка ВРБСВУ2Х

Продавец: ОАО «Могилевоблищепром», УНП 700391109, 212029, г. Могилев, ул. Островского, 64

Срок и условия оплаты: победитель аукциона уплачивает вознаграждение за организацию и проведение аукциона, включающее в т. ч. затраты на организацию и проведение аукциона, в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) календарных дней со дня подписания протокола аукциона подписать договор купли-продажи предмета аукциона. Оплата предмета аукциона производится на условиях заключенного договора купли-продажи. Внесенный Победителем аукциона задаток засчитывается в счет оплаты предмета аукциона

Информация о предыдущих аукционах была опубликована в номерах газеты «Звязда» от 02.02.19, 19.03.19, 10.04.19, 03.05.19, 30.05.19, 06.07.19, 07.08.19

Организатор аукциона: **Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»**, УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, тел. +375 222 72-41-14, Mogilev@ino.by
Дополнительная информация по тел.: +37529-624-26-25; +37529 550-09-56, на сайте ino.by

**РУП «Институт недвижимости и оценки»
(Организатор аукциона) извещает о проведении
повторного открытого аукциона по продаже
имущества ОАО «ДОРОРС» (Продавец),
расположенного в г. Орша, ул. Мира, 71**

Лот № 1, состав: 1. Здание магазина, № 43, инв. № 240/С-28899. Площадь — 2162,8 кв. м. Г. п. — 1989. 2. Электрические сети, инв. № 240/С-29803. Протяженность — 165 м. Земельный участок: кадастровый номер 24240000001004376, площадь — 0,1949 га. Право постоянного пользования. Начальная цена с НДС — 365 768,00 бел. руб. Задаток — 36 576,80 бел. руб. Шаг аукциона — 5 %.

Аукцион состоится **21.10.2019 в 10.00** по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Порядок оформления участия в аукционе, условия участия в аукционе, срок заключения договора купли-продажи, условия оплаты, а также полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона ino.by.

Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК ВРБСВУ2Х. Получатель — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе 21.10.2019 (ОАО «ДОРОРС»). Лот № 1). Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений 17.10.2019 в 11.00. Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 23.02.2019

☎ Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 ● www.ino.by ● e-mail: torgi@ino.by

**РУП «Институт недвижимости и оценки»
(Организатор аукциона) извещает о проведении
повторного открытого аукциона по продаже
имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС» (Продавец),
расположенного по адресу:
г. Орша, ул. Сергея Грицевца, 16**

Лот № 1, состав: 1. Здание проходной хлебозавода, инв. № 240/С-30357, площадь — 102 кв. м. 2. Здание хлебопекарни, инв. № 240/С-31313, площадь — 1321,9 кв. м. 3. Здание склада хлебозавода, инв. № 240/С-30355, площадь — 241,8 кв. м. 4. Здание мазутонасосной, инв. № 240/С-45934, площадь — 30,8 кв. м. 5. Сооружения в составе инженерных сетей (водопроводная, канализационная, тепловая, электрические сети и ограждения). Обременение: — аренда части здания хлебопекарни с инв. № 240/С-31313 до 30.10.2019 (площадь — 93,6 кв. м.); — аренда части здания проходной хлебозавода с инв. № 240/С-30357 до 30.10.2019 (площадь — 102,0 кв. м). Земельный участок: кадастровый номер 24240000001005543, площадь — 0,7979 га. Право постоянного пользования. Начальная цена с НДС — 80 949,00 бел. руб. Задаток — 8 095,00 бел. руб.

Лот № 2, состав: 1. Здание административно-бытового корпуса хлебозавода, инв. № 240/С-30346, площадь — 657,1 кв. м. 2. Тепловая сеть и ограждение. Земельный участок: кадастровый номер 223650100001015496, площадь 0,1182 га. Право постоянного пользования. Начальная цена с НДС — 49 065,50 бел. руб. Задаток — 4 906,55 бел. руб. Аукцион состоится **18.10.2019 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Шаг аукциона — 5 %.

Порядок оформления участия в аукционе, условия участия в аукционе, срок заключения договора купли-продажи, условия оплаты, а также полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона ino.by.

Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК ВРБСВУ2Х. Получатель — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе 18.10.2019 (ОАО «ДОРОРС»). Лот № 1). Участник, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из лотов. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений 16.10.2019 в 11.00. Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 21.03.2019

☎ Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 ● www.ino.by ● e-mail: torgi@ino.by

**Извещение о проведении
4 октября 2019 года торгов по продаже
имущества, принадлежащего
ОАО «Белагропромбанк»**

Сведения о продаваемом имуществе:

Лот	Информация о предмете торгов	Стартовая цена, руб.	Размер задатка, руб.
№ 1	Изолированное помещение площадью 5435,1 кв. м с целевым назначением — помещение бытового обслуживания населения, наименование — гостиничный комплекс «Светлогорск», с инвентарным номером 342/D-186150, расположенное по адресу: Гомельская область, г. Светлогорск, ул. Ленина, д. 41-1. Движимое имущество, необходимое для эксплуатации изолированного помещения, с инвентарным номером 342/D-186150, расположенное по адресу: Гомельская область, г. Светлогорск, ул. Ленина, д. 41-1. Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-122265 площадью 27400,0 кв. м, назначение — Сооружение неустановленного назначения, наименование — Сооружение асфальтобетонной площадки строительного, продовольственного, автомобильно-вещевого рынков. Местоположение: Минская обл., Минский р-н, Шомыслицкий с/с, район аг. Озерцо. Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-122278 площадью 24630,3 кв. м, назначение — Сооружение многофункциональное, наименование — Площадка оптовой и розничной торговли с гостевой стоянкой и зоной сервиса. Местоположение: Минская обл., Минский р-н, Шомыслицкий с/с, район аг. Озерцо	14 180 121,76	141 801,22

Продавец имущества: Открытое акционерное общество «Белагропромбанк», 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3.

Организатор торгов: Консалтинговое унитарное предприятие «Агробизнесконсалт», 220123, г. Минск, ул. В. Хоружей, 22, оф. 1703.

Торги проводятся в форме аукциона в соответствии со ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и условиями проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белагропромбанк».

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); копию Свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с условиями проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет Консалтингового унитарного предприятия «Агробизнесконсалт» № BY23BAPB30122013100380000000 в ОАО «Белагропромбанк», г. Минск, БИК ВАРВВУ2Х, УНП 190982374, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе. Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а высшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном условиями проведения торгов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 60 банковских дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 4 октября 2019 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Веры Хоружей, д. 22, оф. 1703.

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 20.09.2019 по 30.09.2019 включительно, в рабочие дни с 08.30 до 12.30 и с 13.15 до 16.15 по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 22, оф. 1703.

Получить дополнительную информацию и ознакомиться с документацией по условиям и предметам торгов можно на сайте www.zalogbanka.by, mail: torgi@agroconsult.by.

Телефоны для справок: организатор аукциона: Tel/Fax 8 (017) 399 66 39, GSM MTS 8 (029) 816-64-46, GSM VEL 8 (044) 540-64-46.

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690-54-09. BELTORG.LBY

Продавец: ООО «Стройдормашлизинг» (УНП 190799737) в лице управляющего по банкротству ООО «Зовель», тел. +375 (29) 179-02-40.

Публичные торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены: **7 октября 2019 г. 09.00—17.00** на электронной торговой площадке BELTORG.LBY. Предмет торгов — **шагающий экскаватор ЭШ 6,5/45-У, б/у, 1988 г. в.** Начальная цена — 265 318,20 бел. руб. без НДС, шаг торгов — 5 %, задаток — 10 % от начальной цены предмета торгов. Местонахождение — карьеры в Чашинском р-не Витебской обл., телефон для ознакомления и осмотра +375 29 698 53 18.

Для участия в торгах необходимо в срок по 4 октября 2019 г. 17.00 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORG.LBY, 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY23BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код ВРБСВУ2Х, УНП 191113330, получатель — ЗАО «Белреализация».

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет электронных торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Вы ў стане вырашыць свае праблемы самі, і пачаць тут трэба з таго, каб прынамсі не ствараць лішніх праблем іншым — адразу стане лягчэй. Не прыбядняйцеся, ваша энергія б'е ключом, прычым ва ўсіх напрамках. Час ажыццяўляць даўнюю мару і не баяцца штосьці змяніць.

ЦЯЛЕЦ. На гэтым тыдні варта часцей працягнуць разважліваць і пільнацца. Пажадана сачыць за сваімі выказваннямі, вы можаце стаць не ў меру гаваркімі, а гэта нікому яшчэ не прыносіла карысці. Нестандартны падыход да вырашэння працоўных задач даць станоўчы вынік. Асноўная задача на выхадныя — гэта ахова свайго прыватнага жыцця ад чужых вачэй.

БЛІЗНЯТЫ. Пакіньце нарэшце ў спакой стэрэатыпы адносінаў, якія склаліся, і паспрабуйце быць больш натуральнымі і прасцейшымі. І вы нечакана здабудзеце шчасце і гармонію ў каханні. Пачатыя ў сераду справы будуць паспяхова — не прапусціце гэты момант. У чацвер вы можаце быць залішне ўзбуджальнымі і раздражняльнымі праз тое, што ўсё ідзе не так, як хацелася б. Аднак хутка высветліцца, што ўсё да лепшага.

РАК. Вы цяпер у цэнтры ўвагі, поўныя сіл і энергіі. Не імкніцеся выправіць свае і чужыя памылкі, а паспрабуйце атрымаць карысны ўрок і чакайце змен. Задуманае атрымаецца ўвасобіць у жыццё, калі вы пераўтварыце сваё абурэнне ў дзелавую актыўнасць. Няўдачы — вынік вашых спроб выйсці на новы ўзровень жыцця, гэта нармальна і значыць, што вы паступова прасоўваецеся ў патрэбным кірунку.

ЛЕУ. Не варта рэагаваць на патрабаванні начальства занадта эмацыянальна. Паберажце свае

нервы. Вы знойдзеце дыпламатычны спосаб сысці ад непрыемнасцяў і здолееце дамагчыся патрэбнага вам рашэння. У аўторак лепш пазбягаць зносін з незнаёмымі. У чацвер упартая праца прынясе хуткі поспех, можаце паспець зрабіць многае, у вас нібы адкрыецца другое дыханне.

ДЗЕВА. Ваша дзелавая актыўнасць будзе на вышыні. З панядзелка да серады не варта займацца рэарганізацыяй бізнесу, прызначаць сур'ёзныя дзелавыя сустрэчы. Чым больш задач вы перад сабой паставіце бліжэй да выхадных, тым лепш з імі справіцеся, а вашы працаздольнасць, прадпрымальнасць і ўпэўненасць у сабе могуць стаць нават прычынай зайздрасці.

ШАЛІ. Тыдзень абяцае прынесці пазітыўныя тэндэнцыі ў многіх справах. Але свае планы і намеры лепш захаваць у тайне, калі вы зацікаўлены ў іх ажыццяўленні. У панядзелак, магчыма, дэвіз дэстабілізацыі напады нядобрыячліваў. У аўторак магчыма з'яўленне заступніка або ўплывовай асобы, і гэта дадць штуршок вашай кар'еры. Пятніца адзначыцца выгаднымі прапановамі. У суботу паспрабуйце выбрацца куды-небудзь у гасці ці запрасіце каго-небудзь, і прыемныя зносіны вам забяспечаны.

СКАРПІЁН. Вам цяпер неабходна правіць сваю актыўнасць і веру ў лепшае, важна сачыць за развіццём сітуацыі і не выпусціць ініцыятыву. У справах вас чакае поспех і прыбытак. У асабістым жыцці не бойцеся шчырых прызнанняў, калі вы сапраўды адчуваеце да выбранага нешта асаблівае.

СТРАЛЕЦ. Панядзелак можа парадаваць добрымі падзеямі. У аўторак і чацвер на рабоце лепш не прыцягваць да сябе ўвагі. Сачыце за тым, каму і што кажаце. У сераду будуць удалымі

паездкі і камандзіроўкі, але асцерагайцеся абяцанняў, якія ніхто не спяшаецца выконваць. Не забывайце пра дом. У выхадныя паспрабуйце аддаць больш часу і ўвагі бліжкім людзям.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні будзеце асцярожныя ў дачыненні да калег і сяброў, бо яны могуць падвесці або перакласці на вас усю адказнасць. Каб тыдзень аказаўся паспяховым, не варта расказваць пра свае планы навакольным. У пятніцу будзе важна не адмаўляць у адказ на просьбу і выконваць работу, за якую берацеся, своечасова.

ВАДАЛІЎ. На гэтым тыдні вам можна ўздыхнуць з палёгкай — многае становіцца на свае месцы, і справы, падобна, наладжваюцца. Прымайце дзелавыя прапановы, гэта можа прынесці прыбытак. Але не выключана, што трэба будзе зрабіць нейкі выбар. У чацвер падзеі падштурхнуць да змены тактыкі, і стрымліваць эмоцыі стане складаней. У пятніцу пажадана не ўблытвацца ў авантурныя або сумнеўныя гісторыі. Субота — удалы дзень для паездак, падарожжаў, як блізкіх, так і далёкіх.

РЫБЫ. На гэтым тыдні імаверныя пэўныя рознагалосі з партнёрамі. Пераадолеўшы іх, вы можаце атрымаць шматбацьцальныя прапановы ў бізнесе. Некаторыя праблемы могуць запатрабаваць неадкладнага вырашэння, што прымусіць задумацца над сітуацыяй, якая склалася. Калі блізкія людзі робяць нешта для вас, клапаціцца, дык радуіцеся і прымайце гэта з удзячнасцю, а не як належнае. Калі раптам вы задумалі змяніць месца жыхарства, паспрабуйце не спяшацца з рэалізацыяй гэтай думкі, прынамсі, да наступнага тыдня. Вам могуць нагадаць пра абавязкі, у тым ліку і маральныя, — не прымушайце нагадаць двойчы.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.51	19.14	12.23
Віцебск —	6.40	19.04	12.24
Магілёў —	6.41	19.04	12.23
Гомель —	6.38	19.00	12.22
Гродна —	7.06	19.30	12.24
Брэст —	7.07	19.30	12.23

Месяц

Поўня 14 верасня.
Месяц у сузор'і Цяльца.

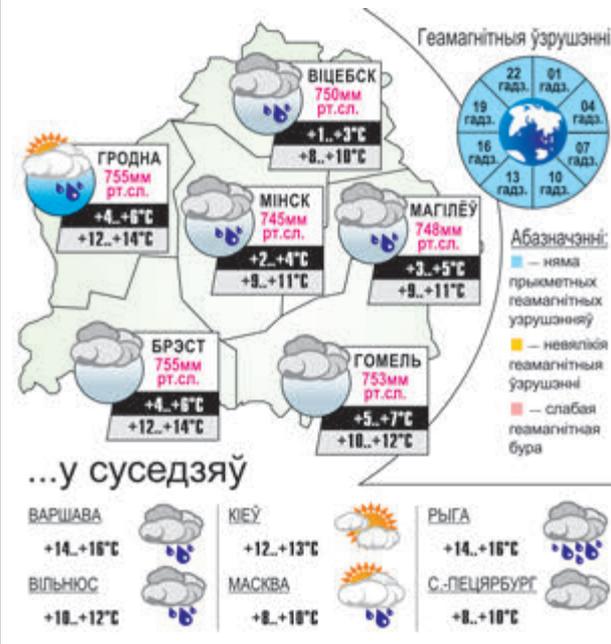
Імяніны

Пр. Івана, Лукі, Мікалая, Рыгора, Сцяпана, Яўгена, К. Філіпіны, Андрэя, Паўла, Філіпа, Францішка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Размаўляюць два падаб-
часнікі:

— Уяўляеш сабе, мая ўчора мне кажа: «Памый бялізну!»

А я ёй: «Ды пайшла ты к чорту!.. Я яшчэ посуд не дамыў».

— Я, Фіра, вядома, не найлепшы з найлепшых, але і вы не мамчын боршч!

З сонніка.
Калі ўсю ноч сніцца багата накрыты стол — значыць ты не ясі пасля шасці.

Дзеці — кветкі жыцця :) Кірылу (5,5 года) задалі пытанне:

— Кірыл, уяві сабе, што тваю маму кланіравалі. Вось ты прыходзіш дадому, а там тры мамы. Як ты даведашся, якая твая?

Кірыл, не задумваўчыся: — Мая — на кухні!

Заўсёды май надзею на лепшае!
Нават калі цешча ўжо ў вітальні!

calcutturu

Даты

Падзеі

Людзі

20 ВЕРАСНЯ

1910 год — нарадзіўся Аляксей Васілевіч Лыкаў, беларускі вучоны ў галіне цепла- і масапераносу, акадэмік НАН Беларусі, доктар тэхнічных навук, прафесар. У 1956—1974 гадах — дырэктар Інстытута цепла- і масаабмену АН БССР, адначасова ў 1968—1974-м — прафесар, загадчык кафедры БДУ. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, прэміі імя І. І. Палзунова АН СССР. Аўтар больш чым 230 навуковых прац, у тым ліку 18 манаграфій, 12 вынаходак. Памёр у 1974 годзе. Імем А. В. Лыкава названы Інстытут цепла- і масаабмену НАН Беларусі.

1929 год — у Слоніме адкрыўся краязнаўчы музей. Заснаваў яго мясцовы археолаг і краязнаўца Язэп Стаброўскі на базе асабістай калекцыі, якую збіраў больш за 50 гадоў. Ён быў першым дырэктарам музея і выратаваў яго асноўныя фонды ў гады вайны. Экспанаты музея адлюстроўваюць флору і фаўну, карысныя выкапні раёна, апавядаюць пра гісторыю краю ад старажытнасці да нашых дзён. Цяпер музей носіць імя свайго заснавальніка.

1944 год — у Беларусі створаны новыя вобласці — Бабруйская і Полацкая; Беластоцкая вобласць пераўтворана ў Гродзенскую, Вілейская — у Маладзечанскую.

1944 год — Надзвычайная дзяржаўная камісія зрабіла паведамленне пра зверствы гітлераўскіх акупантаў у Мінску.

1945 год — у Мінску для наведвальнікаў адкрыты Літаратурны музей Янкі Купалы. Першапачаткова музей размяшчаўся ў некалькіх пакоях Палаца культуры прафсаюзаў. Сучасны будынак музея пабудаваны ў 1960 годзе на месцы невялікага драўлянага дамка, у якім паэт жыў да вайны.

1519 год — пачалося першае кругасветнае плаванне экспедыцыі Фернанда Магелана, у выніку якога былі даказаны шарападобнасць Зямлі і наяўнасць адзінага Сусветнага акіяна.

Экспедыцыя была ўкамплектавана вялікай камандай (па розных ацэнках 265—280 чалавек) на пяці суднах. У выніку мяцяжоў, цяжкага перасячэння Ціхага акіяна і сутычак з насельніцтвам Філіпін і астравоў каманда моцна скарацілася. Толькі аднаму судну — «Вікторыя» — удалося вярнуцца ў Іспанію, маючы 18 чалавек на борце. Экспедыцыя пры ўсім гэтым была вельмі паспяхова ў камерцыйным плане, прынесла арганізатарам вялікі прыбытак. Завяршылася яна 9 верасня 1552 года.

1874 год — нарадзіўся Мікалай Аляксандравіч Сямашка, савецкі дзяржаўны і партыйны дзеяч, урач, адзін з арганізатараў савецкай аховы здароўя, акадэмік АМН СССР. У 1918—1930 гадах быў наркам аховы здароўя РСФСР, з 1930-га — прафесар, загадчык кафедры 1-га Маскоўскага медыцынскага інстытута. У 1928—1936 гадах — таксама галоўны рэдактар «Вялікай медыцынскай энцыклапедыі». Аўтар прац у галіне сацыяльнай гігіены, арганізацыі аховы здароўя. Пад яго кіраўніцтвам праводзілася работа па барацьбе з эпідэміямі, створана сістэма аховы мацярынства і дзяцінства. Памёр у 1949 годзе.

1934 год — нарадзілася Сафі Ларэн, італьянская актрыса кіно. Здымалася ў фільмах «Золата Неапалі», «Чочара», «Шлюб па-італьянску», «Сланечнікі», «Перавал Касандры» ды многіх іншых. Першы лаўрэат прэміі «Оскар» за лепшую жаночую ролю на замежнай мове (1961). Уладальніца ганаровых прэміяў усіх асноўных міжнародных кінафестываляў.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАУ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;

e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў у тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3132.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

19 верасня 2019 года.

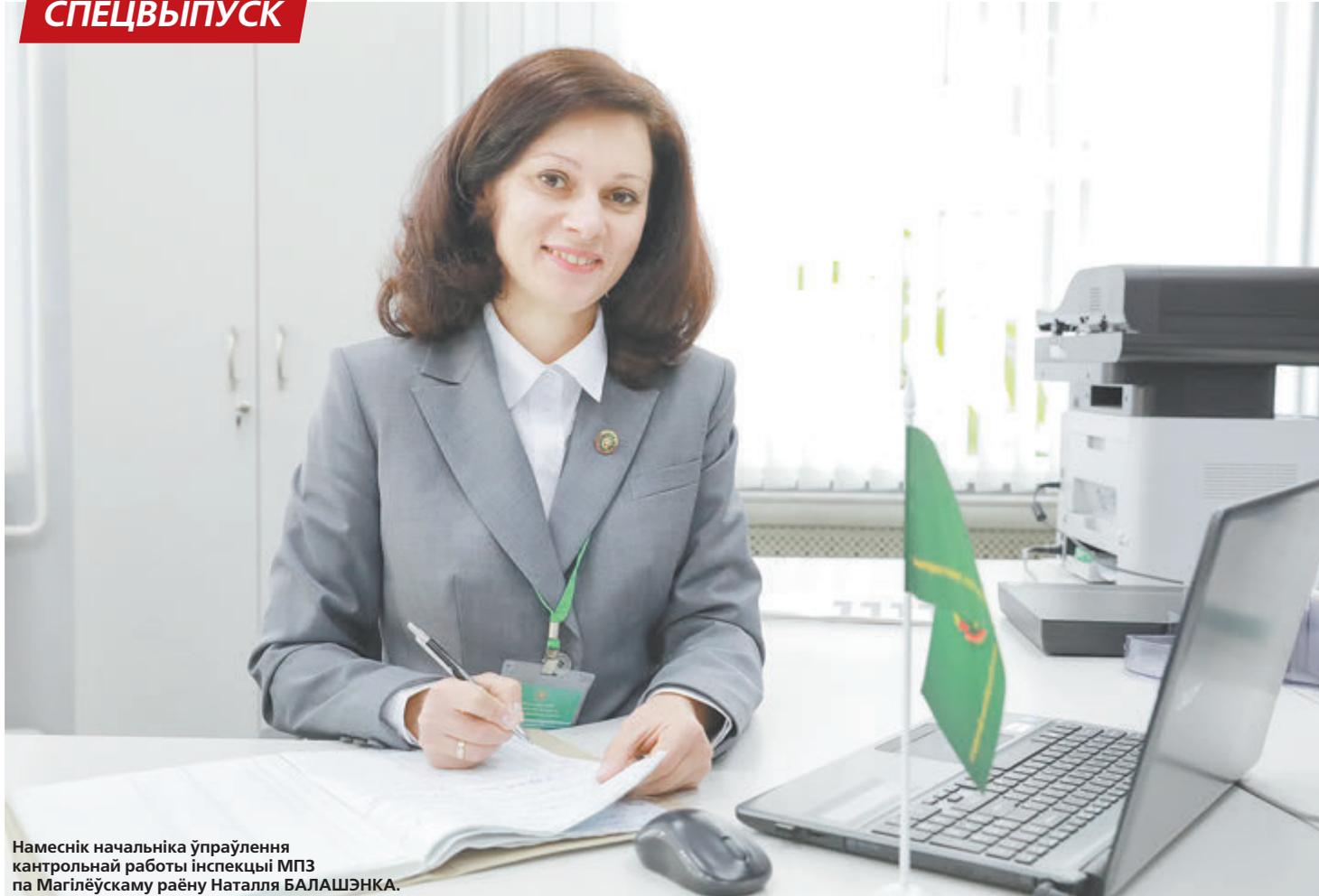
МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

20 верасня 2019 г. № 38 (523)

ШТОТЫДНЁВЫ
ДАДАТАК
ГАЗЕТЫ
ЗВЯЗДА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

СПЕЦВЫПУСК

Намеснік начальніка ўпраўлення кантрольнай работы інспекцыі МПЗ па Магілёўскаму раёну Наталля БАЛАШЭНКА.

Фота БЕЛТА

Багатыя прадпрыемствы — квітнеючая краіна

У Магілёве разглядалі, як працуе новы Падатковы кодэкс і ці патрэбныя да яго карэкціроўкі

Летась у дзеянне ўступіў новы Падатковы кодэкс, прызваны палепшыць існуючую ў краіне сістэму падаткаабкладання, зрабіць яе больш проста і дасканалай. Навукова-кансультацыйны савет, які працуе пры Прэзідыуме Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, прыехаў у Магілёў, каб высветліць, наколькі гэты заканадаўчы акт зручны для яго карыстальнікаў і карысны для бюджэту. Дэпутаты разам са спецыялістамі, вучонымі, прадстаўнікамі міністэрстваў на прыкладзе канкрэтных прадпрыемстваў і ведамстваў знаёміліся з тым, як працуюць новыя нормы і палажэнні,

наколькі яны зразумелыя і цікавыя бізнесу, канкрэтным плацельшчыкам. Удзельнікам навукова-кансультацыйнага савета было важна даведацца, як змяніўся фінансавы стан суб'ектаў гаспадарання, наколькі эфектыўна паўплывалі змяненні на развіццё прадпрымальніцкай дзейнасці, а галоўнае, дзе і ў чым можна яшчэ гэтую сістэму палепшыць. Менавіта тэма ўдасканалення падатковага заканадаўства і стала галоўнай падчас пашыранага пасяджэння савета, якое адбылося па выніках сустрэчы з прадстаўнікамі дзелавых колаў, бізнесу, падатковых органаў.

стар. 3

ВЫБАРЫ-2019

Дзе можна прагаласаваць?

Для галасавання на выбарах дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу сёмага склікання ўтвораны 5831 участак. Такая інфармацыя размешчана на сайце ЦВК, паведамляе БелТА.

У Брэсцкай вобласці створана 911 участкаў, у Віцебскай — 768, у Гомельскай —

1009. У Гродзенскай вобласці іх утворана 669, у Мінскай — 982, у Магілёўскай — 739, у Мінску — 707. За мяжой беларусы змогуць прагаласаваць на 46 участках.

Па звестках ЦВК, з больш чым 5,8 тысячы участкаў для галасавання 234 будуць працаваць у санаторыях, прафілакторыях,

дамах адпачынку, бальніцах і іншых арганізацыях аховы здароўя, якія аказваюць медыцынскую дапамогу ў стацыянарных умовах, у вайсковых часцях — 17.

Нагадаем, выбары ў Палату прадстаўнікоў прызначаны на 17 лістапада, у Савет Рэспублікі — на 7 лістапада.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Для развіцця тэрыторый

Патэнцыял, якім валодаюць Саветы дэпутатаў, можа выкарыстоўвацца больш эфектыўна.

стар. 2

18 мільёнаў еўра

Такі планаваны аб'ём фінансавання па праграме ЕС, якая рыхтуецца ў галіне рэгіянальнага развіцця і падтрымкі мясцовых ініцыятыў у Беларусі.

стар. 2

На прынцыпах добрасумленнасці

Распрацоўшчыкі — пра новы Падатковы кодэкс.

стар. 4

Горад са смакам кавы

У Гродне амаль кожны тыдзень адкрываюцца бары і кавярні, але іх усё роўна не хапае.

стар. 15

Смачна і карысна

Плошчы плодова-ягодных насаджэнняў у Брэсцкай вобласці плануецца абнавіць і пашырыць.

стар. 16

ВЫБАРЫ-2019

Хто стане сенатарам?

На Міншчыне ідзе вылучэнне кандыдатаў у члены Савета Рэспублікі.

У Мінскай вобласці праходзяць сумесныя пасяджэнні прэзідыумаў раённых і гарадскога Саветаў дэпутатаў і выканаўчых камітэтаў па вылучэнні кандыдатаў у члены Савета Рэспублікі сёмага склікання.

Сумесныя пасяджэнні адбыліся ў дзевяці раёнах вобласці. У ліку тых, хто ў будучыні зможа прадстаўляць інтарэсы рэгіёна ў верхняй палате парламента, начальнік галоўнага ўпраўлення юстыцыі Мінаблвыканкама Аляксандр Бачыла, дырэктар сярэдняй школы № 4 горада Маладзечна Каліна Капуцкая, старшыня Барысаўскага раённага аб'яднання арганізацый прафсаюза Алена Зяблікава.

Учора, 19 верасня, пасяджэнні прайшлі яшчэ ў трох раёнах: Валожынскім, Нясвіжскім і Стаўбцоўскім. 20 верасня яны адбудуцца ў Клецкім, Капыльскім, Салігорскім. У Любані, Старых Дарогах, Слуцку, Дзяржынску, Смалявічах, Пухавічах і Уздзе вылучэнне кандыдатаў адбудзецца 24 верасня, у Мінскім раёне — на дзень раней.

Адпаведна з заканадаўствам, Мінскую вобласць у Савец Рэспублікі павінны прадстаўляць восем сенатараў. Членаў верхняй палаты парламента выбіраюць на пасяджэннях дэпутатаў мясцовых Саветаў базавага ўзроўню вобласці.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Участкі пераехалі на першы паверх

Зразумела, не ўсе. Але ж значна больш, чым было ў мінулы выбарчую кампанію.

Начальнік аддзела арганізацыйна-кадравай работы Гомельскага гарвыканкама Таццяна Марчанка расказала, што пры падрыхтоўцы да сёлетніх выбараў вырашаны пытанні па пераносе памяшканняў участкаў для галасавання з другога паверха на першы ў пяці ўстановах адукацыі. Цяпер на другім паверсе размешчана 36 такіх памяшканняў, а ў 2016 годзе іх было 56.

Дарэчы, патрабаванням безбар'ернага асяроддзя ў Гомелі ў той ці іншай меры адпавядаюць 67 % (139 з 208) участкаў для галасавання. У мінулы выбарчую кампанію — толькі 41 %. Пра гэта ішла размова на пасяджэнні Гомельскай абласной выбарчай камісіі па выбарах дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу сёмага склікання.

Напрыклад, створана безбар'ернае асяроддзе ў СШ № 72 абласнога цэнтра, дзе размешчаны чатыры участкі для галасавання: ёсць пандусы, поручні, магчымасць перасоўвання ўнутры будынка.

У дзень асноўнага галасавання 1209 паўналетніх інвалідаў-спінальнаў, якія жывуць у Гомелі, змогуць скарыстацца магчымасцю аддаць свой голас за кандыдата як па месцы жыхарства, так і непасрэдна на участку. Спісы будучы перададзены ва ўчастковыя камісіі, члены якіх удакладняць месца, дзе людзі з абмежаванымі магчымасцямі хочуць прагаласаваць.

Таксама валанцёры будуць аказваць дапамогу ўсім, каму яна патрабуецца, — у тым ліку і стальмі. На некаторых участках плануецца ўстанавіць часовыя прыстасаванні для безбар'ернага доступу інвалідных калясак. Паўсюдна будуць трафарэты і лупы для выбаршчыкаў, якія маюць дрэнны зрок ці не бачаць увогуле. **Старшыня абласной выбарчай камісіі Аляксей НЯВЕРАЎ** падкрэсліў важнасць стварэння ўмоў на ўчастках для галасавання людзей з абмежаванымі магчымасцямі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ДЛЯ РАЗВІЦЦЯ ТЭРЫТОРЫЙ

Патэнцыял, якім валодаюць Саветы дэпутатаў, недастаткова запатрабаваны і можа выкарыстоўвацца больш эфектыўна

Такую думку выказаў старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Міхаіл Мясніковіч, які на мінулым тыдні наведаў з рабочым візітам Бялыніцкі раён.

Як паведамляе прэс-служба верхняй палаты беларускага парламента, старшыня Савета Рэспублікі азнаёміўся з вопытам работы Машчаніцкага сельскага Савета дэпутатаў, наведаў аграгарадок Вішоў, правёў сустрэчу з прадстаўнікамі дэпутацкага корпуса, падчас якой былі разгледжаны вынікі работы Саветаў дэпутатаў базавага ўзроўню Магілёўскай вобласці па рашэнні пытанняў устойлівага развіцця тэрыторыі і павышэнні якасці жыцця насельніцтва.

— У Савец Рэспублікі мы пастаянна абмяркоўваем пытанні мясцовага кіравання і самакіравання і лічым, што патэнцыял, якім валодаюць сельскія, раённыя, гарадскія Саветы дэпутатаў, недастаткова запатрабаваны і можа выкарыстоўвацца больш эфектыўна, — адзначыў старшыня Савета Рэспублікі.

Ён звярнуў увагу на тую акалічнасць, што многія з дэпутатаў — вельмі актыўныя, не абыхавява да праблем насельніцтва людзі. «Хацелася б, каб іх імкненне быць карыснымі рэалізавалася, — выказаў пажаданне ён. — Трэба ўлічваць і тое, што патэнцыял сельсаветаў, тых гаспадарак і аргані-

зацый, якія знаходзяцца на іх тэрыторыі, — гэта ўсё фарміруе ВУП, які да канца 2025 года павінен вырасці ў 1,8 раза. А гэта жыццёвы ўзровень людзей».

Старшыня Машчаніцкага сельскага Савета дэпутатаў Іна Напрэнка паведала, як у сельсавеце пабудавана ўзаемадзеянне паміж органамі самакіравання, дэпутацкім корпусам і органамі ўлады.

Фота БелТА

Дарэчы, Машчаніцкі сельсавет складаецца з двух аб'яднаных Саветаў. Адміністрацыйным цэнтрам яго з'яўляецца аграгарадок Машчаніца. На тэрыторыі сельсавета размяшчаюцца 40 населеных пунктаў, колькасць насельніцтва — 1855 чалавек.

Старшыня мясцовага сельсавета звярнула ўвагу на формы работы дэпутатаў і старас-

таў вёсак з людзьмі — у прыватнасці, на пастаянную практыку правядзення сельскіх сходаў, дзён інфармавання, асабістых прыёмаў, дзён вёскі, аказанне дапамогі пажылым людзям, вывучэнне пытанняў, якія хваляюць насельніцтва, што дазваляе своечасова вырашаць многія праблемы.

Міхаіл Мясніковіч звярнуў увагу на ролю ў гэтым ста-

шага насельніцтва», — дадаў ён.

Праблемы вёсак і павышэнне якасці жыцця сельскага насельніцтва на сустрэчы абмяркоўваліся ўсебакова. Так, старшыня Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Аляксандр Папкоў закрануў тэму падтрымкі даходнасці сем'яў за кошт асабістых прысядзібных участкаў.

— Неабходна стварыць умовы, каб прысядзібныя участкі працавалі на даход сям'і: дзесьці неабходна дапамагчы насеннем, дзесьці — у апрацоўцы і гэтак далей, але галоўнае — арганізаваць закупкі. Мы павінны думаць, як фарміраваць даходнасць насельніцтва, — падкрэсліў ён.

У аграгарадку Вішоў старшыня Савета Рэспублікі пагутарыў з яго жыхарамі, адказаў на пытанні, што цікавяць людзей. У прыватнасці, гаворка ішла пра перспектывы развіцця эканомікі Бялыніцкага раёна, заняцасць, стварэнне новых працоўных месцаў. Прагучалі пытанні, якія датычыліся фармацэўтычнага рынку краіны, яго асартыменту і цэн на лекі. Жыхары аграгарадка таксама цікавіліся, ці будзе ўдасканаленая сістэма падтрымкі таленавітай моладзі.

Спікер Савета Рэспублікі таксама наведаў алею славы і міру СВК «Калгас «Радзіма», дзе прыняў удзел у пасадцы дрэва.

растаў вёсак. «Гэта сапраўды людзі, якія па закліку сэрца займаюцца на грамадскіх пачатках такой важнай работай, ідуць у праблемныя сем'і, дапамагаюць пажылым людзям, дзецям. Яны карыстаюцца аўтарытэтам у насельніцтва. Старасты, дэпутаты сельсаветаў — гэта важная катэгорыя, якая працуе на забеспячэнне належнага ўзроўню жыцця на-

НАДАЦЬ НОВЫ ІМПУЛЬС

18 мільёнаў еўра — такі планаваны аб'ём фінансавання па праграме ЕС, якая рыхтуецца ў галіне рэгіянальнага развіцця і падтрымкі мясцовых ініцыятыў у Беларусі

У Савец Рэспублікі адбылася сустрэча старшыні Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Аляксандра Папкова з кіраўніком аддзела праграм супрацоўніцтва Прадстаўніцтва ЕС у Рэспубліцы Беларусь Берандам дэ Гроатам. У сустрэчы прыняў удзел таксама старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей Рахманаў.

Фота БелТА

Як паведамляе прэс-служба верхняй палаты беларускага парламента, Беранд дэ Гроат расказаў аб новай праграме ЕС для Беларусі ў галіне рэгіянальнага развіцця і падтрымкі мясцовых ініцыятыў, якая рыхтуецца сумесна з Міністэрствам эканомікі Рэспублікі Беларусь. Дакумент накіраваны на садзейнічанне комплекснаму развіццю рэгіёнаў за кошт выкарыстання іх канкурэнтных пераваг. Ён уключае тры асноўныя кампаненты — навучанне мясцовых органаў ўлады і органаў самакіравання новым практыкам эканамічнага развіцця, у тым ліку фарміраванню стратэгіі рэгіянальнага развіцця, вызначэнне «пунктаў росту» ў рэгіёнах,

а таксама фінансаванне праектаў па іх развіцці. Плануецца, што праграма будзе запушчана налета і ахопіць Гомельскую, Магілёўскую і Віцебскую вобласці. Аб'ём фінансавання ацэньваецца больш чым у 18 мільёнаў еўра.

Беранд дэ Гроат падкрэсліў, што супрацоўніцтва ЕС з Беларуссю развіваецца па многіх кірунках — энергетыка і энергаэфектыўнасць, ахова навакольнага асяроддзя, адукацыя, ахова здароўя і іншыя. «У цэлым гэтае супрацоўніцтва ацэньваецца як эфектыўнае з пункту гледжання тых задач, якія ставіліся ў межах праграм. Але я хацеў бы падкрэсліць, і мы гэта абмяркоўваем з Міністэрствам эканомікі Беларусі: прыйшоў час выходзіць на больш высокі ўзровень узаемадзеяння ў сферы эканамічнага развіцця. Менавіта ў гэтым кантэксце мы распрацоўваем новую праграму», — заявіў ён.

У сваю чаргу, Аляксандр Папкоў адзначыў, што Беларусь разлічвае на сумесную работу, якая прынесла б практычны вынік і дапамагла б у вырашэнні многіх рэгіянальных пытанняў. «У цэнтры ўвагі нашай рэгіянальнай палітыкі — чалавек. Таму калі мы кажам аб устойлівым развіцці тэрыторыі, гаворка ідзе пра экалогію, вырашэнне сацыяльных пытанняў, эканоміку. А гэта даходнасць насельніцтва, узровень і якасць медыцынскага абслугоўвання, адукацыя і гэтак далей», — сказаў ён.

Старшыня Пастаяннай камісіі прапанаваў пры падрыхтоўцы праграм ЕС каардынаваць дзеянні для забеспячэння эфектыўнага асваення грантаў. «Пры гэтым задачы, якія ставяцца, павінны быць зразумелыя, ясныя, адпрацаваныя. Мы павінны вызначыць кірункі дзейнасці, «пункты росту» для канкрэтных тэрыторыяў, — сказаў ён. — Магчыма, мы зробім гэта на базе аднаго раёна і пакажам як прыклад — што трэба рабіць, каб аднавіць эканамічны патэнцыял». Асаблівае значэнне пры гэтым неабходна надаць развіццю прадпрыемстваў, дадаў Аляксандр Папкоў.

Ён нагадаў, што па даручэнні кіраўніка дзяржавы ў Беларусі рыхтуецца канцэпцыя развіцця мясцовага самакіравання. «У аснове мы закладваем Еўрапейскую хартыю мясцовага самакіравання, але з улікам нашых асаблівасцяў. З гэтай мэтай цяпер вывучаем практыку Францыі, Германіі, Літвы, Латвіі, Эстоніі, Польшчы», — праінфармаваў ён. Развіваецца супрацоўніцтва па гэтых пытаннях з Кангрэсам мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы.

Багатыя прадпрыемствы — квітнеючая краіна

Пачуць зваротны бок

— Адбылася сур'ёзная трансфармацыя Падатковага кодэксу, і мы жадаем пачуць меркаванні практыкаў, якія карыстаюцца новымі нормамі і палажэннямі, — падкрэсліў падчас візіту ў Магілёў **старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Міхаіл МЯСНІКОВІЧ**, які ўзначальвае прэзідыум навукова-кансультацыйнага савета. — Нас цікавіць, як жывуць эканамічныя службы, ці была спрощана сістэма падаткаабкладання. Адна з галоўных задач новага Падатковага кодэкса — зрабіць больш нормаў прамога ўздзеяння і менш адсылачных нормаў, каб было прасцей працаваць і эканамічным службам прадпрыемстваў, і тым, хто правярае паўнату выплаты падаткаў. Мы ў Савете Рэспублікі не ставім пад сумнеў тыя рашэнні, якія прынятыя ў рамках кодэксу, але ўдасканаленне — працэс пастаянны. Без уліку думкі тых, для каго гэта ўсё робіцца, складана казаць пра пападанне ў дзясятку. Безумоўна, вывучэнне спраў на месцах, размова з людзьмі, вучонымі, практыкамі — карысная справа. Былі асабліва накіраваны на падаткавае ў 2018 годзе, гучалі прапановы не спяшацца і крыху яго дапрацаваць. На завяршальным этапе былі створаны тры рабочыя групы, адну з якіх узначальваў я. Былі пэўныя спрэчкі, але ў рэшце рэшт мы прынялі рашэнне

на трактавалася і разумелася. Размова за круглым сталом з прадстаўнікамі бізнесу, кіраўнікамі прадпрыемстваў вельмі для нас важная. Нам цікава і канструктыўная крытыка. Такія мерапрыемствы дазваляюць дакапацца да ісціны і зрабіць лепшымі тыя нормы, якія сёння, магчыма, не ідэальныя.

Бліжэй да кліента

Цэнтр абслугоўвання плацельшчыкаў інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах па Ленінскім і Магілёўскім раёнах прапісаўся па адным адрасе — вуліца Касманаўтаў, 19А. Гэта адзін з самых вялікіх цэнтраў у Беларусі. Напрыклад, у інспекцыі па Ленінскім раёне адных толькі індывідуальных прадпрыемстваў абслугоўваецца болей чым шэсць тысяч, а фізічных асоб — амаль 40 з паловай тысяч чалавек. І ўмовы, якія створаны для работы з такой колькасцю людзей, ураджаюць. На першым паверсе знаходзіцца нават куточак для дзяцей з карыснымі кніжкамі-казкамі пра падатковыя ўзаемаадносіны. У калідорах і цяпер няшмат кліентаў, а кіраўніцтва інспекцыі услых марыць пра час, калі ўсе працэдурныя моманты будзе выконваць дыстанцыйна. Пры жаданні можна пачынаць ужо з сённяшняга дня. Тэхніка, як той казаў, дазваляе. На сайце інспекцыі можна знайсці разнастайныя электронныя сэрвісы як для фізічных асоб, так і для аргані-

для таго каб вырашыць, як потым пэўныя працэдурныя ўдасканалыцца, — запэўнівае кіраўніцтва падатковай інспекцыі.

Ёсць заўвагі

Аграхолдынг «Сервалюкс» — найбуйнейшы ў краіне вытворца мяса птушкі. Калі казаць мовай лічбаў — гэта 10 тысяч рабочых месцаў, 500 мільёнаў долараў выручкі штогод, 170 мільёнаў долараў экспарту, 17,2 мільёна рублёў падаткаў толькі за першае паўгоддзе.

— Кіраваць такой складанай структурай можна, калі ёсць празрыстасць, — заўважае кіраўніцтва холдынга. — Каб забяспечыць яе і мець магчымасць размаўляць на адной мове з інвестарамі, такімі як Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця, яшчэ ў 2012 годзе мы прынялі рашэнне, што будзем фарміраваць справяднасць не толькі па нацыянальных стандартах, але і па міжнародных. Сёння створана спецыяльнае падраздзяленне, і мы што-кавальна робім такую справяднасць. Мы імкнёмся наблізіць улік па нацыянальных стандартах да ўліку па міжнародных. Вялікая ўвага аддаецца падатковаму ўліку. Мы сельгасвытворцы, і большасць нашых юрыдычных асоб знаходзіцца на адзіным падатку, але ёсць і такія юрыдычныя асобы, якія не з'яўляюцца сельгасвытворцамі і пляцяць падатак на прыбытак. Са станоўчых момантаў новага Падатковага кодэкса можна адзначыць магчымасць большага падатковага інвестыцыйнага выліку і магчымасць выкарыстоўваць паніжаную падатковую стаўку, калі прыбытак на працягу 3-5 гадоў не размяркоўваўся, і, адпаведна, паменшыць падаходны падатак фізічнай асобы. Гэта, як мы лічым, вялікі рух наперад. Яшчэ адзін плюс у тым, што апошнім часам падатковыя органы робяць акцэнт на камеральнасць праверак — гэта аднімае менш часу і ў падатковых органах, і ў нас.

Для нас засталіся праблемнымі пытанні транспартнага цэнаўтварэння, вызначэння рынчнага дыяпазону цэн, рынчнага дыяпазону рэнтабельнасці. Мы сёння жадаем абгрунтаваць асабісты рынчны дыяпазон

цэн або рэнтабельнасці, але нам не хапае інфармацыі. Калі звярнуцца да вопыту Расіі, то там ёсць магчымасць карыстацца сістэмай СПАРК, іншымі рэсурсамі. Вельмі хацелася б, каб суб'екты гаспадарання маглі выкарыстоўваць адну і тую ж крыніцу інфармацыі з падатковымі органамі. Мы трапляем у абмежаваны дыяпазон цэн, і гэта для нас зона рызыкі.

Яшчэ адзін буйны падаткаплацельшчык у абласным цэнтры — ААТ «Магілёўліфт-маш». Менавіта на яго базе прайшло пашыранае пасяджэнне навукова-кансультацыйнага савета. Падчас свайго дэкларацыі **намеснік генеральнага дырэктара па камерцыйных пытаннях Сяргей ЧАРТКОЎ** адзначыў як адзін з плюсоў новага кодэкса тое, што за кошт адмены павышальных каэфіцыентаў да ставак падатку на нерухомае, зямельнага падатку па аб'ектах звышнорматываўнага незавершанага будаўніцтва прадпрыемства сёнаміла 77 тысяч рублёў. Але нароўні са станоўчымі нормамі і палажэннямі, якія прапісаны ў новым кодэксе, застаюцца і пытанні. Адна з праблем, якую агучыў Сяргей Валер'евіч, датычыцца затрат на вытворчасць асноўнай і інавацыйнай прадукцыі.

— Згодна з дзеючым падатковым заканадаўствам, для выкарыстання льготы па падатку на прыбытак і рэалізацыю інавацыйных тавараў трэба весці паасобны ўлік затрат на вытворчасць і рэалізацыю такіх тавараў, — адзначыў ён. — Аднак на нашым прадпрыемстве гэта немагчыма, таму што інавацыйная і асноўная прадукцыя вырабляецца на адных і тых жа вытворчых плошчах, адным і тым жа абсталяванні, аднымі і тымі ж работнікамі. Гэта не дазваляе вызначыць непасрэдняыя затраты, звязаныя з вытворчасцю інавацыйнай прадукцыі. Паколькі ў нас няма магчымасці для паасобнага вядзення затрат, мы прапануем прадугледзець магчымасць вызначэння затрат на вытворчасць і рэалізацыю інавацыйнай прадукцыі метадам вызначэння ўдзельнай вагі выручкі ад рэалізацыі інавацыйнай прадукцыі ў агульным аб'ёме выручкі.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.

Фота БелТА

выходзіць на разгляд парламентам той рэдакцыі, якая была падрыхтавана папярэднімі рабочымі групамі, з некаторымі змяненнямі і дапаўненнямі. Такім чынам новы кодэкс быў разгледжаны, прыняты і падтрыманы Прэзідэнтам. Прайшоў пэўны перыяд, і мы праводзім маніторынг, глядзім, як працуюць ключавыя законы, ці трэба ўносіць прапановы па змяненнях і дапаўненнях.

У рабоце навукова-кансультацыйнага савета прыняў удзел **міністр па падатках і зборах Сяргей НАЛІВАЙКА**. Ён запэўніў, што сёння ў краіне робіцца ўсё для таго, каб падатковыя органы працавалі на новым высокатэхналагічным узроўні і рабілі працэс збірання падаткаў максімальна простым і мабільным.

— Нам цікава пачуць ад прадстаўнікоў бізнесу, што, на іх погляд, трэба падшліфаваць, удасканаліць, — адзначыў ён. — Мы бачым пэўныя моманты, але яны зусім не катэгарычныя, не ўплываюць на канцэптальныя асновы Кодэкса. Гэта больш тэхнічная работа. Апошнія гады Міністэрства па падатках і зборах прапаведуе адкрытасць і празрыстасць. Мы гатовы да дыялогу, каб скарэктаваць нейкія вузкія моманты. Недахопы і няўвязкі выклікаюць непаразуменне, а хацелася б, каб усё правіль-

зацый, прадпрыемстваў і індывідуальных прадпрыемстваў. А лепш стварыць асабісты кабінет, праз які можна вырашыць усе «падатковыя пытанні» — напрыклад, падаць дэкларацыю і заплаціць падаткі з дому. Дарэчы, праз асабісты кабінет можна паведаміць падаткавікам, што вы самазаняты, і з дапамогай М-банкінгу аплаціць падатак. І прыходзіць для ўсяго гэтага ў цэнтр абслугоўвання ў такім выпадку не трэба.

Што датычыцца цэнтра, то абслугоўванне тут пабудавана так, каб кліент як мага менш часу праводзіў у чаканні. Адміністратар Анастасія Пратасева раскавае, чым можа дапамагчы кліенту. У яе абавязкі ўваходзіць сарыентаваць плацельшчыка, паказаць узоры, растлумачыць, як карыстацца тэрміналам.

— У месяц мы прадстаўляем прыблізна 2,5 тысячы паслуг. У пікавы час, калі ідзе падача дэкларацый, чаканне ў чарзе складае тры хвіліны і шэсць-сем хвілін кліент абслугоўваецца. Сёння мы распрацоўваем вялікую колькасць рэгламентаў, стандартызуюць паслугі. Па кожнай з іх існуе рэгламент, дзе выразна прапісаны час, які павінен патраціць работнік падатковага органа на абслугоўванне плацельшчыка, і працэдурны, які трэба здзейсніць. Плацельшчык пры жаданні можа ацаніць работу і выставіць сваю адзнаку. Усе гэтыя аналітычныя матэрыялы мы акумуляуем,

• Кампетэнтна

Эла СЯЛІЦКАЯ, намеснік міністра па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь:

— Гэты працэс пастаянна патрабуе ўдасканалення, і мы адсочваем, на што непасрэдна трэба звярнуць увагу. Сумесна з парламентарыямі, бізнес-суполкай, кіраўнікамі прадпрыемстваў, зацікаўленымі дзяржаўнымі ведамствамі глядзім, як на практыцы працуе Падатковы кодэкс. Бо, як каза кіраўнік дзяржавы, адна справа прыняць заканадаўчы акт, другая — аднолькава выкарыстоўваць яго на практыцы. Гэта асноўны пасыл. Мы прыехалі ў Магілёў, каб пачуць водгукі прадпрыемстваў, разабрацца, якія праблемы існуюць у дачыненні да таго, каб прыняць апэратыўныя меры па растлумачэнні падатковага заканадаўства. У пачатку года, калі быў адаптацыйны перыяд, мы праехалі ўсе вобласці і горад Мінск, наведвалі ўсе міністэрствы, ведамствы, канцэрны, вучэбныя цэнтры Мінфіна, Мінэканомікі, Мінпрама, правялі тлумачальную работу, каб бухгалтарская суполка ведала, як яго прымяняць. Сёння задача другога этапу — зразумець, што ўжо ёсць на практыцы і што апэратыўна можна выправіць. Мы жадаем ведаць, як працуе кодэкс, якія ёсць цяжкасці.

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

НА ПРЫНЦЫПАХ ДОБРАСУМЛЕННАСЦІ

КАМПЕТЭНТНА

Распрацоўшчыкі — пра новы Падатковы кодэкс Рэспублікі Беларусь

ЛЕТАСЬ Падатковы кодэкс Беларусі зазнаў істотныя змяненні. Падчас пасяджэння пашыранага навукова-кансультатывага савета па пытаннях сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь пры Прэзідэуме Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, якое прайшло ў Магілёве, быў зроблены аналіз таго, як працуюць новыя нормы і палажэнні і што трэба яшчэ зрабіць, каб удасканаліць дакумент. **З асноўным дакладам па гэтым пытанні выступіла намеснік міністра па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь Эла СЯЛІЦКАЯ.**

Каб было проста і зразумела

Намеснік міністра нагадала, што новая рэдакцыя Падатковага кодэксу была зроблена па даручэнні кіраўніка дзяржавы.

— Перад рабочай групай стаялі тры задачы: першае — забяспечыць прастату і зразумеласць нормаў і лёгкасць іх успрымання, па-другое — рэалізаваць у адпаведнасці з Дэкрэтам № 7 прапановы, накіраваныя на зніжэнне падатковай нагрузкі на суб'екты гаспадарання ў сувязі з прыцягненнем інвестыцый, рэінвеставаннем прыбытку, стварэннем новых працоўных месцаў, па-трэцяе — спрасціць падатковае адміністраванне. Пры рабоце над рэдакцыяй канкрэтных глаў, у першую чаргу тых, якія вызначаюць парадак аплаты падаткаў фізічнымі асобамі, індывідуальнымі прадпрыемствамі, малымі бізнесам, — стараліся зрабіць іх максімальна простымі для ўспрымання.

Для забеспячэння нормаў прамога дзеяння ў кодэкс уключаны нормы больш чым двух дзясяткаў указаў кіраўніка дзяржавы. Вядома, пазбегнуць усіх спасылак у кодэксе не атрымалася. Бо ён апелюе паняццямі, якія выкарыстоўваюцца ў сумежных галінах права, і дубляваць іх не мае сэнсу.

У сваім дакладзе Эла Сяліцкая зрабіла аналіз таго, як дзейнічаюць новыя нормы. З першага студзеня па падатку на прыбытак у 1,5 раза павялічыўся памер інвестыцыйнага выліку. Так, па выніках першага паўгоддзя інвестылікам скарысталіся 1290 плацельшчыкаў на агульную суму 605 мільёнаў рублёў. Для параўнання, за ўвесь мінулы год сума інвестыліку склала 439 мільёнаў рублёў. У кодэксе таксама ўстаноўлены льготныя стаўкі па падатку на прыбытак і падаходным падатку ў дачыненні да дывідэндаў. У прыватнасці, калі ўласнікі прымаюць рашэнне аб неразмеркаванні дывідэндаў і накіроўваюць атрыманы прыбытак на развіццё прадпрыемства, то стаўкі падаткаў зніжаюцца з 12 % да 6 %, калі прыбытак не размяркоўваўся на працягу трох гадоў, і да 0 %, калі прыбытак не раз-

мяркоўваўся пяць гадоў. З 1 студзеня для плацельшчыкаў, якія працуюць па спрошчанай сістэме падаткаабкладання, павялічаны крытэрыі па вырочцы. Для арганізацый такі крытэрыі павялічаны да 1 мільёна 950 тысяч беларускіх рублёў, а для індывідуальных прадпрыемстваў да 420 тысяч беларускіх рублёў. Змяненне спрыяла росту суб'ектаў малога бізнесу: за паўгода іх стала болей на 20,5 тысячы. Для параўнання, за ўвесь 2018 год прырост склаў толькі каля 10,5 тысячы. На 1 ліпеня колькасць плацельшчыкаў па спрошчанай сістэме падаткаабкладання дасягнула 53,6 % ад агульнай колькасці суб'ектаў гаспадарання, якія стаяць на ўліку ў падатковых органах.

З гэтага года ўладальнікі новых (пабудаваных пачынаючы з 1 студзеня) аб'ектаў нерухомаасці і зямельных участкаў, на якіх яны знаходзяцца, вызваляюцца ад падатку на працягу першага года з дня прыёмкі ў эксплуатацыю, а потым яшчэ на працягу чатырох наступных гадоў карыстаюцца паніжанымі стаўкамі. Пры гэтым у дачыненні да такіх аб'ектаў і зямельных участкаў мясцовыя Саветы дэпутатаў не маюць права

будзе міжбанкаўскі разліковы цэнтр Нацыянальнага банка, — кажа Эла Сяліцкая. — У гэтай інфармацыйнай базе будзе не толькі акумулявацца інфармацыя па грашовых сродках усіх рахункаў суб'ектаў гаспадарання — суды кантралюючыя органы будуць накіроўваць усе свае плацежныя патрабаванні для спагнання запазычанасці ў выразнай чарговасці. Укараненне гэтага механізма, на наш погляд, дазволіць цалкам вырашыць усе праблемныя пытанні, якія былі звязаны з прымусовым спагнаннем. Раней былі выпадкі, калі плацельшчыкі сігналізавалі пра падвойванне, а то і патройванне спагнання запазычанасці з рахункаў.

Развіццё лічбавых тэхналогій дазволіла падатковым органам перайсці на новыя формы кантролю. Сёння ў іх інфармацыйным асяроддзі захоўваюцца і выкарыстоўваюцца звесткі ў адносінах 430 тысяч дзеючых прадпрыемстваў і індывідуальных прадпрыемстваў, болей чым трох мільёнаў фізічных асоб. Летась падатковыя органы апрацавалі каля чатырох мільёнаў падатковых дэкларацый. У сістэме электронных рахункаў-фактур закумулявана каля

органы, яны сёння могуць дыстанцыйна выяўляць парушэнні плацельшчыкаў. У першым паўгоддзі было накіравана 27,5 тысячы паведамленняў аб памылках або непаўнаце звестак у падатковых дэкларацыях. Амаль у 95 % выпадкаў плацельшчыкі скарысталіся падказкай, самастойна адкарэктывавалі свае падатковыя абавязальствы і даплацілі ў бюджэт 124 мільёны беларускіх рублёў. Акрамя гэтага, механізм дазволіў за паўгоддзе паменшыць на 56 мільёнаў рублёў заяўленую да пакрыцця з бюджэту суму ПДВ (падатку на дабаўленую вартасць). Пры гэтым да суб'ектаў штрафныя санкцыі не прымяняліся.

— З гэтага года камеральны кантроль падзелены на папярэдні і далейшы, — паведаміла намеснік міністра. — На папярэднім этапе прадугледжана выкарыстанне праграмных і тэхнічных сродкаў праверкі падатковых дэкларацый. Цяпер дапрацоўваецца праграмнае забеспячэнне, якое дазволіць пры парушэннях плацельшчыкамі парадку запаўнення дэкларацый аўтаматычна выводзіць на экран камп'ютара пералік памылак. Задача наступнага этапу

праверку, вызначаць паўнату аплаты ПДВ, не дапускаць неабгрунтаванага вяртання ПДВ з бюджэту. Сумарны эффект ад правядзення камеральнага кантролю з выкарыстаннем аўтаматызаванай сістэмы ўліку электронных рахункаў-фактур склаў за мінулы год 248 мільёнаў рублёў. У першым паўгоддзі 2019-га — 105,6 мільёна рублёў.

Падмануць не атрымаецца

З гэтага года змяніўся таксама падыход да вядзення дакументальных праверак. У адпаведнасці з Указам кіраўніка дзяржавы № 376 ад 16 кастрычніка 2017 года, план выбарачных праверак фарміруецца на аснове распрацаваных крытэрыяў ацэнкі ступені рызыкі. У інспекцыі накіраваны індикатары нетыповых паводзін плацельшчыкаў, якія ўказваюць на высокую імавернасць здзяйснення правапарушэнняў. Пры гэтым колькасць праверак сёлета ў параўнанні з аналагічным перыядам 2017 года скарацілася ў 10 разоў — з 2761 да 292 на першае паўгоддзе 2019-га. Той вялікі аб'ём інфармацыі, які маюць падатковыя органы, і яе

спрэчныя доказы ўхілення ад падаткаў.

Дзеля фарміравання адзіных падыходаў прымянення гэтага артыкула ўсе акты тэрытарыяльных падатковых органаў сёння ўзгадняюцца з Міністэрствам па падатках і зборах. За восем месяцаў было ўзгоднена 11 актаў.

— Мы імкнёмся вельмі дасканала праглядаць усе доказы, якія сабраў тэрытарыяльны падатковы орган і якія былі пакладзены ў акт праверкі, — запэўніла намеснік міністра.

Час патрабуе змен

Кодэкс прыняты своечасова, падкрэсліла Эла Сяліцкая. Яна выказала вялікую ўдзячнасць усім, хто прымаў удзел у яго распрацоўцы, — бізнес-суполцы, профільным камісіям, дэпутатам. З'явілася шмат дзейных падатковых інструментаў, у першую чаргу ў падатковым адміністраванні. Але мяжы ўдасканалення няма. Удзельнікі навукова-кансультатывага савета казалі пра неабходнасць далейшай карэктывіроўкі Падатковага кодэкса, перагляду павышальных і паніжальных каэфіцыентаў на нерухомаасць і зямлю, пра недахоп

“ Па выніках першага паўгоддзя інвестылікам скарысталіся 1290 плацельшчыкаў на агульную суму 605 мільёнаў рублёў. Для параўнання, за ўвесь мінулы год сума інвестыліку склала 439 мільёнаў рублёў.

павялічавць стаўкі маёмасных падаткаў. Гэтай прэферэнцыяй, адзначыла дакладчык, скарыстаўся ўжо 431 плацельшчык. Сума падаткаў, якія засталіся ў іх распараджэнні, склала 24,2 мільёна рублёў.

Дыстанцыйны кантроль

У адпаведнасці з Указам Прэзідэнта № 414 «Аб удасканаленні безнаяўных разлікаў», які быў прыняты летась, з 1 студзеня 2020 года прадугледжана ўкараненне аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы выканання грашовых абавязальстваў.

— Працаваць з гэтым праграмным прадуктам

410 мільёнаў дакументаў плацельшчыкаў. У інфармацыйнай сістэме падатковых органаў загружаюцца звесткі, якія прыходзяць ад болей чым 50 дзяржаўных органаў, арганізацый, у тым ліку банкаў. Выкарыстанне новых тэхналогій у апрацоўцы інфармацыі дазволіла канцэптуальна змяніць падыходы, у першую чаргу ў камеральным кантролі, і перайсці ў сферу папераджальных мерапрыемстваў, тым самым знізіць адміністрацыйны ціск на добрасумленых плацельшчыкаў і ліквідаваць залішняе ўмяшанне ў дзейнасць гаспадарчых суб'ектаў. На аснове аналізу інфармацыйных баз даных, якімі валодаюць падатковыя

камеральнага кантролю — вызначэнне ступені верагоднасці заяўленай плацельшчыкам у дэкларацыі сумы падаткаў. Калі падатковы орган высветліў недакладнасць інфармацыі ў дэкларацыі, спаткаў ён паведамляе аб неабходнасці ўдакладнення сумы, а калі плацельшчык гэта праігнаруе, яму накіроўваюць патрабаванне аб перадачы дакументаў па здзелцы, аб ставіненні здзяйснення якой выклікаюць у падатковага органа сумнеў. Калі плацельшчык праігнаруе і гэта патрабаванне, толькі тады будзе складзены акт камеральнай праверкі.

Значны прафілактычны эффект у рабоце з плацельшчыкам аказвае сістэма ўліку электронных рахункаў-фактур, якая дазваляе супрацоўнікам падатковых органаў, не выходзячы на

аналіз дазваляюць выходзіць на праверку суб'ектаў, здольных на падатковае правапарушэнне.

Эла Сяліцкая таксама звярнула ўвагу на артыкул 33 Падатковага кодэкса, які прыйшоў на змену Указу № 488 «Аб некаторых мерах па прадухіленні незаконнай мінімізацыі сум падатковых абавязальстваў».

— Правапрымяняльная практыка гэтага артыкула толькі пачынаецца, — адзначыла яна. — Разумею, што выкарыстанне гэтых нормаў патрабуе ўважаннага падыходу і ў першую чаргу тут можна кіравацца прынцыпам, які лёгка ў аснову падатковага заканадаўства, — прынцыпам добрасумленнасці падаткаплацельшчыка. Абвергнуць яго можна, толькі сабраўшы ўсе бяс-

тлумачальнай інфармацыі па 33-м артыкуле, дастаткова высокія падатковыя нагрузкі. Ішла гаворка і пра тое, што трэба ўлічваць сітуацыю ў суседніх краінах. Прадстаўнікоў дзелаваць колаў таксама хвалюе, што падатковая нагрузка на фоне ўдзельнікаў еўрапейскага рынку ў нас самая высокая. А для канкурэнтназдольнасці на суседніх рынках падаткі павінны быць супастаўляемы. Але ўсе без выключэння адзначылі безумоўны плюс у тым, што існуе зваротная сувязь паміж распрацоўшчыкамі і карыстальнікамі. Можна спадзявацца, што ўдасканаленне існуючай падатковай сістэмы — гэта толькі справа часу. Маніторынг стаў яскравым сведчаннем таго, што не зацікаўленых у гэтай справе бакоў няма.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Тэлесеткі

КАГО ПЕСНЯ ДА «ЕЎРАБАЧАННЯ» ДАВЯДЗЕ

Сёння ўвечары стане вядома імя прадстаўніка нашай краіны на дзіцячым «Еўрабачанні-2019», што пройдзе 24 лістапада ў польскім Глівіцы.

Дакладней, імя прадстаўніцы. Бо каму б з дзесяці выступоўцаў фінальнага гала-канцэрта, які пакажуць у прамым эфіры каналы «Беларусь 1» і «Беларусь 24» і ў анлайн-трансляцыі сайт www.tvr.by, ні аддалі свае сімпаты гледачы і прафесійнае журы, гэта на 100 працэнтаў будуць дзяўчаты.

Елізавета Міснікава, Анастасія Жабко, Марыя Жыліна, Ксенія Галецкая,

гурт Monkey Tops, Сафія Храловіч, Сафія Рустамава, гурт «Зефір», Арына Пехцерава і Марыя Ермакова — менавіта ў такім парадку канкурсанткі выйдучы на сцэну ў студыі «600 метраў» Белтэлерадыёкампаніі. У якасці спецыяльных гасцей выступіць таксама прадстаўнікі Беларусі на дзіцячым «Еўрабачанні» ў розны час: адкрывальніца гэтай гісторыі Вольга Сацюк, Аляксандр

Мінёнак, Хелена Мерааі і Даніэль Ястрэмскі.

Пераможца нацыянальнага адбору па традыцыйнай атрымае не толькі пудёўку на міжнародны творчы форум, але і спецыяльную ўзнагароду — «еўравізійнае» сэрца, вырабленае на шклозаводзе «Нёман». Прызавае статуэтка, сабраная з асобных каляровых частак на крышталёвую падстаўку, важыць амаль тры кіло і вырабляецца ўручную. Астатніх фіналістаў, зрэшты, таксама чакаюць падарункі — дыпломы, салодкія сюрпрызы і сертыфікаты ад партнёраў конкурсу.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

КАЗКА НА ЎСЕ ЧАСЫ

Легендарная казка Антуана дэ Сэнт-Экзюперы «Маленькі прынец» у перакладзе на беларускую мову Ніны Мацяш упершыню ўбачыла свет 30 гадоў таму — у 1989-м. Але з таго часу паэтка нястомна дапрацоўвала і рэдагавала свой пераклад. І вось упершыню сёлета тэкст з праўкамі і дапаўненнямі Ніны Язэпаўны надрукавала айчыннае выдавецтва «Папур».

«Маленькі прынец» — самая вядомая ў свеце кніга пасля Бібліі і Карана, — адзначаюць у выдавецтве, — яна перакладзена на 300 моў свету, у тым ліку вельмі рэдкія. Гэта адна з тых нямногіх кніг, якія можна чытаць у розным узросце і штораз адкрываць для сябе новыя сэнсы. Пераклад Ніны Мацяш на беларускую мову выдатна перадае ўсе нюансы гэтага цудоўнага тэксту».

Вікторыя ЗАХАРАВА.

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск № 77

Сённяшняю задачу (гл. дыяграму) склаў для нашых чытачоў Міхаіл Кошаль з Мінска.

Белыя: Kpd8, Fg1, Ld5, Lf8, Cb8, Cd3, Kf7, pb4 (8).

Чорныя: Кре6, Ле4, Cf6, Kb2, пп. с6, е7 (6).

Мат за 2 хады.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі (газета «Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, Мінск, 220013,) або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

Уладзіслаў Кавалёў выйграў турнір у італьянскім горадзе Спі-

лімберга (120 удзельнікаў). Андрэй Жыгалка заняў 27-е месца са 191 на адкрытым Кубку Еўразіі ў Екацерынбургу, Аляксей Аляксандраў — 22-е са 151 у Абу-Дабі. У польскіх Сувалках (97 удзельнікаў) Юрый Ціханаў фінішаваў на 19-м месцы, Кірыл Ступак — на 21-м. Уладзіслаў Каташук выйграў турнір «С» (40 удзельнікаў) шахматнага фестывалю Рыжскага радыётэхнічнага ўніверсітэта. На Мемарыяле Карчнoga ў Пецярбургу (300 гульцоў) Кірыл Ступак фінішаваў шостым, а ў хуткіх шахматах (335 удзельнікаў) падзялілі 1-4 месцы (па дадатковых паказчыках — другі). У амерыканскім Грынсбары (88 гульцоў) Сяргей Азараў падзялілі 1-9 месцы (па дадатковых паказчыках ён першы). Мікіта Маёраў быў пяты ў Славакіі (40 удзельнікаў). Валерый Казакоўскі выйграў турнір у Пецярбургу, але ў далейшым гэты малады беларускі шахматыст будзе выступаць ужо за шахматную федэрацыю Літвы.

У Кітаі прайшлі чэмпіянаты свету сярод хлопчыкаў і дзяўчынак да 8, 10 і 12 гадоў. З шасці беларусаў ніхто не стаў прызёрам, а найлепшы вынік у Міхэя Навуменкі — 14-е месца.

Шмат моцных беларускіх шахматыстаў прынялі ўдзел у бліцмарафоне да Дня шахцёра ў Салігорску — прызаву тройку тут склалі гросмайстры Сяргей Жыгалка, Уладзіслаў Кавалёў і Віталь Цецераў. Першынство краіны сярод інвалідаў выйграў Дзмітрый Гранкоўскі.

Пазнаёмім чытачоў з дзвюма перамогамі беларускіх гросмайстраў у сёлетніх турнірах.

Сяргей Грышчанка — Аляксей Фёдараў (Орша, 2019). 1. d4 Kf6 2. c4 g6 3. Kc3 Cg7 4. e4 d6 5. Ce2 0-0 6. Ce3 c6 7. h4 e5 8. h5 Fa5 9. hg fg 10. Lh4 g5 11. Lh1 K:e4 12. Cd3 Cf5 13. C:e4 C:e4 14. Fg4 Cf5 15. F:g5 Ka6 16. Ke2 Kb4 17. Kg3 ed 18. Kh5 Kc2+ 19. Кре2 Lf7 20. Ke4 Fe5 21. Kef6+ Kph8 22. g4 C:f6 23. K:f6 F:f6 24. gf F:g5 25. C:g5 K:a1 26. f6 Kc2 27. a3 Le8+ 28. Kpd2 d3, 0:1.

Ахмад Біміеў — Кірыл Ступак (Сочы, 2019). 1. c4 g6 2. g3 Cg7 3. Cg2 e6 4. Kc3 Ke7 5. d4 d5 6. Kf3 0-0 7. cd ed 8. 0-0 Kbc6 9. a3 Cg4 10. e3 Fd7 11. b4 Ff5 12. Kh4 Fe6 13. f3 Ch3 14. f4 C:g2 15. Kp:g2 Cf6 16. Kf3 Kf5 17. Ke5 C:e5 18. fe f6 19. g4 Kfe7 20. ef L:f6 21. L:f6 F:f6 22. Ff3 Fe6

23. Cd2 Lf8 24. Fg3 Kc8 25. Lf1 L:f1 26. Kp:f1 Kd6 27. Ff3 Ke7 28. Кре2 Ke4 29. b5 a6 30. a4 ab 31. ab Kc8 32. Ka4 Fd7 33. Kc5 F:b5+ 34. Kpd1 Kcd6 35. Ce1 Kc4 36. K:e4 Fb1+ 37. Кре2 F:e4 38. Fg3 Fe7 39. Fg2 F:e3+, 0:1.

На працягу гэтага года праводзіцца XX Міжнародны конкурс складальнікаў задач газеты «Вячэрні Санкт-Пецярбург» у чатырох раздзелах: двуххадовыя задачы, суддзя — Ю.Сушкоў; троххадовыя задачы, суддзя — Я. Расамаха; шматхадовыя задачы, суддзя — П. Забірохін; эцюды. У кожным раздзеле можна дасылаць па дзве кампазіцыі на e-mail: kik.spb@mail.ru. Вынікі конкурсу будуць падведзены ў пачатку 2020 года і апублікаваны ў газеце «Вячэрні Санкт-Пецярбург», а таксама разасланыя ўсім удзельнікам па электроннай пошце. Да ўдзелу запрашаюцца і беларускія складальнікі.

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1. Fe8! Першымі правільна адказалі Васіль Жуковіч, Ігар Ананіч, Уладзімір Ізотаў, Віктар Жук, Сяргей Цяльпук.

Вадзім ЖЫЛКО.

Сядзі і глядзі

Маркетынг знутры

Гэтай восенню папулярная «народная праграма» «Беларуская часінка», якая выходзіць на канале «Беларусь 1» кожны тыдзень з панядзелка да чацвярга, адкрыла новую рубрыку — «Хітры маркетынг». Аўтар і вядучая Наталля Белуградава выступае ў ролі «таёмнага пакупніка», каб дапамагчы гледачам не трапіць у маркетынгаваыя пасткі і рабіць толькі патрэбныя пакупкі.

Ужо ў першым выпуску рубрыкі эксперты патлумачылі на пальцах, чаму невялікі прадуктовы кошык лепшы (з пункту гледжання эканоміі) за ўмяшчальны вазок. Надалей нам абяцаюць інфармацыйныя «прышчэпкі» ад эпідэміі акцыі і зніжка, часта не адпаведных рэчаіснасці, і падрабязны расказ пра псіхалагічны прыёмчыкі маркетологаў. Ці ведалі вы, чаму на ўваходзе ў супермаркет звычайна прадаюць кветкі і садавіну, як матывуюць на лішнія выдаткі ўмела падабраныя гукі, фарбы і водары альбо з якой мэтай рух па гандлёвай зале спраектаваны супраць гадзіннікавай стрэлкі? Усё гэта з дапамогай прафесіяналаў раскладзе на палічках вядучая «Хітрага маркетынгу». Рубрыка выходзіць у праграме па панядзелках — менавіта ў гэты дзень «Беларуская часінка» і спецыялісты з Таварыства абароны правоў спажываўцаў і Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю разбіраюць «спажывецкія» гісторыі гледачоў.

Мастацтва

Пабываць на адкрыцці новага канцэртнага сезона ў Белдзяржфілармоніі, нават калі вы жывяце за сотні кіламетраў ад яе, — такую магчымасць прадставіць гледачам сацыякультурны тэлеканал «Беларусь 3». 29 верасня ў вячэрнім эфіры будзе паказана выступленне Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра Беларусі пад кіраўніцтвам галоўнага дырыжора, народнага артыста Беларусі Аляксандра Анісімава. У праграме веча прагучаць тры маштабныя творы: Сімфонія № 41 «Юпіцер» Вольфганга Амадэя Моцарта, Сімфонія № 15 Дзмітрыя Шостакавіча і «Капітан планет» для аргана і сімфанічнага аркестра сучаснага кампазітара, арганісткі і выкладчыцы музычных дысцыплін Вольгі Падгайскай.

Чаму варта не прапусціць гэты канцэрт? Хоць бы таму, што моцартаўскі «Юпіцер» не хто-небудзь, а вялікі рускі кампазітар Пётр Ільч Чайкоўскі называў «адным з

цудаў сімфанічнай музыкі». Дый наогул, гэта цудоўная магчымасць, не выходзячы з дому, здзейсніць музычную вандроўку ў прасторы і часе ад XVIII да XXI стагоддзя.

Далёкія блізкія

Рэаліці-шоў ў незвычайным кірунку — сацыяльным — прапануе сваім гледачам на наступным тыдні «Беларусь 2». Праект, які носіць назву «Кліч крыві», летась ужо быў прадстаўлены на адным з расійскіх каналаў (там яго абвясцілі «псіхалагічным трэвел-дэтэктывам»), але да нашай краіны дайшоў упершыню.

Сутнасць і галоўная задача праграмы — пошук біялагічных бацькоў ужо дарослымі дзецьмі, якія хочуць расставіць кропкі над «і». У кожным выпуску два маладыя чалавекі, якія выхоўваліся ў няпоўных сем'ях ці ў дзіцячых дамах, разам з камандай праекта едуць на пошукі ў Расію, Арменію, Украіну, Абхазію, Турцыю, Ліван і нават Карэю — туды, куды вядзе іх кліч роднай крыві. «Тэлебачанне не так часта робіць штосьці карыснае для людзей, і гэты праект — адзін з тых, што могуць рэальна дапамагчы», — мяркуюць яго стваральнікі. Першыя выпускі «Клічу крыві» на «Беларусь 2» — 27 і 29 верасня.

Жывіце здорава са «Звездай»!

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на IV квартал або на II паўгоддзе 2019 г., запўняйце картку ўдзельніка, выразайце і дасылайце да 16 кастрычніка 2019 года ў рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Сярод падпісчыкаў 17 кастрычніка 2019 года будуць разыграны сем фітнес-трэкераў і суперпрыз — ровар Mikado. Вынікі будуць апублікаваны ў газеце «Звязда» да 27 кастрычніка.

Прызы можна будзе атрымаць у рэдакцыі па 31 снежня пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на IV квартал або на II паўгоддзе 2019 г. і пашпарта. Пасля 31 снежня выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца. Умовы рэкламнай гульні «Жывіце здорава са «Звездай»!» чытайце ў нумары 168 газеты «Звязда» ад 05.09.2019 г.

Тэлефон для даведак (017) 263 66 73.

Тэрмін правядзення гульні — з 06.09.2019 да 31.12.2019.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 3563 ад 28.05.2019 г. выдадзена Міністэрствам антыманапольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звезды» на IV квартал або II паўгоддзе 2019 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____

(адрэзанае сувязі)

на IV квартал або II паўгоддзе 2019 года

Жатні адрас і тэлефон _____

(абавязкова)

(індэкс)

Удачы ў розыгрышы!

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.35 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Зразумець Дараваць» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Карп у вяршках.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.

10.55 «Навукаманія» (6+).
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Сафіко Чыаурэлі (12+).
12.55 «Наперад у мінулае».
13.20 «Легенды музыкі». Аляксандр Разенбаўм (12+).

5 Беларусь 5

6.00 Баскетбол. Ліга чэмпіёнаў. 1-ы раунд. Матч у адказ. «Цмокі-Мінск» (Беларусь) — «Карху» (Фінляндыя).
7.40 Вынікі тыдня.
8.20 Тэніс. WTA. Ухань.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Контур».

18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзёнік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Знахар» (16+).

СТБ

5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).

МІР

6.00, 10.10 Серыял «Вангелія» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.00 «У людзях».
10.45 «Плюс мінус». Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

12.20 «Наша справа» (16+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).

НТБ-Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Нашы (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Доктар святло» (16+).

8 канал

7.00, 15.45, 17.45, 21.05, 0.35 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 15.55 М/с «Цімон і Пумба».
7.30, 15.50 «Гумарынка».
7.35 Трылер «Закунуты ў ільдах» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.20 «Дурні і дарогі» (16+).
8.20 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
9.20 М/ф «Джынглікі» (0+).
9.50 М/ф «Тры каты» (0+).

Настальгія

23.40 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
0.15 Серыял «Лонданград» (16+).
2.05 «Проста кухня» (16+).

Культура

6.30 «Эфект матылька». Дак. серыял [СЦ].
7.05 «Фанцік. Першабытная казка». «Гусі-лебедзі». «Зачараваны хлопчык». М/ф.
8.30 «Чалавек нарадзіўся». Маст. фільм.
10.05 «Звычайны канцэрт».

10.35 «Мядзведзь і Кукла». Маст. фільм.
12.05 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
12.20 «Лісты з правінцыі». Волжск (Рэспубліка Марый Эл) [СЦ].
12.50, 1.40 Дыялогі пра жывёл. Лора Парк. Тэне-рыфе [СЦ].
13.35 «Іншыя Раманавы». «Каранавірус не будзе...» [СЦ].
14.00, 23.55 Брус Лі. Шлях легенды. «Смяротная гульня». Маст. фільм.

Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1960-ы. 2-я частка. 2009 год (12+).
6.40, 8.05, 9.45, 11.00, 13.25, 20.20, 1.10, 2.35, 3.45, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
7.00, 1.30 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1976 год (16+).

22.45 Фільм-канцэрт «Інтэр-поп-шоу». 1989 год (12+).
0.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. В. Цой. «Дзеці хвілін». 2-я частка: «Радавацца трэба!» 2008 год (16+).
4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00 Ралі. ERC.
0.30, 6.00 Снукер. China Championship.
2.30, 8.00, 12.30, 16.00, 21.00 Веласпорт. Чэмпіянат свету.
17.50 Watts.
17.55 Конны спорт. Global Champions tour.
19.25, 23.00 Снукер. China Championship. Фінал.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.00 Заяц над безданню (12+).
1.55 Руская гульня (12+).
3.55 Дзень выбараў-2 (12+).
6.00 Маёмасць з хвастом (12+).
7.50 Я — мільярдэр (16+).
09.50 Тэорыя хаосу (12+).
11.30 Правілы здыму: мета-д Хітча (12+).
13.50 Секс па дружбе (16+).

ТБ3

15.55 Мая былая сяброўка (18+).
17.35 Махляры (16+).
19.30 Я худзею (16+).
21.30 {ат@бьч (16+).
23.20 Настаўнік года (16+).

на вадзе». Маст. фільм (17+).
10.40, 5.30 «Заўтра сёння» (12+).
11.10 «Выратуйце, я не ўмею гатаваць!» (12+).
12.00, 1.50 «Громавы». Серыял (16+).
15.25 «Ён і яна» (16+).
16.50 «Ніка». Серыял (12+).
20.20 «Без падману» (16+).
21.15 «Асцярожна, махляры!» (16+).
21.50 «Анёлы і дэманьы». Трылер (16+).

Discovery

Discovery

TV 1000 ТБ1000

6.10, 13.25 Неверагодны Халк (16+).
8.45 Сямейка Джонс (16+).
11.05 Тайна сямі сясцёр (16+).
15.35 Забытае (16+).
17.20 Галодныя гульні. І ўспыхне полымя (16+).
1.05 Галодныя гульні. Сойка-перасмешніца. Частка 1-я (16+).
22.35 Пяты элемент (12+).
1.05 Мадам (16+).
2.45 Рукі-ногі за каханне (16+).
4.15 Пацучыныя бегі (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

7.55 Ласкавы май (16+).
10.10 Цені забытых продкаў (16+).
12.05 Экіпаж (6+).
14.45 Падарунак з характарам (6+).
16.25 Паддубны (6+).
18.50 Любоў-маркоў-3 (12+).
20.45, 5.30 Тата (12+).

22.35 Прыстойныя людзі (16+).
0.20 Шчасця! Здароўя! (16+)
2.00 Нязломны (16+).
3.25 Бой з ценем ЗД: апошні раўнд (16+).

Discovery

Discovery

8.00 Зроблена з другой сыравіны (12+).
8.25, 16.40 Як гэта ўстроена? (12+)
9.20, 17.35 Як гэта зроблена? (12+)
10.15 Залатая ліхаманка (16+).
11.10 Джэрэмі Уэйд: цёмная вода (12+).
12.05, 21.15 Дзікія эксперыменты (12+).
13.00, 22.10 Тайны глыбінь (12+).
13.55, 7.10 Голья і напалоханая (16+).
15.45 Ратавальнікі маёмасці (12+).
18.30 Вулічная навука (16+).
23.05 Кантакт (12+).
0.00 Паліцэйская камера (16+).
0.55 Хуткія і гучныя (16+).
1.50, 5.00 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
5.30 Вельмі каштоўныя аўто (12+).

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена. [СЦ] – фільм трансляцыя са скрытымі субцітрамі.

1 Беларусь 1

6.40 Меладрама «Сіла абста-
він» (16+).
8.15 Клуб рэдактараў (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал» (12+).
9.45 Гісторыі выратавання
(12+).
10.20 «Усё за стол!» (12+)
11.10 Вакол планеты.
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгі-
ён.
12.35 Кулінарная дыпламатыя
(12+).
13.10 Меладрама «Шчаслівая
шэрая мыш» (16+).
15.15 Твой горад.
15.30 Маршрут пабудаваны
(12+).
16.05 Меладрама «Год сабакі».
1—4-я серыі (16+).
19.50 «На вылет!» (12+)
20.40 Навіны надвор'я.
21.00 Галоўны эфір.
22.10 Меладрама «Трымай мя-
не за руку» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 М/с «Чарапашкі-ніндзя»
(12+)
7.50 Серыял «Любімцы» (16+).
9.20, 19.35 Тэлебарометр.
9.25 «Кліч крыві» (16+).
10.35 «Селапаляцела» (16+).
11.10 «Да пабачэння!» (16+)
12.00 «Багіня шопінгу. Бліскучае
вяртанне» (16+).
13.00 Трылер «Саўдзельнік»
(16+).
15.05 «Тата папаў» (16+).
17.20 «Бітва экстрасэнсаў»
(16+).
20.05 «Арол і рэшка. Пераза-
грузка» (16+).
21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
21.15 Камедыя «Голы пісталет
2 1/2: пах страху» (16+).
22.40 Камедыя «Голы пісталет
33 1/3: апошні выпад» (16+).
0.00 «Калі мы дома». Скетчкам
(16+).

3 Беларусь 3

7.30 «Святыні Беларусі».
7.55, 15.55, 20.15 Навіны куль-
туры.
8.15, 20.35 «Гэты дзень».
8.20 «Вялікая сям'я». Драма
(12+) [СЦ].
10.00 «Наперад у мінулае».
10.30 «Беларуская кухня». Тра-
бух.
11.00 «Сваімі словамі». Тэлевік-
тарына.

11.35 «Нацыянальны хіт-па-
рад».
12.30 «Прыгоды Шэрлака
Холмса і доктара Ватсана».
Дэтэктыў. «Скарбы Агры»
(12+) [СЦ].
15.00 «Майстры і куміры». На-
родная артыстка Беларусі Ніна
Ламановіч.
16.15 «Новыя прыгоды няўлоў-
ных». Прыгоды (12+) [СЦ].
17.35 «Служылі два тавары-
шы». Драма (12+) [СЦ].
19.10 «Дзесяць фатаграфій».
Веніямін Смехаў (12+).
19.50 «Народны майстар». Ігар
Еўсціхаў.
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Вясна на Зарэчнай вулі-
цы». Меладрама (12+) [СЦ].
22.35 «Сто дзён з Купалаў-
скім».
23.00 Канцэрт «Адкрыццё се-
зону: Дзяржаўны акадэмічны
сімфанічны аркестр Рэспублікі
Беларусь».

5 Беларусь 5

7.00 Хакей. КХЛ. «Нафтахі-
мік» (Ніжнякамск) — «Дынама-
Мінск».
9.00 Гульні «навыраст».
9.30 Тэніс. WTA. Пекін.
12.50 Хакей. Чэмпіянат Белару-
сі. «Юнацтва-Мінск» — «Нёман»
(Гродна).
15.10 Азбука здароўя.
15.20 Гандбол. Кваліфікацыя
да ЕУРА-2020. Жанчыны. Бела-
русь — Славенія.
17.00 Гандбол. Чэмпіянат Бела-
русі. БГК імя Мясцова — СКА-
Мінск.
18.45 Футбол. Беларусбанк —
чэмпіянат Беларусі. «Дынама-
Мінск» — «Шахцёр» (Салігорск).
(У перапынку — Спорт-цэнтр).
20.45 Лёгкая атлетыка. Чэмпі-
янат свету.
23.30 Футбол. Чэмпіянат Бела-
русі. Агляд тура.
0.15 Вынікі тыдня.
1.00 Піт-стоп.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі)
«Нашы навіны».
7.10 «Здароўе» (16+).
8.05 «Жыццё іншых» (12+).
9.10 «Нядзельная прапаведзь»
(з субцітрамі).
9.45 «Метэгаід».
9.25 Маст. фільм «Палавіну
царства за каханне» (16+).
11.35 «Бачылі відэа?» (6+)
13.50 «Генадзь Хазанаў. Без ант-
рактру» (16+).

16.20 «Яны вызвалілі Беларусь»
(16+).
16.55 «Ералаш» (6+).
17.15 «Кропля ў кроплю» (16+).
20.00 «Контур».
21.05 «Вялікая гульня» (16+).
22.50 «Спартклуб» (16+).
23.10 Дэтэктыў «Без следу»
(12+).

СТБ

6.00 «Дзіўная справа» (16+).
7.40, 11.00, 22.00 Дакументаль-
ны спецпраект (16+).
9.15 «Мінтранс» (16+).
10.00 «Скардзіцца дазваляец-
ца».
10.30 «Вялікі горад».
11.55, 13.40, 16.40 «Гэтэры маё-
ра Сакалова». Серыял (16+).
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзі-
ны».
19.30 «Тыдзень».
20.35 «Засакрэчаныя спісы»
(16+).
0.15 «Баец. Нараджэнне леген-
ды». Серыял (16+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў аб пры-
родзе» (6+).
6.10 «Беларусь сёння» (12+).
6.40 М/ф (6+).
6.55 «Ведаем рускую» (6+).
7.50 «Культурызм» (16+).
8.20 «Яшчэ танней» (12+).
8.55 «Сусветныя гульні розуму»
(0+).
9.25 «ФазендаЛайф» (6+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы ра-
док).
10.15 «Нітка да ніткі» (12+).
10.45, 16.15, 19.15, 1.00 Серыял
«Сямнаццаць імгненняў вяс-
ны» (12+).
18.30, 0.00 «Разам».
2.30 Маст. фільм «Салон пры-
гажосці» (0+).
3.55 «Наша кіно. Гісторыя вя-
лікага каханьня. «Вялікі перапы-
нак» (12+).
4.20 Маст. фільм «Вялікі пера-
пынак» (0+).

8 канал

7.00, 14.05, 18.35, 21.05, 0.35
«Надвор'е» + «Эрана».
7.05 М/ф «Праўдзівая гісторыя
Ката ў ботах».
8.25 Камедыя «Формула ка-
ханьня» (0+).
9.55 «Утрамдзія».
10.00 «Законы прывабнасці».
10.40 «Вячэрні квартал — 95»
(18+).
12.10 Фантастыка «Пятая хва-
ля» (16+).
14.10 «Глядзім усёй сям'ёй».
Фэнтэзі «Грэмлины».
15.55 «Незвычайныя вёскі».
16.00 Меладрама «Закаханыя»
(16+).
17.50 Серыял «Касл» (12+).
18.40 Драма «Развод Надэра
і Сімін» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Камедыя «Службовы ра-
ман» (12+).
23.50 Серыял «Прыліў» (18+).

**РТР—
Беларусь**

7.00 Серыял «Жыццё пасля
жыцця» (12+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сто да аднаго» (12+).
12.15 «Ранішняя пошта» (16+).
13.00 «Калі ўсе дома» (12+).
14.00 «Смехапанарама» Яўгена
Петрасяна» (16+).
14.30 «Смяяцца дазваляецца»
(16+).

16.20 Камедыя «У старых рыт-
мах» (12+).
18.05, 21.45 Маст. фільм «Піль-
нае толькі сэрца» (12+).
20.00 Весткі тыдня.
21.15 «У людзях».
23.00 Масква. Крэмль. Пучін.
23.40 «Вечар у нядзелю».

НТБ—Беларусь

5.50 «Астрапрагноз».
6.00 Terra incognita. Беларусь не-
вядомая (6+).
6.30, 22.40 «Зразумець і абяс-
шкодзіць» (12+).
7.05 Дэтэктыў «Наглядчык
маяка» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 Спецыяльны рэпартаж
(12+).
8.35 «Адночы...» (16+)
9.15 «Хто ў доме гаспадар?»
(16+)
10.25 «Першая перадача» (16+).
11.00 «Цуд тэхнікі» (12+).
12.00 «Дачны адказ» (0+).
13.05 «НашСпажыўНагляд»
(16+).
14.05 «Сакрэт на мільён». Вік-
тар Рыбін і Наталля Сенчукова
(16+).
16.20 «Следства вялі...» (16+)
18.00 «Новыя рускія сенсацыі»
(16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 «Ты не паверыш!» (16+)
21.10 Маст. фільм «24 гадзіны»
(16+).
23.10 Маст. фільм «Маё проз-
вішча Шылаў» (16+).

мой

7.00, 14.05, 18.35, 21.05, 0.35
«Надвор'е» + «Эрана».
7.05 М/ф «Праўдзівая гісторыя
Ката ў ботах».
8.25 Камедыя «Формула ка-
ханьня» (0+).
9.55 «Утрамдзія».
10.00 «Законы прывабнасці».
10.40 «Вячэрні квартал — 95»
(18+).
12.10 Фантастыка «Пятая хва-
ля» (16+).
14.10 «Глядзім усёй сям'ёй».
Фэнтэзі «Грэмлины».
15.55 «Незвычайныя вёскі».
16.00 Меладрама «Закаханыя»
(16+).
17.50 Серыял «Касл» (12+).
18.40 Драма «Развод Надэра
і Сімін» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Камедыя «Службовы ра-
ман» (12+).
23.50 Серыял «Прыліў» (18+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі»
(16+).
7.15 М/ф «Марын і яго
сябры» (0+).
7.35, 15.15 М/ф «Цімон і
Пумба» (0+).
8.10 «Лаві момант»
(16+).
9.05, 19.30 «КВЗ. Па-на-
шаму» (16+).
10.10 Камедыя «Выпуск-
ны» (16+).
12.10 Скетч-шоу «Даеш
моладзь» (16+).
12.50 Серыял «Каманда
Б» (16+).
14.50 «Ералаш» (6+).
15.50, 2.05 «Супермамач-
ка» (16+).
16.55 Серыял «Шчаслівыя
разам» (16+).
18.00 Шоу «Форт Баярд»
(16+).
23.55 «Уральскія пельме-
ні» (16+).
20.00, 0.25 Серыял «Варо-
ніны. Канец эпохі» (12+).
22.00 Трылер «Абаронца»
(16+).
3.00 Серыял «Бязмоўны
сведка» (16+).
4.20 Скетч-шоу «Адна за
ўсімі» (16+).
5.10 Скетч-шоу «6 кад-
раў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00,
15.00, 19.30, 23.30 Наві-
ны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква.
1900-я.
7.05 «Маленькія сакрэты
вялікіх карцін». Дак. серы-
ял [СЦ].
7.35 «Легенды сусветна-
га кіно». Ізольда Извіцкая
[СЦ].
8.00 «Непаўторная вяс-
на». Маст. фільм [СЦ].
9.30 «Іншыя Раманавы».
«Паляванне на рускага
прынца» [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.00 ХХ стагоддзе.
«Вечар памяці Уладзіміра
Высоцкага». 1988 год.
12.30, 18.45, 0.20 Улада
факта. «Быць «другім Мі-
калаем»: рэформы апош-
няга рускага цара».
13.10 «Лінія жыцця». Пётр
Мамонаў.
14.20 «Продкі нашых
продкаў». Дак. серыял
[СЦ].

15.10 «Справа №. Манас-
тыр пад абстрэлам. Са-
лаўкі ў 1854 годзе». Дак.
серыял [СЦ].
15.35 «Агора». Ток-шоу.
16.35 «Старыя пісьмы».
Маст. фільм.
17.40 Лаўрэаты XVI Між-
народнага конкурсу імя
П.І. Чайкоўскага. Дзмітрый
Шышкін (фартэпіяна).
19.45 Галоўная роля.
20.05 «Правілы жыцця».
20.30 «Добрай ночы, ма-
лыя!»
20.45 Ступені цывіліза-
цыі. «Вайна кланаў». Дак.
фільм. 1-я серыя [СЦ].
21.40 «Саці. Нясумная
класіка...»
22.20 «Шахеразада». Се-
рыял. 1-я серыя [СЦ].
23.50 «Магістр гульні».
«Тры Іваны. Прарочае
рускае імя» [СЦ].
2.15 Колер часу. Жан
Агюст Дамінік Энгр.
2.30 «Князь Пацёмкін.
Святло і цені». Дак. се-
рыял.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Вакол смеху». 1982
год (12+).
7.25, 12.35, 13.45, 20.40,
21.45, 23.00, 0.40, 2.35,
3.45, 5.00 Музычная на-
стальгія (12+).
7.35 Фільм-спектакль «Не
заплачу!»
9.00 «Быў час». 2009 год
(16+).
10.00 Дак. фільм «Леанід
Уцёсаў. Толькі для сяб-
роў» (12+).
11.00 Дак. фільм «Коль-
кі абліччаў у Масквы?»
(12+)
12.00 «...Да 16 і старэй-
шым». 1991 год (16+).
12.50 «Мне 90 гадоў, яшчэ
лёгка паходка...» Фільм-
маналог Анастасіі Цвята-
евай. 1989 год (12+).
13.55 Дак. фільм «Ю. У.
Андропаў. Старонкі жы-
цця» (12+).
15.00 Фільм-спектакль
«Рэвізор». У 1982 год
(12+).
18.05 «СевАлогія» з Се-
вам Наўгародцавым: «Аў-
тограф». 2005 год (18+).
19.00 Маст. фільм «Эзоп»
(16+).
21.00, 3.00 «Мінулы час»
(12+).
22.00 «Народжаныя
ў СССР» (12+).

0.00 «Да і пасля...» з Ула-
дзімірам Малчанавым.
Год 1960-ы. 1-я частка.
2009 год (12+).
1.10 Тэлеспектакль «У ад-
ным мікрараёне». 5-я се-
рыя. 1976 год (16+).
4.00 «Колба часу» (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00, 2.30, 11.00, 15.40,
23.05 Веласпорт. Чэмпіян-
ат свету.
1.00 Тэніс. US Open.
2.00, 9.00, 15.30 Watts.
4.00, 9.30 Веласпорт.
«Прымус Класік».
5.30 Веласпорт. «Тур дэ
Франс».
6.30 Веласпорт. «Вуэль-
та».
7.30 Снукер. «Шанхай
Мастэрс». Фінал.
13.45, 19.00 Тэніс. Кубак
Лейвера.
18.45, 21.05 Валейбол.
Чэмпіянат Еўропы.
20.00 Конны спорт. Global
Champions League.
20.30 Барацьба. Чэмпіян-
ат свету.
21.20 Снукер. China
Championship.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.05 Гульні (16+).
3.00 Жаніх (12+).
4.45 Добры хлопчык
(12+).
6.40 Калі б я была мужчы-
нам (18+).
8.35 Запалі гэтым летам
(16+).
10.20 Аферысты Дзік і
Джэйн (12+).
12.05 Будзь маім хлопцам
на пяць хвілін (16+).
13.45 Захачу і саскочу
(16+).
15.45 Жаніх (12+).
17.35 Банзай (6+).
19.30 Секс па дружбе
(16+).
21.40 Я — мільярдэр
(16+).
23.35 Начная змена
(18+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.50 Калекцыя «Бела-
русьфільма». «Дзяржаў-
ная граніца». Маст. фільм
(12+).
9.40 «Перыскоп» (16+).

10.00, 4.15 «Суд ідзе»
(16+).
11.00, 17.35 «Сляпяя»
(16+).
12.00 «Асцярожна, махля-
ры!» (16+)
12.35 «Без падману»
(16+).
13.25 «Жанчына з лілея-
мі». Меладрама (16+).
15.10, 23.15 «Нераскры-
тыя тайны» (12+).
15.45 «Мой герой» (12+).
16.35 «Развітанне» (16+).
18.40 «Акцёрскія драмы.
Няшчасны кінашлюб».
Дак. фільм (12+).
19.35, 2.45 «Чыста мас-
коўскія забойствы». Се-
рыял (12+).
21.25 «Напарніцы». Серы-
ял (16+).
0.10 «Звышнатуральнае».
Серыял (16+).
0.55 «Ён, я і яго сябры».
Камедыя (16+).
5.05 «Часова даступны»
(12+).

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва
(16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце
рамонт (16+).
7.15, 14.15, 19.45, 4.20 Па-
нарама 360 (16+).
8.00 Ледзяная дарога
(16+).
8.45, 13.30 Інстынкт вы-
жывання (16+).
9.30, 22.55 Падарожжы
з Горданам Рамзі (16+).
10.20, 16.35 Аўта-SOS
(16+).
11.05 Дзікі тунец (16+).
12.40 Асушыць акіян (16+).
15.05, 2.50 Расследаванні
авіякатастроф (16+).
15.50 Міжнародны аэра-
порт Дубай (16+).
17.20 Гарачая зона (16+).
19.00, 22.05, 0.25, 3.35
Activate: глабальны гра-
мадзянскі рух (16+).
20.30 Тайная гісторыя
(16+).
21.20 Секунды да ката-
строфы (16+).
23.40 Ліхтугі за мяжой
(16+).
1.15 Рэальнасць ці фан-
тастыка? (16+)
2.05 Служба бяспекі аэра-
порта (16+).
5.10 Займальная навука
(16+).
5.35 Навуковыя недарэч-
насці (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 18.20 Бібліятэкар:
у пошуках кап'я Лёсу
(16+).
8.20 Пабочны эфект
(16+).
10.35 Законы прывабнас-
ці (16+).
12.20 Мама (16+).
14.15 Хелпой-2: залатая
армія (16+).
16.30 Супер Брыс (16+).
20.10 Кон-Цікі (6+).
22.25 Мільён для чайнікаў
(16+).
0.20 Дарыян Грэй (16+).
2.25 Апошні партрэт
(18+).
4.10 Спяшайся кахаць
(12+).

ТВ 1000 Рускае кіно

8.15 Любоў-маркоў-2
(12+).
10.15 Міфы (16+).
12.05 Лаві момант (16+).
13.30 Метад Лаўровай
(16+).
15.25 Бой з ценем-2: рэ-
ванш (16+).
19.05 Звычайка расстава-
ца (16+).
20.45, 5.30 Прыцяжэнне
(12+).
23.15 Завод (18+).
1.25 Чатыры таксісты і са-
бака-2 (12+).
3.50 Навагодні тата
(12+).

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва
(16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце
рамонт (16+).
7.15, 14.15, 19.45, 4.20 Па-
нарама 360 (16+).
8.00 Ледзяная дарога
(16+).
8.45, 13.30 Інстынкт вы-
жывання (16+).
9.30, 22.55 Падарожжы
з Горданам Рамзі (16+).
10.20, 16.35 Аўта-SOS
(16+).
11.05 Дзікі тунец (16+).
12.40 Асушыць акіян (16+).
15.05, 2.50 Расследаванні
авіякатастроф (16+).
15.50 Міжнародны аэра-
порт Дубай (16+).
17.20 Гарачая зона (16+).
19.00, 22.05, 0.25, 3.35
Activate: глабальны гра-
мадзянскі рух (16+).
20.30 Тайная гісторыя
(16+).
21.20 Секунды да ката-
строфы (16+).
23.40 Ліхтугі за мяжой
(16+).
1.15 Рэальнасць ці фан-
тастыка? (16+)
2.05 Служба бяспекі аэра-
порта (16+).
5.10 Займальная навука
(16+).
5.35 Навуковыя недарэч-
насці (16+).

Discovery

8.00, 14.50 Як гэта зроб-
лена? (12+)
8.25, 20.20, 1.50 Залатая
ліхаманка (16+).
9.20, 16.40, 22.10 Махіна-
тары (12+).
10.15, 17.35, 4.35 Круты
цюнінг (12+).
11.10, 15.45, 21.15 Зроб-
лена з другаснай сыраві-
ны (12+).
12.05, 23.05 Склады
(12+).
13.00, 3.40 Аляска: сям'я
з лесу (16+).
13.55 Як гэта ўстроена?
(12+)
18.30, 5.30 Паляўнічыя на
рэліквіі (16+).
19.25, 7.10 Перш за ўсё —
самалёты (12+).
0.00 Хуткія і гучныя (16+).
0.55, 6.20 Падарожжа
ў невядомасць (16+).
2.45 Голья і напалоханыя
(16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Чужая кроў» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35 Серыял «Вой, ма-мачкі!...-2». 1-я серыя (12+).
14.40, 15.25 Серыял «Дварняжка Ляля» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларускае часінка.
21.00 Панарама.
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.50 Сфера інтарэсаў.
0.35 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.55 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
9.40, 20.35 Серыял «Сямейныя гісторыі» (16+) [СЦ].
10.20, 23.00 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.15, 18.00 Серыял «Другі зрок» (16+).
13.20, 0.00 Серыял «Жаночы доктар-2» (16+).
14.15 «Багіня шопінгу. Бліскачае вяртанне» (16+).
15.10 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «Пін код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 «Калі мы дома». Скетч-кам (16+).
17.00 «Вясельны памер» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
21.15 «Кароль дэсертаў» (12+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Капуснік.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
8.30, 18.35 «Фурцава». Маст. фільм (16+).

9.25, 21.05 «Апошні дзень». Люсьена Аўчыннікава (12+).
10.05, 17.30 «Хочаце — любіце, хочаце — не...» Драма (12+).
11.15 «Архітэктура Беларусі».
11.30 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
12.25 «Сваімі словамі». Тэлевіктарына.
13.05 «Беларусь як песня». Ансамбль «Чараўніцы».
13.35 «Легенды музыкі». Ганна Герман (12+).
14.05 «Песні Ганны Герман». Канцэрт.
15.00, 21.40 «Дыверсант. Канец вайны». Маст. фільм (16+).
16.50, 23.30 «Хатынь. Засакрэчаная трагедыя». Дак. фільм (12+).
17.15 «Твар у твар». Прыклад мужнасці. Застава Усава (12+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрка».
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).

5 Беларусь 5

6.00, 21.35 Валейбол. Чэмпіянат Еўропы. Мужчыны. 1/4 фіналу.
8.00 Тэніс. WTA. Ухань.
14.00 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Мужчыны. 96 кг.
15.30 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
16.30 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Жанчыны. 76 кг.
18.00 Ліга гандбола.
18.30 Матч-пойнт.
19.00 Хакей. КХЛ. «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад) — «Дынама-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.25 Вось гэта спорт!
23.35 Спорт-кадр.
0.05 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
9.55 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Сярэбраны бор» (16+).
12.20, 13.10 Серыял «Дыхай са мной. Шчасце ў пазыку» (16+).
14.40 «Давай пажэнімся!» (16+)
15.35, 16.20, 0.05 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).

16.50, 23.05 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу! з «Еўраопт».
19.05 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Знахар» (16+).

СТБ

5.30 «Цэнтральны рэгіён».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Меч-2». Серыял (16+).
12.25 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.45, 21.20, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.45, 0.25 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
15.45, 16.50 «Пазыўны «Зграя». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.00 «Скардзіцца дазваляецца».

МІР

6.05, 10.10 Серыял «Метад Фрэйда» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 1.20 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40, 0.10, 5.15 Серыял «Закон і парадак» (16+).
0.55 «Такому мама не навучыць» (12+).
2.05 Серыял «Хросны» (16+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
9.50 Серыял «Жыццё пасля жыцця» (12+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).

13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Моцная слабая жанчына» (12+).
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ-Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Нашы (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Мальцава» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Адвакат» (16+).
9.40, 22.20 «НЗ.by».
11.15 Серыял «Ляснік» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 Серыял «Мянтаўскія войны» (16+).
16.30 Серыял «Павуцінне» (16+).
17.30 «ДНК» (16+).
18.30, 19.55 Серыял «Куба» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
21.20, 22.45 Серыял «Шэф. Новае жыццё» (16+).
23.40 Серыял «Сведкі» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.10, 21.05, 0.00 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.05 М/с «Цімон і Пумба».
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Камедыя «Аперацыя «Ы» і іншыя прыгоды Шурыка» (12+).
9.15, 18.15 Серыял «Лягавы» (16+).
10.45 Драма «Англійскі пацыент» (16+).
13.25 Серыял «Адкрытае мора» (16+).
14.50 Серыял «Нябесны замак» (12+).
16.25 Дэтэктыў «Госця з мінулага» (12+).
19.50 Серыял «Парасон для героя» (16+).
20.50 «Незвычайныя вёскі».
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.10 Меладрама «Ён і яна» (18+).
23.10 Серыял «Прыліў» (18+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.20 «Дурні і дарогі» (16+).
8.20, 4.20 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
9.20 М/ф «Джынгликі» (0+).
9.50 М/ф «Тры каты» (0+).
10.10 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).
10.45 «Проста кухня» (16+).
11.20 «Рогаў. Студыя 24» (16+).
12.20 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
14.45 Анімацыйны фільм «Лоракс» (6+).
16.25 Прыгоды «Мушкецёры» (6+).
18.35 «Форт Баярд» (16+).
20.05, 3.00 «Уральскія пельмені» (16+).
21.20 Баявік «Тэрмінатар-3: паўстанне машын» (16+).
23.35 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
0.05 Камедыя «Тата-да-свідос» (18+).

2.10 «Кіно ў дэталю» (16+).
5.10 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30 Біблейскі сюжэт.
7.05 «Віні-Пух». «Віні-Пух ідзе ў госці». «Віні-Пух і дзень клопатаў». М/ф.
7.50 «Дробязі жыцця». Маст. фільм.
9.00, 16.30 Тэлескоп.
9.25 «Маленькія сакрэты вялікіх карцін». Дак. серыял [СЦ].
9.55 «Пра беднага гусара закіньце слова». Маст. фільм [СЦ].

12.40 «Пятае вымярэнне» [СЦ].
13.05, 1.25 «Восень — свет, поўны фарбаў». Дак. фільм.
14.00 «Дом вучоных». Дзмітрый Іваноў [СЦ].
14.30 «Эфект матылька». Дак. серыял [СЦ].
14.55 «Чалавек нарадзіўся». Маст. фільм.
17.00 «Продкі нашых продкаў». Дак. серыял [СЦ].
17.40 Кіно пра кіно. «Зігзаг удачы». «Я, можна сказаць, яе кахаю». Дак. фільм.
18.20 Квартэт 4x4.
20.15 Без тэрміну даўнасці. «Адкрываючы шафу ганьбы». Дак. фільм [СЦ].
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 Юбілей актрысы. «І Бог стварыў... Брыжыт Бардо». Дак. фільм.
22.55 «Мядзведзь і Кукла». Маст. фільм.
0.20 Клуб 37.
2.20 «Легенда пра Сальеры». «Пра Ярша Яршовіча». «Вялікая бітва Слана з Кітом». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока». В. Цой. «Дзеці хвілін». 2-я частка: «Радавацца трэба!» 2008 год (16+).
7.10, 8.35, 9.45, 11.40, 12.40, 14.05, 15.45, 17.00, 19.25, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.00, 19.00, 1.00 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1976 год (16+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.00 «Кухня Тарло. Унутраны агонь». 2019 год (16+).
12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1960-ы. 2-я частка. 2009 год (12+).
16.00 «Колба часу» (16+).
18.00 Маст. фільм «Гарчыя дзянькі» (12+).

19.50 Дак. фільм «Свеча горела...» (16+)
21.00 «Быў час». 2008 год (16+).
21.55 «...Да 16 і старэйшым». Памяці Дзінары Асанавай. 1988 год (12+).
22.55 Дак. фільм «Нешта здарылася» (12+).
0.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
2.00 «Пад знакам «Пі». Дак. фільм (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.30, 4.00, 7.30, 12.30, 13.30, 21.00 Веласпорт. Чэмпіянат свету.
2.30, 5.00, 19.00 Снукер. China Championship.
7.00 Алімпійскія гульні. Camps to champs.
11.00 Watts.
11.30 Мотагонкі. EWC. All Access.
12.00, 18.00, 23.00 Супербайк. Этап чэмпіяната свету.
13.20, 18.50 Валейбол. Чэмпіянат Еўропы.

Кінакамедыя

00.50 Эвалюцыя (12+).
2.35 Энцыклапедыя разводаў (16+).
4.10 М + Ж (16+).
5.40 На мора! (16+)
7.45 Начная змена (18+).
09.40 Аднакласніцы: легенда пра золата Фрытана (16+).
11.40 Сідні Уайт (16+).
13.45 21 і болей (16+).
15.35 Джэй і Маўклівы Боб наносяць удар у адказ (16+).
17.30 Вяселле найлепшага сябра (12+).
19.30 Ілюзія падману (16+).
21.40 Ілюзія падману-2 (12+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Дакументальная калялекцыя «Беларусьфільма» (12+).
6.50 М/ф (6+).
9.10 «У выдатнай форме» (12+).

9.40 «Паехалі» (12+).
10.10, 23.45 «Перыскоп» (16+).
10.30 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
11.20, 1.30 «Нявеста з Масквы». Серыял (12+).
15.00 «Кукарача». Анімацыйны фільм (0+).
16.20 «Развітанне» (16+).
17.15 «Акцёрскія драмы. Няшчасны кіншлюб». Дак. фільм (12+).
18.05, 5.20 «Знак якасці» (16+).
18.55 «10 самых» (16+).
19.30 «Кахаю цябе люблю». Меладрама (12+).
21.25 «Чорная архідэя». Драма (16+).
0.05 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
4.35 «Нераскрытыя тайны» (12+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 12.35 Халк (16+).
8.50 Махляры (12+).
10.40 Перамотка (16+).
15.15 Злаві таўстуху, калі зможаш (16+).
17.25 Галодныя гульні (16+).
20.10 Галодныя гульні. І ўспыхне полымя (16+).

Discovery Discovery

8.00 Зроблена з другой сыравіны (12+).
10.15, 3.40 Як устроены Сусвет (12+).
11.10, 2.45 Аляска: сям'я з лесу (16+).
12.05 Хуткія і гучныя (16+).
13.00, 7.10 Дзіўныя фургоны (12+).
13.55 Іржавая імперыя (12+).
14.50 Вельмі каштоўныя аўто (12+).
15.45, 4.35 Паляўнічыя на старызну (12+).
17.35, 20.45 Склады (16+).
21.15 Мегапавозкі (12+).
23.05 Залатая ліхаманка (16+).
0.00, 6.20 Джэрэмі Уэйд: цёмныя воды (12+).
0.55 Легендарныя японскія аўто (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

7.25 Высоцкі. Дзякуй, што жывы (16+).
10.15 Адзінокая жанчына жадае пазнаёміцца (12+).
12.05 Жаніх (12+).
13.55 Гуляй, Вася! (16+)
15.45, 5.30 Адмірал (16+).

1 Беларусь 1

6.25 Існась.
6.50, 21.45 Меладрама «Сіла аб-
ставінаў» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 М/с «Чарапашкі-ніндзя»
(12+).
7.50 Серыял «Любімцы» (16+).

3 Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 14.05, 20.15 Навіны культу-
ры.

ніца» (аграгарадок Іванск, Чаш-
ніцкі раён, Віцебская вобласць).
12.20 «Новыя прыгоды няўлоў-
ных». Прыгоды (12+) [СЦ].

5 Беларусь 5

7.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў
УЕФА. Відэачасопіс.
7.30 Лёгка атлетыка. Чэмпіянат
свету. Марафон. Жанчыны.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі)
«Нашы навіны».
7.10 «Іграй, гармонік любы!»
(12+).

22.10 Маст. фільм «У Бога свае
планы» (16+).

СТБ

6.20 «Дзіўная справа» (16+).
8.00 «Анфас».
8.20 «Самая карысная прагра-
ма» (16+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў аб пры-
родзе» (6+).

8 канал

7.00, 15.00, 19.10, 21.15, 1.05
«Надвор'е» + «Эрана».
7.05 М/ф.
8.25 Драма «Паненка-сялянка»
(12+).

РТР-
Беларусь

7.00 «Раніца Беларусі».
10.05 «Сто да аднаго» (12+).

13.25 Святочны канцэрт.
15.15 Дак. фільм «Мірныя лю-
дзі».
23.55 «Пра каханне» (16+).

НТБ-Беларусь

5.50 «Астрапрагноз».
6.00 Terra incognita. Беларусь не-
вядомая (6+).

мой

7.00, 15.00, 19.10, 21.15, 1.05
«Надвор'е» + «Эрана».
7.05 М/ф.
8.25 Драма «Паненка-сялянка»
(12+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі»
(16+).
7.15 М/ф «Марын і яго
сябры» (0+).

2.50 Серыял «Бязмоўны
сведка» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00,
15.00, 19.30, 23.30 Наві-
ны культуры.

12.20, 18.40, 0.45 «Тым
часам. Сэнсы».
13.10 «Дом вучоных».
Аскольд Іванчыкаў
[СЦ].

Настальгія

6.00 «...Да 16 і старэй-
шым». 1991 год (16+).

Кінакамедыя

1.10 Зачараваная Эла
(12+).

19.30 Маст. фільм
«13 даручэнняў» (16+).

20.35 Фільм-канцэрт
«Вір». 1990 год (12+).

EUROSPORT 1
EuroSport 1

0.00 «Дух паруснага
спорту».
0.30, 8.30, 12.00, 15.45,
23.00 Веласпорт. Чэ-
мпіянат свету.

Кінакамедыя

1.10 Зачараваная Эла
(12+).

ТВ3 ТВ3

6.00 М/ф (6+).
7.05 «Школа доктара Ка-
мароўскага» (6+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 17.25 Гадзіла (12+).
9.15 Мільён для чайнікаў
(16+).

ТВ1000
Рускае кіно

8.00 Звычайка расставаца
(16+).

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва
(16+).

Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15
Зроблена з другаснай
сыравіны (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.05 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Чужая кроў» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35 Серыял «Вой, ма-мачкі!..- 2» (12+).
14.35, 15.25 Серыял «Дварняжка Ляля» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 «На кантролі Прэзідэнта».
23.45 Сфера інтарэсаў.
0.30 Дзень спорту.

9.25, 21.05 «Апошні дзень». Ія Савіна (12+).
10.00, 17.05 «Свой сярод чужых, чужы сярод сваіх». Маст. фільм (12+) [СЦ].
11.35 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
12.25 «Сваімі словамі». Тэлевіктарына.
13.05 «Беларусь як песня». Святлана Данілюк.
13.35 «Легенды музыкі». Юрый Нікалаеў (12+).
14.05 Анталогія «Славянскага базару». «Славянскі базар у Віцебску — 2015».
15.00, 21.40 «Дыверсант. Канец вайны». Маст. фільм (16+).
16.40, 23.30 «Манумент Перамогі. Людзі і сімвалы». Дак. фільм (12+).
19.35 «Камертон». Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Анатоль Кацянёў.
20.00 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
20.40 «Калыханка» (0+).

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.40 Тэлебарометр.
9.05 Серыял «Спячая» (16+).
10.05, 23.30 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 17.45 Серыял «Другі зрок» (16+).
13.15, 0.30 Серыял «Жаночы доктар-2» (16+).
14.15 «Багіня шопінгу. Бліскачае вяртанне» (16+).
15.15 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+).
15.40 Нічога сабе нюз (12+).
15.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.40 Серыял «Улюбёнцы». 1-я і 2-я серыі (16+).
19.50 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Кіль» (Германія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
21.30 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
21.35 «Трэці лішні» (16+).
22.35 «Арол і рэшка. Рай і пекла-2» (16+).

5 Беларусь 5

6.00 Хакей. КХЛ. «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад) — «Дынама-Мінск».
7.40 Спорт-кадр.
8.10 Тэніс. WTA. Ухань.
16.00 Матч-пойнт.
16.30 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Мужчыны. 102 кг.
18.05 Вось гэта спорт!
18.15 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
18.50 Козел пра футбол.
19.15 Слэм-данк.
19.50, 22.35 Спорт-цэнтр.
20.00 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. Прэв'ю.
20.35 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Брэст) — БАТЭ (Барысаў).
22.45 Гандбол. Кваліфікацыя да ЕўРА-2020. Жанчыны. Германія — Беларусь.

АНТ

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Бураковы квас.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
8.30, 18.40 «Фурцава». Маст. фільм (16+).

15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.05 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20, 23.05 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Знахар» (16+).

СТБ

5.35, 22.00 «Глядзец усім!» (16+)
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Мінск і мінчане».
9.40, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Меч-2». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.35, 21.20, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.40, 0.30 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
15.30, 16.50 «Гетэры маёра Сакалова». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».

МІР

6.05, 10.10 Серыял «Метад Фрэйда» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 1.20 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы сямейныя. Новая гісторыя» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40, 0.10, 5.15 Серыял «Закон і парадак» (16+).
0.55 «Такому мама не навучыць» (12+).
2.05 Серыял «Хросны» (16+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
9.50 Серыял «Жыццё пасля жыцця» (12+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.

11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Моцная слабая жанчына» (12+).
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ-Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Нашы (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Мальцава» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Адвакат» (16+).
9.40, 22.20 «НЗ.by».
11.15 Серыял «Ляснік» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 Серыял «Мянтоўскія войны» (16+).
16.30 Серыял «Павуцінне» (16+).
17.30 «ДНК» (16+).
18.30, 19.55 Серыял «Куба» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
21.20, 22.45 Серыял «Шэф. Новае жыццё» (16+).
23.40 Серыял «Сведкі» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 17.35, 21.05, 0.10 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.05 М/с «Цімон і Пумба».
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Драма «Трэнер» (16+).
9.45, 17.40 Серыял «Лягавы» (16+).
11.15 Дак. фільм.
11.45 «Незвычайныя вёскі».
11.50 Меладрама «Ён і яна» (18+).
13.50, 19.50 Серыял «Парасон для героя» (16+).
14.50 Серыял «Нябесны замак» (12+).
16.15 Камедыя «Восем новых спатканняў».
17.35 «Надвор'е» + «Эрана».
19.10 «Законы прывабнасці».
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Успаміны пра будучыню».
23.20 Серыял «Прыліў» (18+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.15 М/ф «Тры каты» (0+).
7.35, 15.10 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).
8.10 «Лаві момант» (16+).
9.05, 14.50 «Ералаш» (6+).
9.35 Баявік «Зыходны код» (16+).
11.30 «Наш рамонт» (16+).
12.10 «Галерэя прыгажосці» (16+).
12.50 Серыял «Каманда Б» (16+).
15.45, 1.50 «Супермамачка» (16+).
16.50 Серыял «Шчаслівая разам» (16+).
17.55 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 Серыял «Івановы — Івановы» (16+).
21.00 «Шоу выхаднога дня» (16+).
22.00 Прыгоды «Мушкецёры» (6+).
0.10 Жакі «Іншы мір: абуджэнне» (18+).

2.45 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.05 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
4.55 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Лета Гасподняе». Узвіжанне Крыжа Гасподняга [СЦ].
7.05 «Правілы жыцця».
7.35, 13.35 «Кабінет рэдкасцяў». Дак. фільм [СЦ].
8.30 «Князь Пацёмкін. Святло і цені». Дак. серыял.

9.00 «Шахеразада». Серыял [СЦ].
10.20 Шэдэўры старога кіно. «Кар'ера Рудзі». Маст. фільм.
12.00 Дарогі старых майстроў. «Бераста-бяроста».
12.10 Чорныя дзіркі. Белля плямы.
12.50 Гістарычныя расследаванні. «Калеватаў. «Куды з'ехаў цырк?» Дак. фільм.
14.30 «Неспадзяваны партрэт». Дак. серыял.
15.10 «Лісты з правінцыі». Волжск (Рэспубліка Марый Эл) [СЦ].
15.40 «Энігма». Вайклеф Жан.

16.25 «Перад экзаменам». Маст. фільм.
17.30 Лаўрэаты XVI Міжнароднага конкурсу імя П.І. Чайкоўскага. Сяргей Дагадзін (скрыпка).
18.35 Колер часу. Марк Шагал.
18.45 Білет у Вялікі. Святлана Захарава.
19.45 Да 85-годдзя Алега Басілашвілі. «Лінія жыцця» [СЦ].
20.45 «Пра беднага гусара закіньце слова». Маст. фільм [СЦ].
23.50 «2 Вернік 2».
0.40 Партрэт пакалення. «Гэта не назаўсёды». Маст. фільм.
2.20 «Як адзін мужык двух генералаў пракарміў». «Кастрама». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Спьем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
7.00, 13.30, 19.00 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1976 год (16+).
8.00 «Пад знакам «Пі». Дак. фільм (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.45, 11.00, 13.10, 14.40, 15.45, 17.00, 18.40, 20.05, 21.45, 23.00, 0.50, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока». В. Цой.

«Дзеці хвілін». 2-я частка: «Радавацца трэба!» 2008 год (16+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1960-ы. 2-я частка. 2009 год (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Майстар і Маргарыта». 2007 год (16+).
1.30 Маст. фільм «13 даручэнняў» (16+).
2.35 Фільм-канцэрт «Вір». 1990 год (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.30, 4.00, 10.30, 13.20, 15.30, 23.20 Веласпорт. Чэмпіянат свету.
2.30, 5.30, 7.25, 12.30, 21.20 Снукер. China Championship.
9.30 Кліф-дайвінг. Сусветная серыя.
14.30 Тэніс. Кубак Лейвера.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.30 Неваляшка (16+).
3.25 Захачу і саскочу (16+).
5.25 Захачу і саскочу. Майстар-клас (16+).
7.40 Захачу і саскочу. Супергероі (16+).
9.40 Сідні Уайт (16+).
11.45 Я — мільярдэр (16+).
13.45 Тэорыя хаосу (12+).
15.25 Секс па дружбе (16+).
17.30 Вялікі куш (16+).
19.30 Махляры (16+).
21.20 Мая былая сяброўка (18+).
23.00 Вяселле найлепшага сябра (12+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 Дакументальная калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.00 М/ф (6+).
8.25 «Чыста маскоўскія забойствы». Серыял (12+).
10.00, 13.05, 3.00 «Суд ідзе» (16+).
11.00, 17.00 «Спячая» (16+).

12.00, 16.00, 4.30 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.05, 18.00 «Варажбітка» (12+).
15.10 «Мой герой» (12+).
19.15 «Чалавек-невідзімка» (16+).
20.20 «Пакуль не сыраў у скрыню». Камедыя (12+).

22.15 «Раён № 9». Фантастыка (16+).
0.20, 5.20 «90-я» (16+).
1.10 «Лінія абароны» (16+).
1.40 «Шкельца за мільён». Дак. фільм (16+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 18.00 Кон-Цікі (6+).
8.30 Захавальнік Месяца (6+).
10.10 Пацучыныя бегі (12+).
12.20 Джуманджы (6+).
14.20 Мільён для чайнікаў (16+).
16.15 Законы прывабнасці (16+).
20.10 Галодныя гульні (16+).
23.00 Махляры (12+).
0.55 Борг, Макінрой (18+).
2.50 Перамотка (16+).
4.30 Супер Брыс (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

8.10 Бой з ценем ЗД: апошні раўнд (16+).
10.45 Барвовы колер снегападу (16+).
13.30 Метад Лаўровай (16+).
15.15 Прыцяжэнне (12+).
17.30 Звычайка расставацца (16+).
19.05, 5.30 Дзеткі напрат (12+).
20.50 Высоцкі. Дзякуй, што жывы (16+).
23.25 Жаніх (12+).
1.15 Дама пік (16+).
3.40 Гуляй, Вася! (16+).

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
7.15, 14.15, 19.00, 22.00, 0.20, 3.25 Панарама 360 (16+).
8.00 Ледзяная дарога (16+).
8.50, 13.30 Інстынкт выжывання (16+).
9.35, 18.10 Суперструктуры: цуды інжынерыі (16+).
10.20 Аўта-SOS (16+).
11.05 Дзікі тунец (16+).
12.40 Асушыць акіян (16+).
15.00, 2.35 Расследаванні авіякатастроф (16+).
15.50 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
16.35 Гарачая зона (16+).
20.30 Тайная гісторыя (16+).
21.15 Секунды да катастрофы (16+).
22.50 Космас: прастора і час (16+).
23.35 Ліхтугі за мяжой (16+).
1.05 Эвакуацыя Зямлі (16+).
1.50 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
4.55 Займальная навука (16+).
5.20 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15 Зроблена з другаснай сыравіны (12+).
8.25, 14.50, 20.20, 1.50, 3.40 Залатая ліхаманка (16+).
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.35 Круты цюнінг (12+).
12.05, 23.05 Склады (12+).
13.00 Голья і напалоханья (16+).
13.55 Дзікія эксперыменты (12+).
18.30, 5.30 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
19.25, 7.10 Перш за ўсё — самалёты (12+).
0.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
0.55, 6.20 Эд Стафард: які выжыў (16+).
2.45 Дзіўныя фургоны (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х» (16+).
8.50 Слова мітрапаліта Паўла на свята Узвышэння Святога Крыжа.
9.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.40, 19.20 Серыял «Чужая кроў» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35 Серыял «Вой, ма-мачкі!..-2» (12+).
14.35, 15.25, 17.05 Серыял «Красуна Ляля» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 Панарама.
21.50 Клуб рэдактараў (16+).
22.30 Меладрама «Заклятыя сяброўкі» (16+).
1.55 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.05 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Спялая» (16+).
10.05 «Шэрлакі» (16+).
11.05, 18.10 Серыял «Паўночнае ззянне». 1-я і 2-я серыі (16+).
13.05 Серыял «Жаночы доктар-2» (16+).
14.05 «Кліч крыві» (16+).
15.20 М/с «Чарапашкі-ніндзя» (12+)
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.35 «Калі мы дома». Скетчкам (16+).
17.05 Серыял «Любімцы» (16+).
21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
21.15 «Бітва экстрасэнсаў» (16+).
23.35 Фантастыка «Захавальнікі» (18+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35 «Беларуская кухня». Вяржэнікі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
8.30, 18.35 «Фурцава». Маст. фільм, заключная серыя (16+).
9.25, 21.05 «Апошні дзень». Леанід Бранявой (12+).
10.05, 17.15 «Экзамен на дырэктара». Меладрама (12+).
11.30 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
12.25 «Сваімі словамі». Тэлевіктарына.

13.05 «Сіла веры».
13.35 «Легенды музыкі». Муслім Магамаеў (12+).
14.00 «Песні мінулага стагоддзя». Канцэрт паміці Мусліма Магамаева.
15.00, 21.40 «Дыверсант. Канец вайны». Маст. фільм, заключная серыя (16+).
16.50, 23.30 «Аб'яднанне Нацый. Справа «Х». Дак. фільм (12+).
19.35 «Камертон». Актрыса Вераніка Пляшкewіч.
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка» (0+).

5 Беларусь 5

6.55 Хакей. КХЛ. «Поўначасталь» (Чарапавец) — «Дынама-Мінск».
9.00 Тэніс. WTA. Ташкент. Паўфіналы.
12.00 Цяжкая атлетыка. Чэмпіят свету. Мужчыны. 109 кг.
13.30 Авертайм.
14.00 Тэніс. WTA. Ухань. Паўфінал.
15.55 Гульні «навыраст».
16.25 Лёгкая атлетыка. Чэмпіят свету.
20.50 Хакей для ўсіх.
21.25 Спорт-цэнтр.
21.35 Валейбол. Чэмпіят Еўропы. Мужчыны. 1/2 фіналу.
23.35 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
0.05 Лёгкая атлетыка. Чэмпіят свету. Марафон. Жанчыны.

Н АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
9.55 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Сярэбраны бор» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (6+).
13.10 Серыял «Вікторыя» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 1.15 «Трывожная кнопка» (16+).
16.40 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.10 «Удача ў прыдачу!» Дзённік. Спецвыпуск (12+).
21.15 Маст. фільм «Палавіну царства за каханне» (16+).
23.00 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі. Восеньская серыя гульні.
0.20 «Пра каханне» (16+).

С СТБ

5.30, 22.00 «Глядзец усім!» (16+)
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.50 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 13.50, 16.50 «Экстранны выклік».
9.15 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.35 «Загадка чалавецтва» (16+).
10.30 Навіны «24 гадзіны»
10.40 «Джокер». Серыял (16+).
12.35, 21.20, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
14.00, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.00 Дакументальны праект (16+).
15.30, 17.00 «А досвітку тут ціхія...» Маст. фільм (12+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
0.30 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).

МІР МІР

6.00 Серыял «Закон і парадак» (16+).
8.40, 10.20 Серыял «Новае жыццё сьшычка Гурава» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
18.25, 19.15 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
19.50 Маст. фільм «Пра любоф» (16+).
22.00 «Начны экспрэс» (16+).
23.30 «Трымайся, шоубіз!» (16+)
23.50 Маст. фільм «Той самы Мюнхгаўзен» (0+).
2.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня. «Той самы Мюнхгаўзен» (12+).
2.55 Маст. фільм «Мэры Попінс, да пабачэння!» (6+)
5.20 М/ф (6+).

8 канал мой

7.00, 15.55, 18.15, 21.05, 1.45 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.05 М/с «Цімон і Пумба».
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Драма «Легенда № 17» (6+).
9.50, 18.20 Серыял «Лягавы» (16+).
11.25 «Незвычайныя вёскі».
11.30 Драма «Воін» (12+).
13.50, 19.50 Серыял «Парасон для героя» (16+).
14.50 Серыял «Нябесны замак» (12+).
16.20 Драма «Дарагі Джон» (16+).
20.50 «Незвычайныя вёскі».
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.10 «Вячэрні квартал — 95» (18+).
22.40 «Герой коміксаў на экране». Фантастыка «Чалавек са сталі» (12+).
1.00 Серыял «Прыліў» (18+).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
9.50 Серыял «Жыццё пасля жыцця» (12+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Токшоу (12+).

12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 «Гумарына» (16+).
0.30 Маст. фільм «Шчаслівая шэрая мыш» (12+).

НТБ Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Нашы (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Мальцава» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Адвакат» (16+).
9.40, 22.20 «НЗ.by».
11.15 Серыял «Ляснік» (16+).
13.25 Аглед. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 Серыял «Мянтоўскія войны» (16+).
16.30 Серыял «Павуцінне» (16+).
17.30 «ДНК» (16+).
18.30 «Экспертыза злачынстваў».
19.40 Сёння. Галоўнае.
19.55 Серыял «Куба» (16+).
20.50 Серыял «Шэф. Новае жыццё» (16+).
22.45 «НЗ.by. Час вынікаў».
23.20 Серыял «Сведкі» (16+).

8 канал мой

7.00, 15.55, 18.15, 21.05, 1.45 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.05 М/с «Цімон і Пумба».
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Драма «Легенда № 17» (6+).
9.50, 18.20 Серыял «Лягавы» (16+).
11.25 «Незвычайныя вёскі».
11.30 Драма «Воін» (12+).
13.50, 19.50 Серыял «Парасон для героя» (16+).
14.50 Серыял «Нябесны замак» (12+).
16.20 Драма «Дарагі Джон» (16+).
20.50 «Незвычайныя вёскі».
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.10 «Вячэрні квартал — 95» (18+).
22.40 «Герой коміксаў на экране». Фантастыка «Чалавек са сталі» (12+).
1.00 Серыял «Прыліў» (18+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.15 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
7.35, 15.10 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).
8.10 «Лаві момант» (16+).
9.05, 14.50 «Ералаш» (6+).
9.45 Трылер «Адступнікі» (16+).
12.50 Серыял «Каманда Б» (16+).
15.45, 1.55 «Супермамачка» (16+).
16.50 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
17.55, 0.00 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 Серыял «Івановы — Івановы» (16+).
21.00, 1.00 Серыял «Вароніны. Канец эпохі» (12+).
22.00 Трылер «Фінансавы монстр» (12+).

2.50 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.10 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
5.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква. 1920-я.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 13.40, 20.45 «Вайна кланай». Дак. фільм [СЦ].
8.25, 2.30 «Князь Пацёмкін. Свято і цені». Дак. серыял.
8.50, 22.20 «Шахеразада». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.25 XX стагоддзе. «Падарожжа па Маскве». 1986 год.

12.20, 18.40, 0.35 «Што рабіць?»
13.10 Жыццё выдатных ідэй. «Нашчадкі Ікара».
14.30 «Неспадзяваны партрэт». Дак. серыял.
15.10 Біблейскі сюжэт.
15.40 «Саці. Нясумная класіка...»
16.25 «Сваё шчасце». Маст. фільм.
17.30 Лаўрэаты XVI Міжнароднага конкурсу імя П. І. Чайкоўскага. Златамір Фунг (віяланчэль).
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Абсалютны слых».
23.15 Колер часу. Эдгар Дэга.
23.50 Гістарычныя распедаванні. «Калеватаў. «Куды з'ехаў цырк?» Дак. фільм.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

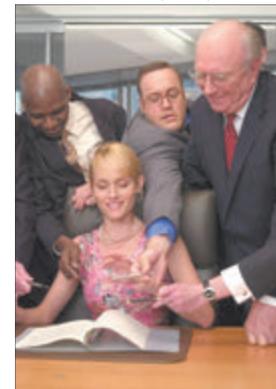
6.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Аўтограф». 2005 год (18+).
6.55 Маст. фільм «Эзоп» (16+).
8.35, 9.45, 11.00, 12.50, 15.45, 17.00, 21.45, 23.00, 0.40, 1.40 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Буй час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Майстар і Маргарыта». 2007 год (16+).
13.30 Маст. фільм «13 даручэнняў» (16+).
14.35 Фільм-канцэрт «Вір». 1990 год (12+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
19.00 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1-я серыя. 1976 год (16+).
20.00 «Пад знакам «Пі». Дак. фільм (12+).
0.00 «...Да 16 і старэйным». 1991 год (16+).
0.45 «Мне 90 гадоў, яшчэ лёгкая паходка...» Фільм-маналог Анастасіі Цвятавай. 1989 год (12+).
1.50 Дак. фільм «Ю. У. Андрэапу». Старонкі жыцця» (12+).
2.55 Фільм-спектакль «Рэвізор». У 1982 год (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00, 19.30 Мотагонкі. EWC. All Access.
0.30 Аўтагонкі. Blancpain GT World Challenge.
1.00, 4.00, 14.30, 21.25 Веласпорт. Чэмпіят свету.
18.30 Конны спорт. Чэмпіят свету.
21.10, 23.30 Валейбол. Чэмпіят Еўропы.
22.15 Гольф. PGA Tour.
23.15 Гольф. «Мая гульня». Тайгер Вудс.
23.50 Алімпійскія гульні. «Жывыя легенды».

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.05 Жаніх (12+).
2.45 Добры хлопчык (12+).
4.20 Калі б я была мужчынам (18+).
5.55 Аферысты Дзік і Джэйн (12+).
7.35 Я — мільярдэр (16+).
09.35 Захачу і саскочу (16+).
11.35 Захачу і саскочу. Майстар-клас (16+).
13.55 Захачу і саскочу. Супергероі (16+).
15.50 Запалі гэтым летам (16+).
17.40 Начная змена (18+).
19.30 Правілы здыму: метад Хітча (12+).

21.50 Тэорыя хаосу (12+).
23.25 Сідні Уайт (16+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Дакументальная калякцыя «Беларусьфільма» (12+).
6.40 М/ф (6+).
7.25 «Школа доктара Канароўскага» (6+).
7.55 «Доктар I...» (16+)
8.25, 19.20, 2.15 «Чыста маскоўскія забойствы». Серыял (12+).
10.00, 13.05, 3.45 «Суд ідзе» (16+).
11.00, 17.05 «Спялая» (16+).
12.05, 16.00, 5.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.05, 18.10 «Варажбітка» (12+).
15.10 «Натуральны адбор» (12+).
21.10 «Напарніцы». Серыял (16+).
22.55 «Лінія абароны» (16+).
23.30 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.15 «На грэбні хвалі». Баявік (16+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 17.50 Хэлбой: герой з пекла (16+).
8.50 Халк (16+).
11.35 Перамотка (16+).
13.30 Злаві таўстуху, калі зможаш (16+).
15.40 Гульня Эндэра (12+).
20.10 Забытае (16+).
22.00 Неверагодны Халк (16+).
0.10 Герцагіня (16+).
2.20 Мама (16+).
4.05 Пабочны эффект (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

7.35 Экіпаж (6+).
10.25 Шэрая Шыйка (6+).
10.50 Чатыры таксісты і сабака-2 (12+).
13.25 Метад Лаўровай (16+).
15.20 Іронія каханьня (16+).
17.00 Небяспечныя канікулы (6+).
18.30 Паддубны (6+).
20.45, 5.30 Падарунак з характарам (6+).
22.25 Горка!-2 (16+).
0.15 Вій (12+).
2.40 Я кахаць цябе буду, можна? (12+)
3.40 Любоў-маркоў-2 (12+).

National Geographic National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
7.15, 14.20, 19.45, 4.30 Панарама 360 (16+).
8.05, 9.35 Ледзяная дарога (16+).
8.50, 13.35 Інстынкт выжывання (16+).
10.25, 16.40 Аўта-SOS (16+).
11.10 Дзікі тунец (16+).
12.45 Асушыць акіян (16+).
15.05, 2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
15.50 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
17.25 Апошнія тайны Трэцяга рэйха (16+).
18.10 911. Павеатраны кантроль (16+).
19.00, 22.05, 0.35, 3.40 Паўстанне: спадчына Нэйта Тэрнера (16+).
20.35 Тайная гісторыя (16+).
21.20 Секунды да катастрофы (16+).
22.55 Гарачая зона (16+).
1.20 Эвакуацыя Зямлі (16+).
2.05 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
5.15 Займальная навука (16+).
5.40 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15 Зроблена з другаснай сыравіны (12+).
8.25, 20.20, 1.50 Залатая ліхаманка (16+).
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.35 Круты цоніг (12+).
12.05, 23.05 Склады (12+).
13.00 Паляўнічыя на старызну (12+).
14.50, 0.00 Як устроены Сусвет (12+).
18.30, 5.20 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
19.25, 7.10 Перш за ўсё — самалёты (12+).
0.55, 6.20 Падарожжа ў неведомасць (16+).
2.45 Вельмі каштоўныя аўто (12+).
3.40 Дзікія эксперыменты (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.35 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.35 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Чужая кроў» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35 Серыял «Вой, ма-мачкі!.. 2» (12+).
14.35, 15.25 Серыял «Красуня Ляля». 1-я і 2-я серыі (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 «Ich вайна». Дак. фільм (12+).
0.15 Сфера інтарэсаў.
1.00 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.05 Тэлебарометр.
9.05, 20.10 Серыял «Сляпяя» (16+).
10.05, 23.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 18.10 Серыял «Другі зрок» (16+).
13.15, 0.10 Серыял «Жаночы доктар-2» (16+).
14.15 «Арол і рэшка. Рай і пекла-2» (16+).
15.20 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+).
15.40 Нічога сабе нюз (12+).
15.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.35 «Калі мы дома». Скетч-кам (16+).
17.05 Серыял «Улюбёнцы» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
21.15 «Каханне на выжыванне» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Яечня і драны блін.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
8.30, 18.40 «Фурцава». Маст. фільм (16+).
9.25, 21.05 «Апошні дзень». Вольф Месінг (12+).

10.05, 17.15 «Давай пажэнімся». Меладрама (12+) [СЦ].
11.30 «Я хачу гэта убачыць!» (6+)
12.25 «Сваімі словамі». Тэлевіктарына.
13.05 «Легенды музыкі». Леанід Уцёсаў (12+).
13.30 «Вясёлыя рабяты». Камедыя (12+) [СЦ].
15.00, 21.40 «Дыверсант. Канец вайны». Маст. фільм (16+).
16.50, 23.30 «Спіс Гімлера». Дак. фільм (12+).
19.35 «Камертон». Кінарэжысёр і сцэнарыст Маргарыта Касымава.
20.00 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
20.40 «Калыханка» (0+).

5 Беларусь 5

6.10 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Кіль» (Германія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
7.40 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. «Дынама» (Брэст) — БАТЭ (Барысаў).
9.30, 16.00 Тэніс. WTA. Ухань. Чвэрцьфіналы.
14.00, 23.20 Цяжкая атлетыка. Чэмпіят свету. Мужчыны. 109 кг.
15.30 Слэм-данк.
18.05 Азбука здароўя.
18.15 Трэнерважны дзень.
18.50 Авертайм.
19.20 Хакей. КХЛ. «Поўначсталь» (Чарапавец) — «Дынама-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.45 Валејбол. Чэмпіят Еўропы. Мужчыны. Паўфінал.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца». 7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Тэорыя змоваў» (16+).
9.55 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Сярэбраны бор» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (6+).
13.10 Серыял «Вікторыя» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.35 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20, 23.35 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).

18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
21.40 Серыял «Знахар» (16+).

СТБ

5.30 «Глядзець усім!» (16+)
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.40 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.05 «Анфас».
9.25, 23.00 «Загадкі чалавечтва» (16+).
10.40 «Джокер». Серыял (16+).
12.25 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.35, 21.40, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.35, 0.25 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
15.30, 16.50 «Гэтэры маёра Сакалова». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».

МІР

6.00, 20.40, 0.20, 5.05 Серыял «Закон і парадак» (16+).
8.50, 10.10 Серыял «Новае жыццё сышчыка Гурава» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15, 3.55 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 1.30 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.15 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
0.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
1.05 «Такому мама не навучыць» (12+).
3.40 «Як у рэстаране» (12+).
4.05 Маст. фільм «Вяселле» (0+).

МІР

6.00, 20.40, 0.20, 5.05 Серыял «Закон і парадак» (16+).
8.50, 10.10 Серыял «Новае жыццё сышчыка Гурава» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15, 3.55 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 1.30 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.15 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
0.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
1.05 «Такому мама не навучыць» (12+).
3.40 «Як у рэстаране» (12+).
4.05 Маст. фільм «Вяселле» (0+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
9.50 Серыял «Жыццё пасля жыцця» (12+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.

11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Мощная слабая жанчына» (12+).
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Нашы (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Мальцава» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Адвакат» (16+).
9.40, 22.20 «НЗ.by».
11.15 Серыял «Ляснік» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 Серыял «Мянтоўскія войны» (16+).
16.30 Серыял «Павуцінне» (16+).
17.30 «ДНК» (16+).
18.30, 19.55 Серыял «Куба» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
21.20, 22.45 Серыял «Шэф. Новае жыццё» (16+).
23.40 Серыял «Сведкі» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.15, 21.05, 0.15 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.05 М/с «Цімон і Пумба».
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Меладрама «Дзённік памяці» (16+).
9.35, 18.20 Серыял «Лягавы» (16+).
11.05 «Сіньцзян».
11.35 Драма «Успаміны пра будучыню» (16+).
13.00, 19.50 Серыял «Парасон для героя» (16+).
14.50 Серыял «Нябесны замак» (12+).
16.30 Драма «Табар ідзе ў неба» (12+).
18.05 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Незвычайныя вёскі».
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Воін» (12+).
23.30 Серыял «Прыліў» (18+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.15 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
7.35, 15.10 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).
8.10 «Лаві момант» (16+).
9.05, 14.50 «Ералаш» (6+).
9.35 Трылер «Фінансавы монстр» (12+).
11.35 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
12.50 Серыял «Каманда Б» (16+).
15.45, 1.50 «Супермачка» (16+).
16.50 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
17.55, 23.55 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 Серыял «Івановы — Івановы» (16+).
21.00, 0.55 Серыял «Вароніны. Канец эпохі» (12+).
22.00 Баявік «Зыходны код» (16+).
2.45 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.05 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
4.55 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква. 1930-я.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 13.40 «Вайна кланаў». Дак. фільм [СЦ].
8.30, 2.30 «Князь Пацёмкін. Святло і цені». Дак. серыял.
9.00, 22.20 «Шахеразада». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.15 XX стагоддзе. «Ролі, якія нас выбіраюць». Герард Ваксільеў. Фільм-канцэрт. 1980 год.
12.20, 18.40, 0.35 «Гульня ў бісер». «А. Дзюма. «Граф Монтэ-Крыста».
13.05 Жыццё выдатных ідэй. «Тайны блакітнага экрана».

14.30 «Неспадзяваны партрэт». Дак. серыял.
15.10 Пернікавы домік. «Ульчы. Людзі вялікай ракі» [СЦ].
15.40 «2 Вернік 2».
16.25 «Дробязі жыцця». Маст. фільм.
17.30 Лаўрэаты XVI міжнароднага конкурсу імя П. І. Чайкоўскага. Аляксандр Кантара (фартэ-піяна).
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Добрай ночы, малы!»
20.45 Ступені цывілізацыі. «Кабінет рэдкасцяў». Дак. фільм [СЦ].
21.40 «Энігма». Вайк-кэф Жан.
23.20 Колер часу. Пабла Пікаса. «Дзяўчынка на шары».

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Майстар і Маргарыта». 2007 год (16+).
6.50, 9.45, 11.00, 15.45, 17.00, 19.10, 20.40, 21.45, 23.00, 2.35, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30 Маст. фільм «13 даручэнняў» (16+).
8.35 Фільм-канцэрт «Вір». 1990 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Тацянай Візбар. 2008 год (12+).
13.00, 19.30 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1976 год (16+).
14.00 «Пад знакам «Пі». Дак. фільм (12+).
18.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока». В. Цой. «Дзеці хвілін». 2-я частка: «Радавацца трэба!» 2008 год (16+).
0.00 «Севалогія» з Севам Наўгародцавым: «Аўтограф». 2005 год (18+).
0.55 Маст. фільм «Эзоп» (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.20 Алімпійскія гульні. Camps to champs.
1.00, 4.00, 14.10, 18.50, 23.35 Веласпорт. Чэмпіят свету.
2.30, 7.25, 12.30, 21.15 Снукер. China Championship.
17.50 Тэніс. Кубак Лейвера.
23.05 Мотагонкі. EWC. All Access.

Кінакамедыя

1.10 Вяселле па абмене (16+).

3.10 Зачараваная Эла (12+).
5.00 Секс па дружбе (16+).
7.05 Секс на дзве ночы (18+).
8.45 Джэй і Маўклівы Боб наносяць удар у адказ (16+).
10.40 Будзь маім хлопцам на пяць хвілін (16+).
12.20 Усё пра мужчын (16+).
13.55 Вялікі куш (16+).
16.00 Начная змена (18+).
17.50 21 і болей (16+).
19.30 Вяселле найлепшага сябра (12+).
21.35 Аднакласніцы: легенда пра золата Фрытана (16+).
23.35 Правілы здыму: метад Хітча (12+).

ТВ3 ТВ3

6.00 М/ф (6+).
7.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.30 «Доктар I...» (16+)
8.00, 19.10, 3.15 «Чыста маскоўскія зайбствы». Серыял (12+).
9.35, 23.35 «Улегцы» (12+).
10.05, 13.05 «Суд ідзе» (16+).

11.05, 17.00 «Сляпяя» (12+).
12.05, 16.00 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.05, 18.00 «Варажбітка» (12+).
15.10 «Натуральны адбор» (12+).
21.00 «Напарніцы». Серыял (16+).
22.45, 4.50 «Знак якасці» (16+).
0.05 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.50 «Адступнікі». Трылер (16+).
5.30 «Нераскрытыя тайны» (12+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 17.50 Хелбой-2: залатая армія (16+).
8.50 Неверагодны Халк (16+).
11.15 Герцагіня (16+).
13.30 Малая на мільён (16+).
16.05 Забытае (16+).
20.10 Джуманджы (6+).
22.15 Пацучыныя бегі (12+).
0.25 Рукі-ногі за каханне (16+).
2.10 Дарыян Грэй (16+).
4.05 Мільён для чайнікаў (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

7.15 Паддубны (6+).
9.40 Горка!-2 (16+).
11.30 Любоў-маркоў-2 (12+).
13.30 Метад Лаўровай (16+).
15.20 Кандагар (16+).
17.15 Міфы (16+).
19.05 Шчасця! Здароўя! (16+)
20.40 Бой з ценем ЗД: апошні раўнд (16+).
23.00 Барвовы колер снегападу (16+).
1.35 Прыцяжэнне (12+).
3.50 Звычка расставацца (16+).
5.30 Дама пік (16+).

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
7.15, 14.20, 19.45, 4.25 Панарама 360 (16+).
8.05 Ледзяная дарога (16+).
8.50, 13.35 Інстынкт выжывання (16+).
9.35 Паўстанне: спадчына Нэйта Цёрнэра (16+).
10.25, 16.40 Аўта-SOS (16+).
11.10 Дзікі тунец (16+).
12.45 Асушыць акіян (16+).
15.05, 2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
15.55 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
17.25 Апошнія тайны Трэцяга рэйха (16+).
18.15, 22.10, 0.25, 3.35 Суперструктуры: цуды інжынерыі (16+).
20.30 Гарачая зона (16+).
22.55 Мяжа (16+).
23.40 Ліхтугі за мяжой (16+).
1.10 Эвакуацыя Зямлі (16+).
2.00 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
5.10 Займальнае навучанне (16+).
5.35 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15 Зроблена з другаснай сыравіны (12+).
8.25, 20.20, 0.00, 1.50 Залатая ліхаманка (16+).
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.35 Круты цюнінг (12+).
12.05, 23.05 Склады (12+).
13.00 Вулічная навучанне (16+).
18.30, 5.30 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
19.25, 7.10 Перш за ўсё — самалёты (12+).
00.55, 6.20 Эд Стафард: які выжыве (16+).
2.45 Кантакт (12+).
3.40 Як устроены Сусвет (12+).

ПУНКТЫ РОСТУ ДЛЯ СЕЛЬСКОЙ ЭКАНОМІКІ

Як дэпутаты заахвочваюць насельніцтва ўдзельнічаць у эканоміцы рэгіёна

Па выніках сацыялагічнага апытання «На якіх напрамках трэба ў першую чаргу сканцэнтраваны дзейнасць дэпутатам мясцовых Саветаў» на першым месцы знаходзіцца добраўпарадкаванне двароў і населеных пунктаў (54,6 % апытаных), а таксама рамонт дарог (53,9 %), на другім — камунальныя праблемы (33,3 %) і сацыяльная абарона насельніцтва (31,9 %), на трэцім — транспартнае абслугоўванне (22,0 %) і жыллёвыя праблемы (21,3 %). З гэтымі лічбамі азнаёміў дэпутатаў падчас наведвання імі Бялыніцкага раёна старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў Дзмітрый ХАРЫТОНЧЫК.

тыву грамадзян, далучаць іх да рашэння мясцовых праблем. Гэта спрыяе павышэнню грамадзянскай актыўнасці і дапамагае здымаць шэраг зваротаў у будучым, а выкарыстанне розных формаў работы па ўзаемадзеянні з выбаршчыкамі наладжвае даверныя адносіны паміж насельніцтвам і дэпутацкім корпусам.

ВЫРАШАЕМ ПРАБЛЕМЫ РАЗАМ

— Задаволенасць насельніцтва якасцю забеспячэння іх паўсядзённай жыццяздзейнасці шмат у чым залежыць ад якасці работы мясцовых Саветаў, — адзначыў Дзмітрый Харытончык. — Менавіта індывідуальны падыход да планавання развіцця кожнага раёна з улікам яго асаблівасцяў, матэрыяльна-тэхнічнай базы, існуючых вытворчасцяў, кадровага патэнцыялу, фінансавых магчымасцяў дазволіць у поўнай меры павысіць эканамічны патэнцыял і ўзро-

аб'ектаў, якія знаходзяцца на тэрыторыі сельскіх Саветаў. Падчас іх аналізуецца работа сельскагаспадарчых арганізацый, медыцынскага, гандлёвага, бытавога абслугоўвання, устаноў сацыяльнай сферы, абмяркоўваюцца задачы перспектыва развіцця, распрацоўваюцца мерапрыемствы па добраўпарадкаванні сельскіх населеных пунктаў.

У МЭТАХ ЗАНЯТАСЦІ

Саветаў дэпутатаў базавага ўзроўня актывізаваны намаганні па прыцягненні насельніцтва да праектнай

тэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь. Ініцыятыва рэалізуецца на тэрыторыі Краснапольскага, Слаўгарадскага, Чэрыкаўскага і Быхаўскага раёнаў і прадугледжвае стварэнне сеткі з 10 рэсурсных цэнтраў па навучанні садоўніцтву і ўключэнні незанятых прышкольных участкаў і участкаў асабістых дапаможных гаспадарак грамадзян пад стварэнне міні-гадавальнікаў пладовых раслін і ягаднікаў. Бюджэт праекта складае больш за 117 тысяч долараў. На тэрыторыі Горскага сельсавета гэтага ж раёна распачата рэалізацыя ініцыятывы «Парастак» у рамках праекта «Сеткавае ўзаемадзеянне для паляпшэння магчымасцяў занятасці ў сельскіх раёнах Магілёўскай вобласці», якая фінансуецца Еўрапейскім саюзам. Гэты праект рэалізуецца з удзелам Слаўгарадскага, Быхаўскага, Клічаўскага і Чэрыкаўскага раёнаў і Міжнароднага фонду развіцця сельскіх тэрыторый. Ён накіраваны на развіццё тэрыторый і паляпшэнне занятасці і самазанятасці насельніцтва.

З верасня ў Краснаполлі пачаў дзейнічаць Цэнтр дадатковай адукацыі дарослых, які быў створаны пры ўдзеле раённага Савета дэпутатаў і фінансавай падтрымцы Прадстаўніцтва таварыства «Deutscher Volkshochschul-Verbande.V.» (DVV International) у Беларусі. У Слаўгарадскім раёне рэалізуецца шэраг доўгатэрміновых сумесных з замежнымі партнёрамі праектаў.

І такіх прыкладаў шмат. Як паказвае практыка, ажыццяўленне праектнай дзейнасці на тэрыторыі раёнаў дазваляе паступова развіваць ініцыя-

РЭЗЕРВ ДЛЯ ЭКАНОМІКІ

На асаблівым кантролі застаецца рэалізацыя Дэкрэта Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 3 «Аб садзейнічэнні занятасці насельніцтва». Ва ўсіх раёнах вобласці, а таксама Магілёве і Бабруйску працуюць пастаянна дзеючыя камісіі па каардынацыі гэтай работы. У сваёй дзейнасці яны практыкуюць выязныя пасяджэнні, міні-кірмашы вакансій. Асноўная работа камісій накіравана на ўцягненне незанятага насельніцтва ў эканоміку раёнаў, стымуляванне самазанятасці грамадзян, правядзенне шырокай інфармацыйна-растлумачальнай работы. З моманту стварэння камісій на пасяджэннях разгледжаны справы больш чым 43 тысяч грамадзян. Непасрэдна камісіямі працаўладкавана 1335 чалавек, у два разы павялічылася колькасць фізічных асоб, якія пажадалі легалізаваць сваю дзейнасць. Працягваецца работа па аналізе сітуацыі з грамадзянамі, якія знаходзяцца ў базе даных са статусам «не заняты ў эканоміцы». Вялікую частку не занятых у эканоміцы складаюць мужчыны — 68,2 %. Сярэднестатыстычны партрэт грамадзяніна, які не працуе, выглядае наступным чынам: мужчына ва ўзросце ад 31 да 40 гадоў з базавай або агульнай адукацыяй, са стажам работы ад 5 да 20 гадоў і перыядам выплаты адлічэнняў у ФСАН ад 5 да 15 гадоў. Гэтая людзі наш пэўны рэзерв, за які неабходна «пазмагання», каб вярнуць іх у эканоміку вобласці.

**Запісала Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота БелТА.**

У Краснапольскім лягасе.

ЦІКАВЫ ВОПЫТ

Якая праца больш цэніцца?

Дзіцячая пляцоўка і «Дзённік у дапамогу дэпутату»:

што за цікавыя праекты рэалізуе Магілёўская абласная асацыяцыя мясцовых Саветаў дэпутатаў

Што ўяўляюць сабой асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў, «МС» на сваіх старонках ужо неаднаразова расказвала: сёння іх у краіне налічваецца пакуль што тры (у Гродзенскай, Віцебскай і Магілёўскай абласцях). Фарміраванні маладыя, вопыт толькі напрацоўваюць, але нягледзячы на гэта ўжо ёсць нямала прыкладаў таго, што абраны шлях па стварэнні гэтых інстытуцый правільны. Пра работу Магілёўскай абласной асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў па ўстойлівым развіцці тэрыторый, садзейнічэнні прадстаўнікам органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання ў вырашэнні пытанняў мясцовага значэння расказаў яе старшыня Анатоль МАЦЮЛІН падчас сустрэчы спікера Савета Рэспублікі Міхаіла Мясніковіча з прадстаўнікамі дэпутацкага корпуса ў Бялыніцкім раёне.

Нагадаем, што гэтае аб'яднанне народных абраннікаў Магілёўскага рэгіёна існуе чатыры гады. Як і любая арганізацыя, асацыяцыя мае свае мэты і задачы, якія замацаваны ў статucie.

— Першыя гады работы мы планавалі свой удзел з улікам дабрачынных унёскаў дэпутатаў мясцовых Саветаў, а таксама ахвяраванняў прадпрыемстваў, — кажа Анатоль Мацюлін. — Нашай увагай былі ахоплены толькі дабрачынныя акцыі напярэдадні Новага года ў межах рэспубліканскай акцыі «Нашы дзеці».

Ён звярнуў увагу, што ў такіх умовах было складана ўдзельнічаць у вырашэнні праблем, якія існуюць у рэгіёнах. А іх нямала. Пачынаючы ад уладкавання дзіцячых пляцовак, дваровых паркоўкаў, рэканструкцыі мемарыяльных комплексаў і грамадзянскіх могілак да будаўніцтва помпавых станцый для водаадвядзення і станцый абезжелезвання.

— Важна разумець, што ўсё гэта неабходна людзям. І наша задача — вызначыць першаступеннасць праблемы акругі, рэгіёна, — кажа ён. — Тут на першы план сярод задач асацыяцыі выходзіць навучанне прадстаўнікоў органаў мясцовага самакіравання. Калі правільна абраная мэта, тады яна падтрымліваецца насельніцтвам як фінансава, так і фізічна. Бо ўласная праца цэніцца больш.

Таму акрамя арганізацыі спарорніцтваў сярод органаў мясцовага самакіравання асацыяцыя шукала сродкі для іх навучання з прыцягненнем міжнародных партнёраў і крыніц. Былі зроблены і самастойныя спробы прыцягнення сродкаў, і з дапамогай латвійскіх калег. Адна з іх прынесла вынік. Асацыяцыя цяпер рэалізуе праект «Эфектыўнае ўзаемадзеянне, сучаснае кіраванне — устойлівы вынік», які фінансуецца варшаўскім пасольствам Каралеўства Нідэрландаў. Дзякуючы гэтаму быў праведзены семінар-нарада для старшын гарадскіх і раённых Саветаў дэпутатаў, старшын сельсаветаў, а таксама дэпутатаў і прадстаўнікоў органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання на тэму «Заканадаўства ў галіне самакіравання, правы грамадскасці для эфектыўнага ўзаемадзеяння ў вырашэнні мясцовых праблем».

Акрамя таго, шэсць дзён маладыя народныя абраннікі і ўпершыню абраныя дэпутаты з усіх раёнаў Магілёўшчыны навучаліся на семінарах і трэнінгах эфектыўнай камунікацыі для вызначэння патрэб мясцовага грамадства, знаёміліся з асновамі стратэгічнага планавання развіцця тэрыторый. Вынікам навучання стаў конкурс ініцыятывы сярод дэпутатаў, дзе пяць народных абраннікаў атрымалі рэсурсы для іх рэалізацыі.

(Заканчэнне на 14-й стар.)

Філіял «Слаўгарадскі».

вень жыцця насельніцтва. Ва ўсіх раёнах вобласці распрацаваны планы развіцця да 2020 года, дзе ўсе параметры падмацаваны комплекснымі мерапрыемствамі ў разрэзе кожнай галіны і арганізацыі.

Асаблівую ролю ў рабоце Саветаў усіх узроўняў адыгрываюць органы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання (ОТГС). Яны прымаюць актыўны ўдзел у наведванні парадку на зямлі — арганізуюць жыхароў на ўдзел у суботніках для добраўпарадкавання дваровых тэрыторый, вуліц, грамадзянскіх могілак, месцаў воінскіх пахаванняў. У Бабруйску і Магілёве, а таксама Бялыніцкім, Горацкім, Дрыбінскім, Касцюковіцкім, Мсціслаўскім, Чэрыкаўскім і іншых раёнах шырока выкарыстоўваецца такая форма, як долевы ўдзел жыхароў пры добраўпарадкаванні населеных пунктаў.

Добрыя вынікі паказала практыка правядзення выязных сумесных пасяджэнняў прэзідыума райсавета і райвыканкама з наведваннем

дзейнасці, якая спрыяе вырашэнню важных сацыяльных і эканамічных праблем у раёнах. Летась у Краснапольскім раёне мясцовым фондам развіцця «Старт-Усход» рэалізаваны праект «Зялёная эканоміка саду — рэінвеставанне ў развіццё вёскі», які быў падтрыманы Праграмай малых грантаў Глобалнага экалагічнага фонду. У рамках праекта ўзмоцнена база гадавальных і дзяржаўнай установе адукацыі «Пачапоўскі вучэбна-педагагічны комплекс дзіцячы сад — сярэдняй школа», пасаджаны фруктовы сад у вёсцы Казеле. У 2019 годзе мясцовым фондам распачата рэалізацыя новай экалагічнай ініцыятывы «Зялёная эканоміка саду для будучага вёскі» ў рамках праекта «Уцягненне грамадскасці ў экалагічны маніторынг і паляпшэнне кіравання аховай навакольнага асяроддзя на мясцовым узроўні», які фінансуецца Еўрапейскім саюзам і рэалізуецца Праграмай развіцця ААН у партнёрстве з Мініс-

Якая праца больш цэніцца?

(Заканчэнне.)

Пачатак на 13-й стар. «МС».)

Цяпер у асацыяцыі распрацоўваюць макет «Дзённіка ў дапамогу дэпутату». Дакумент будзе ўтрымліваць заканадаўчыя нормы ў галіне самакіравання і грамадзянскіх правоў, існуючы вопыт удзелу грамадства ў працэсах прыняцця рашэнняў, станоўчыя прыклады вырашэння мясцовых праблем у Беларусі пры ўдзеле грамадства. Адмысловы раздзел будзе прысвечаны арганізацыі работы з грамадскасцю для стратэгічнага планавання развіцця тэрыторыі.

Таксама Анатоль Мацюлін паведаміў, што заканчваецца работа па стварэнні сайта асацыяцыі.

— Гэта платформа для абмену вопытам і інфармацыяй, — сказаў ён. — Вэб-рэсурс дасць магчымасць атрымаць зваротную сувязь ад дэпутатаў, а таксама дзякуючы яму грамадскасць і недзяржаўныя грамадскія арганізацыі змогуць прапанаваць свае ідэі па вырашэнні мясцовых праблем.

Вяртаючыся да тэмы сродкаў, без якіх немагчымыя ніякія кардынальныя зрухі, трэба сказаць, што сёлета ўпершыню пры падтрымцы фінансавага ўпраўлення аблвыканкама былі вызначаны і сабраны членскія ўзносы ў памеры 123 тысяч рублёў. На што накіравалі гэтыя грошы? Больш за палову сумы пайшло на падтрымку дэпутатацкіх ініцыятыў, якія былі разгледжаны і падтрыманы на пасяджэннях сесій і прэзідыумаў абласнога Савета дэпутатаў, гар- і райсаветаў.

Вынікам навучання стаў конкурс ініцыятыў сярод дэпутатаў, дзе пяць народных абраннікаў атрымалі рэсурсы для іх рэалізацыі.

Што гэта за ініцыятывы? Калі ласка, прыклады. У Чавусах 600 рублёў было накіравана на садзейнічанне жыхарам мікрараёна Ільнозавод у добраўпарадкаванні дзіцячай пляцоўкі, у Краснаполлі — 1275 рублёў на добраўпарадкаванне дзіцячай гульнявой пляцоўкі мікрараёна Машэраўскі, Семукацкаму сельвыканкаму выдзелена 1862 рублі для набыцця дзіцячага спартыўнага абсталявання для пляцоўкі ў парку вёскі Вялікія Бялевічы. Таксама больш за 1200 рублёў было выкарыстана для добраўпарадкавання дзіцячых пляцовак у аграгарадках Мушына, Разанцы і ў вёсцы Пастарнакі. Не застаўся без увагі і абласны цэнтр: 600 рублёў спатрэбіліся для добраўпарадкавання двара па вуліцы Маўчанскага ў межах дамоў 40, 42 і 44.

Гэта далёка не ўсе рэалізаваныя ініцыятывы — іх звыш трыццаці.

— У большасці выпадкаў праекты маюць сацыяльны характар і накіраваны на паляпшэнне месцаў пражывання людзей. Але гэта толькі пачатак, — упэўнены Анатоль Мацюлін. — Мы ўсе вучымся, наперадзе ў нас глыбокае вывучэнне праблем рэгіёнаў эканамічнага і экалагічнага характару, правядзенне аналізу з удзелам органаў самакіравання і прапановы па іх вырашэнні ў органы выканаўчай і распарадкачай улады Магілёўскай вобласці, актыўныя пошукі фінансаў з іншых законных крыніц.

Вольга АНУФРЫЕВА.

МЯСЦОВЫ ЧАС

Рэгіён вялікіх магчымасцяў

Трохі гісторыі, другі ўраджай гарошку, каштоўная рыба і драўніна для англічан

Сёння наш аповед пра прэс-тур у Быхаўскі раён, які быў арганізаваны пад эгідай Нацыянальнага прэс-цэнтра «Малая Радзіма — вялікая зямля».

Афіцыйнай датай заснавання горада Быхава лічыцца 1370 год, хоць, на думку мясцовых гідаў, дата гэтая ўмоўная. Аднай з першых пісьмовых крыніц, дзе згадваецца Быхаў, з'яўляецца «спіс гарадоў рускіх далёкіх і блізкіх», напісаны не раней 1380 года.

Ёсць шмат паданняў і легендаў аб паходжанні назвы горада. Найбольш распаўсюджаная з іх апавядае, што на месцы Быхава жыхары хаваліся ад ворагаў — «быў хоў». Ёсць і яшчэ адна гіпотэза, паводле якой сваю назву населены пункт атрымаў ад слова «бухавіца» — так у Сярэднявеччы называлі гарматы. У гэтым горадзе выраблялі і іншую зброю: марціры, шматствольныя ўстаноўкі, напрыклад, «арганы», «шмыгаўніцы». Майстэрня называлася «людвісарня» і была заснаваная пры Хадкевічах у другой палове XVI стагоддзя. Прычым ядры вырабляліся як з чыгуну, так і з дрэва і нават са шкла. Да 1918 года быхаўскія гарматы яшчэ захоўваліся на тэрыторыі замка. Адно з іх сёння можна убачыць у Магілёве.

Быхаўшчына з'яўляецца лідарам па колькасці археалагічных помнікаў у Беларусі — толькі афіцыйна іх налічваецца 157. Гэты факт сведчыць пра тое, што першыя людзі з'явіліся на гэтай зямлі з пачаткам адступлення ледніка, а выяўленыя тут археалагічныя помнікі адносяцца да эпохі каменнага, бронзавага, жалезнага вякоў і эпохі Сярэднявечча.

Некалькі слоў аб банках

Па словах **старшыні Быхаўскага райвыканкама Дзмітрыя МАРЦІНОВІЧА**, у раёне знаходзіцца 176 населеных пунктаў і дзевяць сельсаветаў, у якіх пражывае каля 29 тысяч чалавек. Штогод раён экспартуе сваёй прадукцыі за мяжу на 13 мільёнаў долараў.

Не так даўно ў райцэнтры ўрачыста адкрылі новы 40-кватэрны жылы дом. Кватэры ў ім атрымалі 195 маючых патрэбу (у тым ліку 184 чалавекі з 34 шматдзетных сем'яў). Але цяпер на жыллёвым уліку стаіць 1,5 тысячы сем'яў, з якіх 100 шматдзетныя. Няшмат? Але для невялікага раёна і не мала. З усімі шматдзетнымі цяпер персанальна працуюць спецыялісты. Такія сем'і атрымліваюць жыллё згодна з 240-м указам, але ёсць адно маленькае «кале». Гэта крэдыты мінулых гадоў той ці іншай сем'і. З будаўніцтвам жылля невырашальных задач няма — праблема ў былых не зусім добрых крэдытных гісторыях. Часта ў гэтым вінаватыя і самі атрымальнікі крэдытаў. Разам з тым з сітуацыі трэба неяк выходзіць.

Старшыня Быхаўскага райвыканкама Дзмітрый МАРЦІНОВІЧ.

Намеснік старшыні райвыканкама Віктар ПУГАЧ лічыць, што пытанне гэтае не вырашаецца на ўзроўні раённай адміністрацыі. Тут неабходна памяняць прынцыповае стаўленне да крэдытных гісторыяў у шматдзетных. А гэта ўжо прэрагатыва Нацбанка...

У далёкую Японію

Падчас займальнай экскурсіі па Быхаўскім агароднінасушыльным заводзе мы на ўласныя вочы ўбачылі, як вырабляецца любімая многімі кабакчова ікра, як пакуюцца кукуруза і зялёны гарошак.

Кіраўнік прадпрыемства Таццяна КОРАНЬ расказала, што ААТ «Быхаўскі кансервава-агароднінасушыльны завод» невыпадкава называе сябе «прадпрыемствам вялікіх магчымасцяў». У яго асартыменце — джэм, варэнне, павідла, кетчупы, соусы, таматныя сокі, нектары, салаты, закускі, гарніры — усяго каля 200 найменняў. Тут кансервуюць памідоры, агуркі, моркву, буракі, фасолію. Абавязковае патрабаванне да сыравіны — натуральнасць і экалагічная чысціня. І яшчэ адзін прынцып: упакоўка — толькі шкляная або металічная. За змену выпускаецца 100—120 тысяч адзінак прадукцыі.

На экспарт больш чым у 20 краін — ад Канады да Аўстраліі — адпраўляюць кукурузу і зялёны гарошак, кабакчовую ікру і бярозавы сок. Па словах **выканаўчага дырэктара завода Аляксандра МАРОЗАВА**, нядаўна прадукцыяй зацікавілася Японія.

— Аднаго бярозавага соку замовілі восем найменняў. І чыстага, і на травах: з мелісай, чаборам. А яшчэ кукурузу, гарошак, клубнічнае і парэчкавае варэнне, перацёртыя з цукрам журавіны. Праўда, ёсць нюанс: цукру ў прысмакі папрасілі дадаваць менш. Хутка адгрузім ім першую партыю тавару, — растлумачыў суразмоўнік. Беларускі зялёны гарошак у параўнанні з кітайскім аказаўся на вышыні — японцы былі ў захапленні, расказвае прадстаўнік прадпрыемства.

Толькі за апошнія тры гады прадпрыемства асвоіла 27 відаў новай прадукцыі. У іх ліку дзіцячыя соусы і сок. На экспарт сёння ідзе каля 40 % прадукцыі.

А нядаўна ўпершыню ў вобласці на дапаможнай гаспадарцы завода вырасцілі другі ўраджай зялёнага гарошку. Дзякуючы такому ўда-

ламу эксперыменту ў завода з'явілася дадатковая магчымасць добра зарабіць. Цяпер пачалася ўборка другога ўраджаю — і вынік парадаваў. **Лета расцягнулася яшчэ на два тыдні. І галоўнае, у гэты перыяд гарошак зусім не трэба абараняць ад шкоднікаў. Шкодныя казуркі ўжо закопваюцца ў зямлю перад зімовай сцюжай. Вось і атрымліваецца некрануты прадукт, і абсалютна экалагічна чысты.**

«Пасадзілі суперранішняе венгерскае насенне. Напярэдадні прыступілі да ўборкі ўраджаю, якую плануем завяршыць на працягу двух тыдняў. Занята пад другі ўраджай зялёнага гарошку ў гаспадарцы — 250 гектараў. У пачатку кастрычніка пачнем прыбіраць з палёў кіргізскую фасолію, якую таксама вырасцілі ўпершыню. Цяпер стараемся паспець больш выпусціць запатрабаванай прадукцыі з гарошку. У сувязі з тым, што ў краінах, якія пастаўляюць гэтую культуру, ураджай быў нізкі, цана на яго вырасла. Кошт гатовага прадукту павялічыўся амаль у 1,5 разы. А мы сёлета атрымалі ўласнай сыравіны ў разы больш».

Экспарт прадпрыемства летась склаў у грашовым выражэнні 2,5 мільёна долараў. Значная яго частка ідзе ў Расію. Цікава, што летась Быхаўскі завод, шырока прадстаўлены на расійскім рынку, выпусціў новы від экспертнай прадукцыі — узвары. Эксперымент аказаўся паспяховым, асаблівым попытам вішнёвыя узвары карысталіся на поўначы Расіі, і сёлета пастаўкі гэтай прадукцыі павялічыліся.

Англічан «парадуем» слупамі

Быхаўскі лясгас летась у снежны адкрыў цэх па вытворчасці акоранай і ацыліндраванай драўніны і амаль 100 % сваёй прадукцыі пастаўляе на знешні рынак. Як адзначыў

дырэктар лясгаса дэпутат Быхаўскага раённага Савета Віктар КУЗНЯЦОЎ (на фота), у асноўным прадукцыя ідзе праз пасярэднікаў на англійскі рынак. Там з беларускіх калоў і слупоў робяць платы, адгароджваюць выпасы для авечак і зямельныя ўчасткі.

«Мы пачалі інтэнсіўна займацца перапрацоўкай менавіта дробнатарнай і нізкагатункавай драўніны. Аказалася, гэта вельмі добрая ніша. На ўчастку

былога аэрадрома пабудавалі цэх, на гэта пайшоў год. Закупілі абсталяванне ў растэрмінаўку. Працуем у трохзменным рэжыме. Ёсць яшчэ цэх лесапілавання, — расказвае дэпутат. — Простыя вычышчаныя калы прадаём як пазалочаныя калодачкі — па 130 еўра за кубічны метр». Паводле яго слоў, асноўныя краіны — спажыўцы прадукцыі — Германія, Бельгія і Прыбалтыка.

Шэраг фірмаў сталі пастаяннымі партнёрамі лясгаса. Ём зручна, што тут у любы час можна загрузіцца і аформіць дакументы — на месцы ёсць зона мытнага афармлення. У жніўні, напрыклад, адсюль пайшло 1024 кубаметры прадукцыі — гэта 40 машынагрузаў.

Кажучы пра аб'ёмы вытворчасці, Віктар Кузняцоў адзначаў, што ў грашовым выражэнні месячны экспарт дасягае ў сярэднім 120 тысяч долараў. Сярэдні заробак работнікаў цэха складае 1130 рублёў.

Зімой і летам плюс 12 градусаў

На фарэлевай гаспадарцы «Лохва» з канца 2013 года рэалізуецца інавацыйны праект па гадоўлі рыб каштоўных парод. За гэтыя гады прадпрыемства стала найбуйнейшым у сферы таварнага вырошчвання стронгі, нарасціла аб'ёмы вытворчасці жывой рыбы са 110 тон да 550 тон за год.

У акцыянернага таварыства ёсць філіялы ў Бялыніцкім, Касцюковіцкім раёнах і ў Горках. Летась устанавілі новае абсталяванне па ўпакоўцы астуджанай рыбы, таксама адкрылі новы ўчастак па вытворчасці ікры вяселкавай фарэлі.

«Пастаўка рыбы ажыццяўляецца ў Беларусі галоўным чынам у вялікія фарматныя крамы. Экспарт у асноўным ідзе ў Расію, пераважна астуджанай рыбы», — расказвае **галоўны інжынер Дзмітрый ЛУКАШЭВІЧ**. Па яго словах, каб вырасціць рыбу да прадажнага выгляду — вагой каля

800 грамаў — трэба не менш за восем месяцаў.

Адзінае адрозненне тутэйшай стронгі ад нарвежскай — тое, што жыве яна не ў марской, а ў прэснай вадзе, здабытай з артэзіянскай свідравіны. У штучных вадаёмах цэлы год падтрымліваецца стабільная тэмпература — плюс 12 градусаў. Летась на экспарце «Лохва» зарабіла больш за мільён долараў.

Сяргей КУРКАЧ.

• Неабходны каментарый

Дзмітрый ХАРЫТОНЧЫК, старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў:

— Работа, якая праводзіцца Асацыяцыяй у адукацыйнай, інфармацыйна-камунікацыйнай, кансультатываючай сферах, у цэлым спрыяе павышэнню якасці работы мясцовых Саветаў, умацаванню «зваротнай» сувязі дэпутатаў з корпусам і грамадзян, павышэнню ступені даверу насельніцтва да Саветаў і аказання станоўчага ўплыву насельніцтва ў вырашэнні пытанняў мясцовага значэння.

ГОРАД СА СМАКАМ КАВЫ

У Гродне амаль кожны тыдзень адкрываюцца бары і кафейні, але іх не хапае

Бязвіз і Дэкрэт № 7 аб развіцці прадпрымальніцтва далі прыкметны штуршок для развіцця сферы абслугоўвання. У Гродне за два з паловай гады адкрыта больш за 40 аб'ектаў грамадскага харчавання агульнай умяшчальнасцю 1300 месцаў. Найбольш папулярнымі робяцца бары і кавярні новага фармату.

Змяненні ў першую чаргу заўважаюць самі гродзенцы. Людміла і Геннадзь, якія шпацыравалі па гарадскіх вуліцах, адзначылі, што па колькасці і якасці харчовага сэрвісу Гродна набліжаецца да еўрапейскіх гарадоў. У новы імідж, на іх думку, уносіць уклад лаўнж-кафэ на даху гандлёвага цэнтра.

— Гэта сапраўды нешта новае, што асвятляе стыль горада, да таго ж даху зверну прыгожа глядзяцца, яны сталі акуратныя, вельмі захапляе панарама, — выказала сваю думку Людміла.

Панарамная кавярня на даху працуе другі год. Гэта сезонны аб'ект з лёгкім меню, але, магчыма, будзе працаваць і на працягу года, паведаміла прадстаўнік адміністрацыі ўстановы Вольга Уладзіміраўна. На яе думку, наведвальнікаў вабіць менавіта новы фар-

мат. Сюды з задавальненнем прыходзяць не толькі гродзенцы, але і шматлікія турысты. Ідэя яго стварэння ўзята ў суседзях — літоўцаў.

Кавярня гатова прыняць і замежных турыстаў — супрацоўнікі ведаюць замежныя мовы, адпаведна распрацавана і меню. Дызайн даволі арыгінальны: вы нібыта знаходзіцеся ў дэндэраіі, тут ёсць і манчжурскі арэх, і буякі, і нават клубнікі. І гоць у меню шмат страў з хэтымі ягадамі, яны растуць тут у якасці дэкарацыі.

Хутка новая кавярня з'явіцца каля чыгуначнага вакзала, паведамілі ва ўпраўленні гандлю гарвыканкама. Адкрыць яе плануе прадпрымальнік з Гродзенскага раёна. Гараджане добра ведаюць яго тарты, якія выпякаюцца

ў кандытарскім цэху аграгарадка Парэчча. Бізнесмен мяркуе пашырыць сваю вытворчасць і адкрыць цэх у Гродне, а разам з ім яшчэ і кавярню. Для аб'екта харчавання выдзелены ўчастак у цэнтры горада, недалёка ад гіпермаркета. Раней тут знаходзілася чэбурачня, але згодна з генпланам яе знеслі два гады таму для пашырэння дарогі. А напаліць павінен з'явіцца доволі цікавы на выгляд двухузроўневы аб'ект, у якім шмат шкла і крыху бетону.

Увогуле, аб'екты харчавання робяцца папулярнымі ў інвестараў. Амаль кожны тыдзень на карце горада з'яўляецца новая ўстанова. З пачатку года іх адкрыта больш за дзясятак, а ўсяго ў абласным цэнтры — амаль 460. Яны

разлічаны на 27 тысяч месцаў.

— На момант прыняцця бязвізавага рэжыму далёка не ўсе ўстановы былі гатовы прыняць іншаземных турыстаў. Не было меню на замежных мовах, не валодаў імі і персанал, былі праблемы з сістэмай інтэрнэту Wi-Fi, — кажа **начальнік упраўлення гандлю і паслуг Гродзенскага гарвыканкама Алена ГРЭБЕНЬ**. — На сённяшні дзень сітуацыя значна змянілася. Аб'екты харчавання працуюць з турфірмамі і арганізуюць харчаванне па запыце, у тым ліку з музычным суправаджэннем.

Нядаўна стан гандлю і грамадскага харчавання быў разгледжаны на сесіі гарсавета. Дэпутаты праехалі па некаторых аб'ектах, каб бліжэй з самым цэнтрам старога горада, у гістарычным будынку. Але такіх пунктаў з прапановамі страў нацыянальнай кухні ў горадзе недастаткова, лічыць Надзея Грэбень.

Падчас выязной сесіі прагучала думка, што пагранічны Гродна адстае ад таго ж Брэста па насы-

чанасці такімі аб'ектамі, прытым што нарматыў выконваецца. У горадзе 42 пасадачныя месцы на тысячу чалавек пры норме 40 месцаў. Але гэтыя нормы, відавочна, будуць пераглядацца. Што датычыцца абласнога цэнтра, то сфера харчавання будзе развівацца за кошт будаўніцтва новых і рэканструкцыі старых будынкаў. Магчыма, у хуткім часе ў Гродне з'явіцца і першы ў горадзе рэстаран хуткага харчавання «Макдональдс». Для яго будаўніцтва ўжо выдзелены зямельны ўчастак, паведамілі ў гарвыканкаме.

Старшыня Гродзенскага гарадскога Савета дэпутатаў Барыс ФЭДАРАЎ:

— У найбліжэйшы час чакаецца адкрыццё яшчэ некалькіх аб'ектаў харчавання, актыўна развіваецца работа нестачыярных устаноў, у тым ліку фудтракаў. Яшчэ зусім нядаўна іх

наогул не было ў горадзе, а цяпер на аукцыёнах за месцы ў цэнтры вядзецца сапраўдная барацьба. Гэта сведчыць пра тое, што паток турыстаў расце і ў горадзе ёсць каму іх прыняць і накарміць.

Як стала вядома, не ўсе аб'екты харчавання працуюць па правілах. Некалькім гродзенскім барам літаральна днямі на планёрцы ў гарвыканкаме вынесена папярэджанне, перадае тэлеканал «Гродна плюс». Часова абмежаваны рэжым работы бару «Мята» на вуліцы Маставой. Ён будзе працаваць да першай гадзіны ночы, пакуль не будуць выпраўлены заўвагі. Узятая на кантроль работа бара Cuba з-за парушэння графіку работы. Дадзены час для выпраўлення заўваг бару «Рэактар». Усе пералічаныя бары знаходзяцца ў цэнтры горада.

Маргарыта УШКЕВІЧ. Фота аўтара.

23 октября 2019 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ

№ 14-А/2019

о проведении открытого аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь га	Целевое назначение	Наличие ограничений	Срок аренды, лет	Начальная стоимость, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку докум-ции, руб.
1	Ул. Богдана Хмельницкого (остановка общественного транспорта «ул. Бакунина», нечетная сторона)	340100000006005811	0,0031	Для строительства (установки) и обслуживания легкотипного торгового павильона и (или) павильона бытового обслуживания населения	Ограничений в использовании не имеет	5	417,32	20,00	2 496,36
2	По ул. Нижнебрилевской (поз. № 1)	340100000004001408	0,0160	Для строительства (установки) и обслуживания легкотипного торгового павильона и (или) павильона бытового обслуживания населения	Охранная зона линий связи и радиодифракции, водоохранная зона рек и водоемов	5	1 330,63	50,00	2 390,40
3	По ул. Могилевской в районе строительного магазина «ОМА»	340100000003003379	1,4077	Для строительства торгово-развлекательного комплекса или объектов гостиничного назначения, или здания специализированного культурно-просветительского и зрелищного назначения, или здания специализированного общественного питания, или здания специализированного финансового назначения, или здания специализированного розничной торговли, или здания специализированного бытового обслуживания населения	Охранная зона электрических сетей, сетей и сооружений канализации, водоохранная зона рек и водоемов, сетей и сооружений теплоснабжения	5	123 677,28	6 200,00	2 449,90
4	В микрорайоне 59Б	340100000006005680	2,6500	Для строительства многофункционального комплекса (магазин продовольственных товаров, магазин промышленных товаров, баня, парикмахерская, мастерские бытового обслуживания населения)	Охранные зоны сетей и сооружений теплоснабжения, электрических сетей, объектов газораспределительной системы, зона санитарной охраны водопроводных сооружений	5	229 056,20	11 500,00	5 844,03

1. Организатор аукциона — Коммунальное топографо-геодезическое унитарное предприятие «Гомельгеодезцентр» (далее — Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр»).

2. Аукцион проводится комиссией, созданной Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр», в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории осуществляется согласно техническим условиям, выданным эксплуатирующими и согласующими организациями на стадии производства проектно-изыскательских работ. Желаящим предварительно ознакомиться с документами и характеристикой расположенных на участке инженерных коммуникаций, строений, сооружений, инженерно-технических условий необходимо обращаться в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» (г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. № 3—6, № 3—14).

3. Аукцион состоится 23 октября 2019 г. в 14.30 в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, каб. 115, при наличии не менее двух участников на каждый лот. Если заявление на участие подано только одним гражданином, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем, право аренды земельного участка предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

4. К участию в аукционе допускаются граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, а также иностранные юридические лица, иностранные граждане, консолидированные участники, которые в указанные в извещении сроки внесли задаток для участия в аукционе на следующий счет: р/с BY74 BAPB 3012 2030 8001 3000 0000 в филиале ГОУ ОАО «Белагпропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, УНП 400230163, БИК BAPBVY2X. Получатель платежа — Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр». Наименование платежа — оплата задатка за участие в аукционе. Кроме того, НЕОБХОДИМО открыть текущий расчетный счет (транзитный счет) в филиале ГОУ ОАО «Белагпропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30 — для возврата задатка за участие в аукционе (в случае «непобеды» на аукционных торгах) — это только для физических лиц. Индивидуальные предприниматели и юридические лица производят оплату задатка со своего расчетного счета.

Перечень документов предоставляемых участником:

4.1 заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; гражданам РБ — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность.

4.2 представители или уполномоченные должностные лица Республики Беларусь — доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

4.3 индивидуальные предприниматели — копию свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования;

4.4 представители гражданина или индивидуального предпринимателя — нотариально удостоверенную доверенность;

4.5 при подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность, и его копию.

5. По желанию «потенциального покупателя» Организатор аукциона осуществляет показ земельного участка на местности.

6. Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности в процессе подготовки и проведения аукциона.

5. Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации, победитель обязан возместить организатору торгов затраты на подготовку и проведение аукциона. Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона.

7. Гомельским городским исполнительным комитетом в установленном законодательством порядке может быть предоставлена рассрочка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления рассрочки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

8. Заявления для участия в аукционных торгах принимаются Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр» с 20 сентября по 21 октября 2019 г. включительно. Дни приема: понедельник, среда, пятница с 08.00 до 16.30 (обед — 12.00—13.00) по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. 3-6, 3-14.

Контактный телефон +375 232 30 12 46. Информация размещена на сайте: www.geodezcentr.by либо gomeloblzem.by

СМАЧНА І КАРЫСНА

Плошчы плодова-ягодных насаджэнняў у Брэсцкай вобласці плануюць абнавіць і пашырыць

Адпаведны комплекс мерапрыемстваў распрацаваны Брэсцкім абласным выканаўчым камітэтам і ўзгоднены з Міністэрствам сельскай гаспадаркі і харчавання.

Пра неабходнасць абнаўлення, пераспецыялізацыі і пашырэння плодова-ягодных насаджэнняў у рэгіёне ішла гаворка падчас рабочай паездкі кіраўніка дзяржавы ў Баранавіцкі раён сёлета 22 сакавіка. Гэтае пытанне трымае на кантролі старшыня Савета Рэспублікі, упаўнаважаны прадстаўнік кіраўніка дзяржавы ў Брэсцкай вобласці Міхаіл Мясніковіч.

Як паведамляе прэс-служба верхняй палаты беларускага парламента, інвентарызацыя плодова-ягодных насаджэнняў, праведзеная мясцовымі ўладамі, паказала, што ў вобласці налічваецца 6,5 тысячы гектараў шматгадовых насаджэнняў, у тым ліку семечкавых — 4,4 тысячы, костачкавых — 0,1 тысячы, ягадных — 2 тысячы гектараў. План прадугледжвае эфектыўнае выкарыстанне гэтых плошчаў з улікам глебава-кліматчных асаблівасцяў рэгіёна і аграгатацкіх умоў.

НАЙСТАРЭЙШЫЯ БРЭСЦКІЯ КНІГІ

Факсімільнае выданне Брэсцкай Бібліі і электронная копія кнігі Брэсцкага магістрата перададзены бібліятэкам горада

Падарункі да юбілею Брэста не скончыліся на святкаванні. Як вядома, адным з самых значных і знакавых з іх стаў арыгінал Брэсцкай Бібліі, якую перадаў у дар братаўчанам Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка. А на вязным пасаджэнні Бібліятэчнай Асамблеі Еўразіі, якую Брэст прыняў у якасці культурнай сталіцы СНД на мінулым тыдні, адбылася ўрачыстая перадача факсімільнага выдання Брэсцкай Бібліі і электроннай копіі кнігі Брэсцкага магістрата 1623—1626 гадоў.

Арыгінал Бібліі — вельмі каштоўны экспанат, ён прабуе скрупулёзнай даследчай работы. Зразумела, убачыць яго наведвальнікам музея горада пакуль што нельга. А вось паглядзець альбо нават дакрануцца да сучаснай

копіі каштоўнай кнігі цяпер можна: кампанія «Белнафтастрах» прафінансавала выданне, якое ажыццявіла Нацыянальная бібліятэка. Цяпер 10 з 11 факсіміль будучы захоўвацца ў Брэсце. Падарунак уручыў генеральны дырэктар кампаніі Анатоль Чайчыц.

Ініцыятарамі другога кніжнага праекта выступілі дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Вольга Папко, Леанід Брыч, Анатоль Дашко, Валянцін Мілашэўскі пры падтрымцы Галоўнага ўпраўлення Нацыянальнага банка Беларусі па Брэсцкай вобласці. Была зроблена электронная копія кнігі Брэсцкага магістрата за 1623—1626 гады. Гэта выданне старэйшае за Брэсцкую Біблію. Цяпер яно ў электронным выглядзе знаходзіцца ў арсенале мясцовых бібліятэк.

ХРЭСНЫ ХОД У ГОНАР СВЯТОГА

У Брэсце прайшлі ўрачыстыя набажэнствы і хрэсны ход у гонар прападобнапакутніка Афанасія, ігумена Брэсцкага. Паслаўная царква шануе памяць гэтага святога, які прыняў пакутніцкую смерць за праваслаўную веру.

Афанасій Брэсцкі, у міру вядомы як Афанасій Філіповіч, — пісьменнік, грамадска-рэлігійны дзеяч, публіцыст, кампазітар, аўтар знакамітага «Дыярыуша», ігумен брэсцкага манастыра. 18 верасня 1648 года ён быў катаваны і застрэлены салдатамі брэсцкага ваяводы за тое, што не прыняў Брэсцкую унію 1596 года. Праз некалькі гадоў пасля смерці Афанасія Філіповіча прызналі святым.

У 2006 годзе ў Брэсце каля Свята-Сімяонаўскага сабора адкрылі помнік «нябеснаму заступніку» Афанасію Брэсцкаму. Кожны год у дзень яго смерці ў горадзе праходзяць памятныя мерапрыемствы.

Гэтым разам да нас прыехалі архірэі з Польшчы, Расіі, Украіны, іншых епархій Беларусі. Ранкам ад кафедральнага сабора вернікі прайшлі хрэсным ходам да Афанасьеўскага мужчынскага манастыра, дзе адслужылі Боскую літургію з малебнам. Пазней архіпастыры ўсклалі кветкі да помніка прападобнапакутніка Афанасія, ігумена Брэсцкага.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион
 Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY
 Продавец: ОАО «Трест Белстромремонт» (УНП 100135597) в лице ликвидатора ООО «Партнер-Консультант» +375 17 392-70-60, +37529 304-59-90.
 Публичные торги в электронной форме будут проведены: **21 октября 2019 г. 09.00—17.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. с НДС
1	Автомобиль «Шкода Октавия» (рег. знак 1059 АН-3) 2007 г. в.	5520,00
2	Шасси погрузочное многофункциональное «Амкорд 352» (рег. знак КА-7 7056), 2007 г. в.	39 480,00
3	Грузовой самосвал МАЗ 5516 А5-380 (рег. знак АЕ 8652-7), 2008 г. в.	24 120,00

Местонахождение — г. Гродно, ул. Дубко, 11, тел. для ознакомления +37529 589-41-34.
Для участия в торгах необходимо в срок по 18.10.2019 г. 17.00 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY, 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель — ЗАО «Белреализация».
 Шаг торгов — 5%, задаток — 10% от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, уплатить аукционный сбор, заключить договор купли-продажи.

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион
 Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY.
 Продавец: Частное строительное унитарное предприятие «ГостСтрой» (УНП 590778694), 223034, Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Советская, д. 118, ком. 1/4, в лице антикризисного управляющего ООО «Юридический момент», тел. +375 (29) 616-50-57.
 Повторные публичные торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) (далее — торги) будут проведены: **7 октября 2019 г. 09.00—17.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС
1	Капитальное строение инв. №124/С-21348, здание административно-хозяйственное — административное здание, площадь 450,5 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Пружанский р-н, г. п. Пружаны, ул. Лазо, 22	51 864,71
2	Капитальное строение, инв. №124/С-21346, здание пристройки к заводоуправлению, площадь 298,7 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Пружанский р-н, г. п. Пружаны, ул. Лазо, 22	34 326,64

Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698 53 53.
Для участия в торгах необходимо в срок по 04.10.2019 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY, 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель — ЗАО «Белреализация».
 Шаг торгов — 5%, задаток — 10% от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 рабочих дней со дня их проведения, а также аукционный сбор. После этого между продавцом и победителем торгов в течение десяти рабочих дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Республика» от 22.06.2019 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ
 03.10.2019 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Восточная, 133, офис № 1 состоится внеочередное Общее собрание акционеров ОАО «Белбуд». Форма проведения — очная.
Повестка дня:
 О выплате дивидендов по результатам 2016 года.
 УНП 100794022

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже права заключения договора аренды земельного участка для строительства объекта (ул. Гаражная) в городе Гродно 8 октября 2019 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Ориентировочная сумма расходов по подготовке земельно-кадастровой документации, руб.	Условие продажи и целевое назначение земельного участка
1*	Право аренды земельного участка У-2 сроком на 25 лет	ул. Гаражная	0,3956	44010000001010086	34 638,24	3 465,00	4 375,0	Строительство объекта производственного назначения, возможно, станция технического обслуживания

- земельный участок имеет ограничения.
 Победитель аукциона обязан:
 в установленном порядке получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года;
 приступить к занятию земельного участка в соответствии с целями и условиями его предоставления не позднее 6 месяцев со дня утверждения проектной документации юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю, 1 года — гражданину;
 осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.
 В случае нарушения сроков проектирования и строительства в договоре аренды будут предусмотрены штрафные санкции.
 Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет:
 1. Копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет BY24 АКВВ 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале №400 ГОУ ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКВВУ21400, УНП 590727594, получатель — коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении. **Юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов. **Физическое лицо:** паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица — паспорт и нотариально заверенную доверенность.
 2. Платеж за право заключения договора аренды земельных участков осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола

о результатах аукциона.
 3. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона возместить организатору аукциона затраты, связанные с организацией и проведением аукциона, возместить отделу коммунального имущества и приватизации Гродненского горисполкома расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
 4. Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектом.
Аукцион состоится 8 октября 2019 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1.
 Заявления на участие в аукционах принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 407, в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 с 23 сентября по 2 октября 2019 года. Телефоны для справок в Гродно: (0152) 72-05-37, 72-00-10. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
 РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.
 Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В. М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А. Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В. В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т. Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СЫЧАНКА М. Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.
КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 287 18 31;
e-mail: info@zviatda.by
 Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 14.804. Нумар падпісаны ў 19.30 19 верасня 2019 года.